

TALOUSARVIO 2023

JA TALOUSSUUNNITELMA 2024-2026

TALOUSARVIOESITTELY

Kaupunginhallitus 23.11.2022 §419

Kaupunginhallitus 28.11.2022 §429

Valtuusto 12.12.2022 §153

ROVANIEMI

Käsillä on muutosten vuosi

Rovaniemellä päätetään historiallisesta talousarviosta vuodelle 2023. Kuntien sosiaali- ja terveystaloudet siirtyvät ensi vuoden alusta hyvinvointialueelle, ja uudistus vaikuttaa merkittävästi kaupungin toimintaan ja talouteen. Muutokset geopoliittisissa tilanteissa ja maailmantalouden näkymissä heijastuvat kuntatalouteen. Korkojen ja energian hintojen nousun sekä inflaation kokonaisvaikutusta tulevaan suunnittelukauteen on vaikea arvioida.

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on ensimmäinen, jossa hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset näkyvät. Kaupungin tulot ja menot vähenevät karkeasti 60 prosentilla, ja kaupungin 3300 työntekijästä noin 1300 siirtyy hyvinvointialueelle. Suurin osa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnasta poistuu kotouttamista lukuun ottamatta. Myös pelastustoimen määrärahat poistuvat. Kaupungille jää kuitenkin näitä palveluita tukevia kiinteistöjä ja omaisuutta, joiden toimivuudesta kaupunki vastaa.

Olemme siis suuren muutoksen edessä. Ensi vuoden alusta alkaen kaupungin palveluista korostuvat sivistyspalvelut, kuten varhaiskasvatus, perusopetus, liikunta ja vapaa-aika, sekä elinvoimatoimialalla esimerkiksi asumiseen, maankäyttöön, kaavoitukseen ja liikenteeseen sekä muut elinvoiman kehittämiseen liittyvät palvelut. Konserniyhteisöjen merkitys on jatkossa suurempi koko Rovaniemi-konsernin taloudessa.

Verotulot kiinteistövero lukuun ottamatta sekä valtionosuudet muuttuvat merkittävästi. Kuntien verotuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Kuntien kunnallisverosta 12,64 prosenttia ja yhteisöveron tilityksistä kolmannes siirtyy hyvinvointialueelle. Myös siirtyvien tehtävien järjestämisvastuusta saatavat valtionosuudet siirtyvät hyvinvointialueelle.

Talouden muutokset näkyvät suunnittelukaudella asteittain. Suurimmat muutokset nähdään vasta vuodesta 2024 alkaen. Verotulot ovat vuonna 2023 vielä poikkeuksellisen korkeat, kun verotuloja tilitetään takautuvasti aiemmilta vuosilta. Rovaniemen kaupungin saamat valtionosuudet pienenevät vuoden 2022 tasosta (123 miljoonaa euroa) arviolta 88 prosentilla eli noin 15 miljoonaa euroon vuonna 2024. Vuodesta 2023 alkaen kaupungin talouden ennustettavuus paranee, koska terveys- ja sosiaalimenot siirtyvät hyvinvointialueelle.

Suunnittelukaudella Rovaniemellä on tarve tehdä talouden sopeuttamistoimia, jotta talous saadaan tasapainoon. Tarkkaa arviota sopeuttamistarpeista on lähes mahdoton tehdä, koska hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset valtion toimintaan nähdään vasta vuoden 2023 aikana, kun hyvinvointialueiden lisärahan tarve selviää toiminnan alkaessa. Talouden tasapainottamistarpeet tarkennetaan vuoden 2023 aikana.

Kaupungin toiminnan murroskohtaan ajoittuu useita merkittäviä investointeja. Koulurakennusten ja kaupungintalon rakentamis- ja korjausinvestoinnit nostavat investointitason poikkeuksellisen korkeaksi. Sijoitamme tulevaisuuteen kohdentamalla investointeja lapsiin ja nuoriin. Haluamme taata sujuvan ja turvallisen koulunkäynnin Rovaniemellä - tämä on uuden kunnan toiminnan ja strategiamme ydintä.

Investointiohjelma sisältää Vaaranlammen ja Napapiirin monitoimitalojen uudisrakennukset, joiden yhteenlaskettu summa talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2023–2026 on noin 55 miljoonaa euroa. Nivavaaran ala-asteen peruskorjausinvestointi

suunnitelmakaudella on noin 7 miljoonaa euroa. Elinvoimainvestoinneilla kaupunki kehittää keskustan ranta- ja viheralueita sekä tieverkostoa. Kaupungintalon kokonaisinvestointia on pienennetty lähes puolella, mikä tarkoittaa sitä, että suunnittelukaudella arvorakennuksen peruskorjauksesta pystytään toteuttamaan osa.

Päiväkoti- ja kouluinvestointitarpeita on kaupungissa enemmänkin. Esimerkiksi Häkinvaaran päiväkoti ei vielä sisälly investointilukuihin, koska sen budjettikehystä vasta tarkennetaan.

Kaupunginjohtajana ymmärrän hyvin, että aiemmat melko niukat investointivuodet kasaavat monia investointitarpeita, mutta uusi kuntarakenne ja kaupungin velkaantuminen eivät mahdollista kaikkien toteuttamista yhtä aikaa suunnitelmavuosina. On tarkasteltava huolellisesti, mihin investointeihin kaupungilla on varaa.

Suunnitelmakauden aikana näemme, kuinka korkotasoa tulee kehittämään. Vanhan ja uuden velan hoidon kysymykset korostuvat aikaisempaa enemmän. Velka muodostuu vanhoista veloista ja velasta konserniyhtiöille. Kaupungit tuottavat palveluita erilaisilla konsernirakenteilla, ja Rovaniemen kaupunki tarjoaa osan kaupungin peruspalveluista konserniyhteisöjen kautta. Rovaniemi-konsernin velka suhteessa verrokkikaupunkiin on hyvin maltillinen.

Arktisella pääkaupungillamme on tulevana vuosina suuria mahdollisuuksia. Pohjoisen arvo tunnustetaan, ja kiinnostus Rovaniemeä kohtaan toiminta-alueena kasvaa jatkuvasti. Arktisen tutkimuksen erikoisosaja Lapin korkeakoulukonserni on meille tärkeä arktisen alueen kehittäjä ja vetovoimatekijä. Matkailu on toipunut koronapandemiasta ja odottaa parhaillaan kaikkien aikojen parasta talvisesonkia. Valmisteilla on keskeisiä strategisia kaavoja, kuten Sairaalanniemen ja Valionrannan asemakaavat, jotka kehittävät kaupunkiympäristöä ja luovat uusia yrittämisen mahdollisuuksia.

Rovaniemen väkiluku kasvaa edelleen ja ikärakenne on nuori verrattuna valtakunnalliseen tasoon: rovaniemeläisen mediaani-ikä on 39, kun koko Suomen väestöllä se on 50 vuotta. Rovaniemellä 1–6-vuotiaiden määrän arvioidaan valtakunnallisesti verrattuna varsin poikkeuksellisesti kasvavan. Tulevaisuuteen kannattaa investoida.

Syksyllä 2022 työttömyys on Rovaniemellä ennätyksellisen alhaalla. Yleisen työttömyyden laskun lisäksi työttömien määrä on laskenut myös nuorissa, pitkäaikaistyöttömissä sekä rakennetyöttömissä suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

On ilahduttavaa, että veto- ja pitovoimaltaan Rovaniemi on Suomen kunnista korkealla kärkisijoilla (FCG, Kauppalehti, 2022). Keskeisiä vetovoimatekijöitä ovat tutkimuksen mukaan erityisesti viihtyisä asuinympäristö ja vahva yhteisöllisyys (T-Media, 2022).

Uusi kaupunkistrategiamme luotsaa toimintamme suuntaa vuoteen 2030. Sen keskiössä ovat elinvoiman monipuolinen ja vastuullinen rakentaminen, asukkaiden hyvinvointi ja osallistuminen sekä elinympäristön toimivuus ja viihtyisyys. Haluan toivottaa niin Rovaniemen kaupungin henkilöstölle ja päättäjille kuin kuntalaisille määrätietoisuutta kehittää kaupunkiamme kohti yhteisiä päämääriä.

Kunnioitavasti
Ulla-Kirsikka Vainio

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

1 KAUPUNKISTRATEGIA 2030

1.1 STARTEGIATIIVISTELMÄ	2
1.2 STRATEGIAN TAVOITTEIDEN EDISTÄMINEN JA SEURANTA	4
1.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS JA TAVOITTEET	7

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 VÄESTÖ	8
2.2 TYÖLLISYYSKATSAUS	8
2.3 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITTYMINEN	14
2.4 YMPÄRISTÖ JA YHDYSKUNTARAKENTAMINEN	18
2.5 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	22
2.5.1 KUNTATALOUS	22
2.5.2 ROVANIEMEN KAUPUNGIN TALOUS	23

3 ROVANIEMEN KAUPUNKI

3.1 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS, SEURANTA JA TILIVELVOLLISUUS	25
3.2 KAUPUNGIN ORGANISAATIO	28
3.2.1 ROVANIEMEN KAUPUNGIN KESKEISET YHTEISÖMISTUKSET	29
3.3 HENKILÖSTÖ	30
3.4 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	32
3.5 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	33

4 KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 TOIMIELIMET YHTEENSÄ	35
4.1.1 TARKASTUSLAUTAKUNTA	35
4.1.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	37
4.1.3 KAUPUNGINHALLITUS	39
4.1.4 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	40
4.1.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA	45
4.1.6 ELINVOIMALAUTAKUNTA	47
4.1.7 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA	53
4.1.8 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	57
4.2 KOHDERAHOITETUT YKSIKÖT	60
4.2.1 TILAPALVELUKESKUS	62
4.2.2 RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT	63

5. KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 MERKITTÄVIMMÄT TYTÄRYHTIÖT	66
5.1.1 NAPAPIIRIN ENERGIA JA VESI OY	69
5.1.2 ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY	70
5.1.3 NAPAPIIRIN RESIDUUM OY	73
5.1.4 TYÖTERVEYS LAPPICA OY	75
5.1.5 KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA	77
5.2 KUNTAYHTYMÄT	80
5.2.1 ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ	82
5.2.2 OUNASTÄHTI KEHITTÄMISKUNTAYHTYMÄ	82
5.3 MUUT KONSERNIYHTEISÖT	85
5.3.1 LAPIN ALUETEATTERIYHDISTYS RY	87
5.3.2 ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ	87
5.3.3 EDURO-SÄÄTIÖ	89

6. TULOSLASKELMAOSA

6.1 PERUSKAUPUNKI	91
7. INVESTOINTIOSA	94
7.1 KAUPUNGINHALLITUS	96
7.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA	97
7.3 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA	98
7.4 KONSERNIYHTEISÖT	99

8. RAHOITUSOSA

8.1 PERUSKAUPUNKI	101
-------------------	-----

9. KOONTI

Liitteet	102
----------	-----

1. KAUPUNKISTRATEGIA 2030

1.1 STRATEGIATIIVISTELMÄ

Rovaniemen kaupunkistrategia 2030, Ihmisen kokoinen arktinen pääkaupunki hyväksyttiin valtuustossa 23.5.2022. Uusi kaupunkistrategia ohjaa vuoden 2023 ja tulevien talousarviovuosien tavoitteita. Rovaniemen kaupunkistrategia jakautuu useaan kehitettävään sisältöön, joilla haluamme varmistaa sen että kaupungissamme on monipuolista ja kestävä elinvoimaa, kuntalaisemme voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen sekä sen, että ainutlaatuinen elinympäristömme on toimiva, viihtyisä ja luonnonläheinen. Näitä päätavoitteita ohjaavat arvomme ja kaupungin toimintaperiaatteet, sekä päätavoitteen toteutumista tukevat alatavoitteet.

Olemme kytkeneet strategian toteuttamisen vuosittaisiin talousarvioihin, joiden kautta haluamme edistää strategia osasten toteuttamista, kiinnitämme näiden toteuttamiseen

määrärahat ja kerromme ketkä toteuttavat tavoitetta. Haluamme myös seurata tavoitteiden toteutumista, minkä vuoksi olemme kytkeneet strategian vuosittaiseen osavuosikatsaukseen ja raportoimme strategian toteutumista vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Raportoitujen toteutumien ja uusien tietojen myötä olemme valmiita myös vastaamaan muutokseen, sillä haluamme, että strategiamme on elävä ja kestävä ajan haasteen. Keräämämme tiedon ja mahdollisten toimintaympäristömuutosten kautta voimme tarvittaessa uudistaa kaupunkistrategiaa vastaamaan tarvetta.

Vuosittain seuraamme alla kuvattuja strategian toteutumisen **mittareita**:

VÄESTÖ (3/3)

1. Väestömäärä kasvaa vuosittain vähintään 500 henkilöä	+652 (2021)
2. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee tilastokeskuksen ennustetta vähemmän.	57,8/62,4 (2021)
3. Taloudellinen huoltosuhde pysyy koko maan keskiarvoa matalampana	142,8/ 142,2 (2020)

MATKAILU (1/1)

1. Yöpymisvuorokaudet kasvavat	442 000
Lähtötaso (2022)	+58 %
Tavoite (2023)	+13 %
Tavoite (2024)	+8 %
Tavoite (2025)	+7 %

VETOVOIMA 1/1)

1. Valmistuneiden asuntojen määrä on vähintään 450 kappaletta vuosittain.	718 kpl
---	----------------

TYÖLLISYYS (5/5)

1. Työttömyysaste (työttömien osuus työvoimasta) laskee vuosittain	12,4 % (2021)
2. Työllisyysaste kasvaa vuosittain	66,9 (2020)
3. Pitkäaikaistyöttömien (yli 300pv työttömänä olleet, yli 1000 pv työttömänä olleet) määrä	1216 (2021)
4. Alle 25 v. työttömien määrä ja alle 25v. Pitkäaikaistyöttömien määrä (keskiarvo)	557 (2021) 54 kpl/kk (2021)
5. Maksettujen työmarkkinatukien määrä (1000 euroa)	5 813 €

TALOUS (3/3)

1. Kuntakonsernin vuosikate on positiivinen ja kattaa poistot	Kyllä
2. Kuntakonsernin asukaskohtainen lainamäärä ei kasva yli kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen arvon	EI kasva
3. Kuntakonsernin omavaraisuusaste on parempi kuin kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen arvo	Kyllä

YRITTÄJYYS (1/1)

1. Yritysten liikevaihto kasvaa vuosittain (miljoonaa euroa)	3,722 € (+8 %) (2021)
--	------------------------------------

ELINVOIMA (2/2)

1. Rovaniemen sijoitus kuntaliiton elinvoimaindikaattorilla mitattuna paranee vuosittain	20,56 (2019)
2. Seutukunnan bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti tarkasteltuna kasvaa vuosittain	36 726 € (2019)

HYVINVOINTI (2/2)

1. Kansallinen terveysindeksi (otetaan mittariksi kun tämä valmistuu)	-
2. Tuloeroja kuvaava GINI-kerroin pienenee vuosittain.	25,1 (2020)

IHMISEN KOKOINEN ARKTINEN PÄÄKAUPUNKI

ROVANIEMEN KAUPUNGIN ARVOT JA NIISTÄ JOHDETUT TOIMINTAPERIAATTEET

Turvallinen ja luotettava

Rohkea ja luova

Inhimillinen ja lämmin

Palveleva

Yhdessä tekevä

Vastuullinen

Innovatiivinen

TOIMINTAPERIAATTEISTA JOHDETUT STRATEGISET PÄÄTAVOITTEET

Elinvoimaa rakennetaan monipuolisesti ja vastuullisesti

Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen

Ympäristömme on luonnonläheinen, toimiva ja viihtyisä

PÄÄTAVOITTEISTA TUNNISTETUT JA JOHDETUT ALATAVOITTEET

Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista.

Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla.

Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.

Olemme arktisen alueen kestävä matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde.

Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden (mm. korkeakouluverkosto, liikenne, maankäyttö ja tietoliikenne) osalta.

Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja.

Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.

Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä laadukkaan koulutuksen.

Seuraamme aktiivisesti eri väestöryhmien, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamme palveluita näiden mukaisesti.

Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta asettamalla Rovaniemen eri osien kehittämistavoitteet niiden erityispiirteet ja tarpeet huomioiden.

Asetamme Rovaniemen hiili-neutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.

Huolehdimme ympäristömme turvallisuudesta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kaupunkimme alueella.

1.2 TALOUSARVIOVUONNA EDISTETTÄVÄT STRATEGISET TAVOITTEET JA NÄIDEN SEURANTA

ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

YHDESSÄ TEKEVÄ

PALVELEVA

VASTUULLINEN

INNOVATIIVINEN

TAVOITTEET:

Talousarviovuonna 2023 Rovaniemen kaupungissa kehitetään kaupunkistrategiassa mainituista toimintaperiaatteista seuraavia: yhdessä tekevä, vastuullinen sekä palveleva.

Kehitettävien kokonaisuuksien kautta rakennetaan uusia yhdyspintaverkostoja sekä pyritään vakiinnuttamaan tai parantamaan jo olemassa olevia yhteistyöhankkeita. Turvallisuuden ja luotettavuuden arvoja kehitetään muun muassa lasten ja nuorten kohderyhmään kuuluvissa palveluissa sekä edistetään ja parannetaan palveluiden saatavuutta ja näiden ennakkointia. Tavoitteitamme on myös kehittyä hallintokulttuurista palvelukulttuuriin. Tässä haluamme kehittää muun muassa ympäristövalvonnassa ”valvojasta valmentajaksi” -toimintaa sekä korostaa ohjausta ja neuvontaa päivittäisessä toiminnassa.

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **sivistys- ja ympäristölautakuntien toimielinkorteilta**.

KAUPUNKISTRATEGIAN PÄÄ- ja ALATAVOITTEET

**ELINVOIMAA RAKENNETAAN
MONIPUOLISESTI JA
VASTUULLISESTI**

**ASUKKAAT VOIVAT HYVIN JA
OSALLISTUVAT KAUPUNGIN
KEHITTÄMISEEN**

**YMPÄRISTÖMME ON
LUONNONLÄHEINEN, TOIMIVA ja
VIIHTYISÄ**

Edistämme työmarkkinoiden ja koulutuksen kohtaamista

Edistämme terveellisiä elintapoja ja kaven-
namme hyvinvointi- ja terveyseroja

Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimi-
vuutta asettamalla Rovaniemen eri osien ke-
hittämistavoitteet niiden erityispiirteet ja
tarpeet huomioiden

Edistämme yrittäjyyttä ja investointien on-
nistumista aktiivisella maankäytöllä ja mark-
kinoinnilla

Edistämme Lasten turvallista kasvua ja koulu-
tusta

Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja
kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konser-
nissa sitoudutaan

Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuul-
lisiä yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten
toimijoiden toimintaedellytyksiä

Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvis-
tamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuoro-
vaikutusta toimijoiden välillä

Huolehdimme ympäristömme turvallisuudes-
ta, toimivuudesta ja varmuudesta koko kau-
punkimme alueella

Olemme arktisen alueen kestävä matkailun
monimuotoinen ja ympärivuotinen
yökköskohde

Seuraamme eri väestöryhmien erityisesti
haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien
hyvinvointia ja palvelutarpeita ja suuntaamalla
palveluita näiden mukaisesti

Toimimme aktiivisesti Rovaniemen eduksi
erityisesti koulutuksen ja saavutettavuuden
(ml. Korkeakouluverkosto, liikenne, maan-
käyttö ja tietoliikenne) osalta

PÄÄTAVOITE: ELINVOIMAA RAKENNETAAN MONIPUOLISESTI JA VASTUULLISESTI

"Elinvoimaa rakennetaan monipuolisesti ja vastuullisesti" -päätaavoitetta kehitetään vuoden 2023 aikana seuraavien alataavoitteiden kautta: *"Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista"*, *"Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla"*, *"Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä"* ja *"olemme arktisen alueen kestävän matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde."*

Haluamme, että oppilaitokset ovat kumppaneina työllisyyspalveluiden toiminnassa, ja näemme, että yhdessä oppilaitosten ja työnantajien kanssa edistämme Rovaniemen työllisyyttä. Näemme, että keskeisten kaavoitustarpeiden tunnistaminen sekä asiakas- ja toimialalähtöinen kaavoitus parantavat yrittäjyyden ja investointien onnistumista.

Tulevan talousarviovuoden aikana kehitämme maankäytönprosesseja yhdessä, jotta onnistumme tavoitteessa. Uusien ja vastuullisten yritystoimijoiden sijoittuminen kaupunkiimme on tärkeää. Tästä syystä parannamme elinkeinopalveluiden toimintamalleja ja tuemme tätä laadittavalla markkinointi- ja viestintäsuunnitelmalla. Lisäämme toimialan sisäistä yhteistyötä, jotta mikroyritysten työllistämisedellytyksiä voidaan paremmin tukea.

Tulevana vuonna toteutamme matkailun kestävän kehityksen toimenpideohjelman sekä kaupungin ja valtion välisen ekosysteemisopimuksen. Haluamme keskittyä matkailun palveluverkon digitaalisuuteen ja markkinoimme Rovaniemää arktisena ympärivuotisena matkailukohteena.

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **elinvoima- ja ympäristölautakuntien** toimielinkorteilta.

PÄÄTAVOITE: ASUKKAAT VOIVAT HYVIN JA OSALLISTUVAT KAUPUNGIN KEHITTÄMISEEN

"Asukkaat voivat hyvin ja osallistuvat kaupungin kehittämiseen" -päätaavoitetta toteutetaan vuoden 2023 talousarviossa seuraavilla alataavoitteilla: *"Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja"*, *"kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä"* ja *"takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen"*.

Talousarviovuoden 2023 aikana tarkastelemme terveyttä muun muassa kouluaterioiden ravitsemussuosittelujen, liikunta- ja mahdollisuuksista ja kulttuurin kokemisen mahdollisuuksista viestimällä. Näiden lisäksi haluamme rakentaa toimivat yhteistyörakenteet niin kaupungin sisäiseen kuin kumppaneiden kanssa tehtävään työhön.

Vuoden aikana jatkamme osallistuvaa budjetointia ja suuntaamme talousarviossa vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin määrärahat Mäntyvaaran frisbeegolf-radan ja Korkalovaaran toiminnallisen puiston toteuttamiseen. Tämän lisäksi lisäämme uusia digitaalisia ratkaisuja osallisuuden tueksi.

Lapset ja nuoret on valittu vuoden 2023 poikkihallinnolliseksi kehittämiskohteeksi. Haluamme edistää lasten ja nuorten turvallista kasvua ja koulutusta mahdollisimman laajalla rintamalla. Vuoden aikana haluamme edistää turvallisia yhteyksiä niin kouluihin kuin harrastuksiin, lisätä esteetöntä ja virikkeellistä kaupunkiympäristöä, kohdata nuoria oppilaitosten ja työnantajien kanssa ja edistää näihin tavoitteisiin tähtäävien ohjelmien toteuttamista. Vuosi 2023 on näiden jo mainittujen tavoitteiden lisäksi nimetty lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin teemavuodeksi.

Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan, ruoka- ja puhtauspalveluiden sekä kaupunginhallituksen ja tilapalvelukeskuksen** toimielinkorteilta, sekä kappaleen 3.5 liitteestä.

PÄÄTAVOITE: YMPÄRISTÖMME ON LUONNONLÄHEINEN, TOIMIVA JA VIIHTYISÄ

"Ympäristömme on luonnonläheinen ja viihtyisä" -päätaavoitetta toteutetaan vuoden 2023 talousarviossa edistämällä kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta sekä kehittämällä kaupunkia kohti hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteita. Tavoitteissa pyritään kaupunkirakennetta eheyttämällä ja palvelutarpeiden muutosta ennakoimalla, rakentaa toimivaa infrastruktuuria, sekä vehreää ja viihtyisää kaupunkiympäristöä.

Kaupungin hiilineutraalius- ja kiertotaloustavoitteita tarkastellaan niin kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden kuin tähän liittyvän hankintaosaamisen näkökulmasta. Rovaniemen kaupunki haluaa nostaa ympäristöystävällisyyden myös hankintamenettelyyn ja huomioi vuoden 2023 talousarvioissa vihreän rahoituksen kriteerit sekä seuraa vihreän rahoituksen toteutumista.

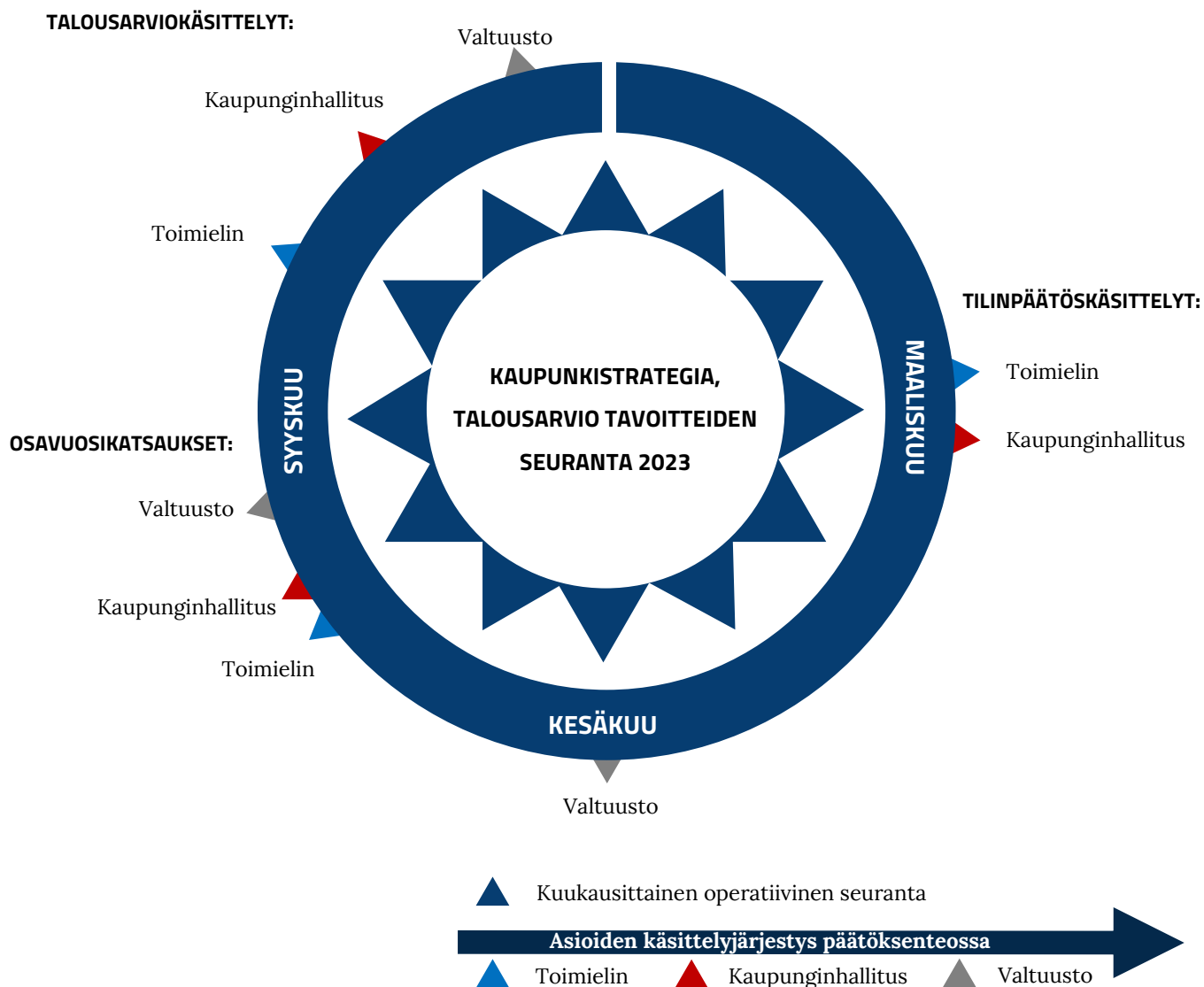
Tavoitteista ja mittareista löydät lisää tietoa **yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan, ruoka- ja puhtauspalveluiden sekä kaupunginhallituksen** toimielinkorteilta.

STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SEURAAMINEN VUODEN 2023 AIKANA

Vuoden 2023 talousarviossa mainittujen tavoitteiden seuranta toteutetaan toimialoilla osana kaupungin operatiivista johtamista. Toimialoilla ja kaupungin johtoryhmässä strategian toteutumista seurataan kuukausittain. Tämän lisäksi strategiaa ja sen toteutumista tarkastellaan tarkemmin päätavoitekohtaisesti neljä kertaa vuodessa. Operatiivisen seurannan ohella strategian toteutumista seurataan osana Rovaniemen kaupungin raportointia. Talousarviossa esitetyt tavoitteet ja näiden toteutuminen raportoidaan osana Rovaniemen kaupungin vuoden 2023 osavuositarkastusta ja tilinpäätöstä. Näiden lisäksi strategian toteumaa seurataan myös osana Rovaniemen tarkastuslautakunnan toimintaa.

Vuoden 2023 talousarviossa Rovaniemen kaupunki on kiinnittänyt esitettyjen strategisten tavoitteiden toteuttamiseen yhteensä 1 044 800 euroa. Määrärahoja seurataan osana tavoitteiden toteutumista.

Vuoden 2023 aikana kehitämme myös kaupungin sisäistä strategiaprosessia, luomme rakenteita strategian toteuttamiseen sekä käytänteitä osallistamiseen ja vuorovaikutukseen.

1.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS JA TAVOITTEET

Uusi kuntalaki korostaa kuntakonsernin johtamista ja ohjausta. Vuodesta 2017 lähtien kunnan talouden kestävyttä on arvioitu konsernitasolla niin sanottujen kriisikuntakriteerien avulla. Kriisikuntakriteerit asettavat yhtenevät vertailukohtat kaikille kunnille ja ohjaavat taloudenpitoa. Kriteereitä on uudistettu siten, että tunnuslukuja ja raja-arvoja on muutettu.

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määrämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määrämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määrämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivalta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Arviointimenettely voidaan kuntalain mukaisesti käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa (Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä).
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitalinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (ei muutosta nykyiseen).

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat **raja-arvot**:
 - kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.
 - asukasta kohden laskettu kunnan konsernitalinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitalinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla.
 - konsernitalinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan vanhoja kriteerejä.

Annetut raja-arvot ja arviointikriteerit toimivat perusteena määrittää koko konsernia koskevia tulostavoitteita.

Koko kaupungin toimintaa ohjaavat tulostavoitteet

- Kuntakonsernin vuosikate on positiivinen ja kattaa poistot.
- Kuntakonsernin asukaskohtainen lainamäärä ei kasva yli kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen arvon.
- Kuntakonsernin omavaraisuusaste on parempi kuin kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen arvo.

YHTEISÖKOHTAISET TAVOITTEET

Kaupunginvaltuuston päättämien yhteisöomistusten omistajapolitiikan mukaisesti Rovaniemen kaupunki tavoittelee yhteisöillä hyvää yhteiskunnallista ja taloudellista kokonaistulosta eli kokonaisuutta. Toiminnassa tavoitellaan kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita ja edelleen kaupungin tehtäviä tukevaa sekä vastuullisen omaisuudenhallinnan kriteerit täyttävää toimintaa. Kaupungille palveluja tuottavien yhteisöjen tavoitteena tulee olla, että toiminta on tehokasta verrattuna muihin toimialan yhteisöihin. Yhteisöjen tulee olla omalla tulorahoituksellaan kannattavia ilman kaupungin lisäsijoituksia. Tuloutusten osalta tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen taso, huomioiden asumiskustannusten kilpailukykyisyyttä koskevat vaatimukset. Kaikkia yhteisöjä koskevat yleiset periaatteet on määritelty omistajapolitiikan osassa I. Yhteisökohtaiset tavoitteet on määritelty osassa II. Talousarviossa määriteltävät tavoitteet täydentävät ja täsmentävät omistajapolitiikkaa.

Talousarviovuonna 2023 kaikkia yhteisöjä koskevat yleiset tavoitteet ovat:

- Yhteisön tilikauden tulos on vuosittain positiivinen.
- Yhteisön tulorahoitus kattaa liiketoiminnan käyttö- ja pääomakulut.
- Riskienhallinta on suunnitelmallista.
- Työllistämistavoite.

Yhteisökohtaiset tuloskortit käsitellään luvussa 5. Talousarvion 2023 liitteessä, Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikka, on esitetty kaupungin yhteisöille osoitetut erityiset tulostavoitteet.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 VÄESTÖ

VÄESTÖNMUUTOS

Rovaniemi on väestömäärältään Suomen 17. suurin kaupunki. Kaupungissa oli vuoden 2021 lopussa 64 180 asukasta. Väestömäärä on kasvanut 2015–2021 välisenä aikana 2 342 henkilöllä.

Vuoden 2021 väestönkasvu edellisvuoteen verrattuna oli 652 henkilöä. Kasvu perustuu muuttovoittoon kuntien välisissä (nettomuutto) sekä ulkomaisten ja kunnan välisissä muutoissa (nettomaahanmuutto). Luonnollinen väestönmuutos, syntyneiden ja kuolleiden erotus, oli Rovaniemellä positiivinen +121 henkilöä.

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan väkiluku oli elokuun 2022 lopussa 64 142, mikä oli 298 asukasta enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aikaisemmin.

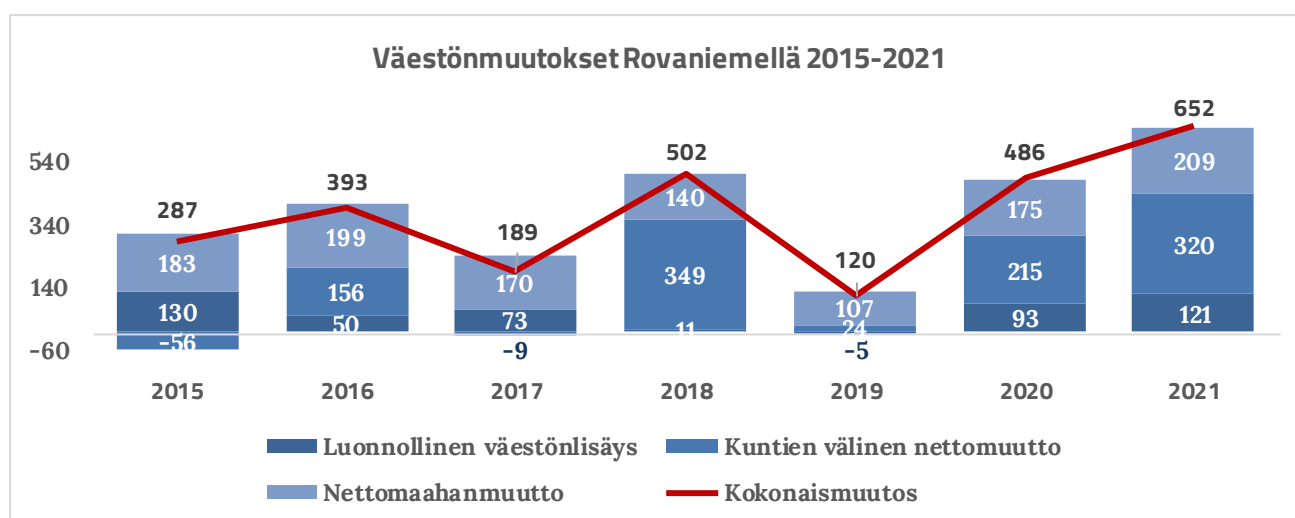
Tilastotietojen perusteella kuntien välistä muuttovoittoa Rovaniemelle perinteisesti tuovat erityisesti 19- ja 20-vuotiaiden ikäryhmät, kun taas kuntien välistä muuttotappiota kertyy erityisesti 22–30-vuotiaiden ikäryhmissä. Kyseistä muuttoliikettä voi selittää se, että Rovaniemi on koko Lapin merkittävin opiskelukaupunki, jossa sijaitsee sekä ammattikorkeakoulu että yliopisto.

IKÄRAKENNE

Tilastokeskuksen viimeisimmän 2021 valmistuneen väestöennusteen mukaan Rovaniemen väestömäärän ennakoidaan kasvavan tulevaisuina vuosina. Väestön ennustetaan kasvavan vuosien 2022–2025 aikana 948 asukkaalla ja suurimman kasvun ennustetaan tapahtuvan 19–49- ja yli 75-vuotiaissa ikäryhmissä. Määrällisesti suurin pudotus ennakoidaan kohdistuvan 7–12-vuotiaiden ikäryhmään.

Vuosien 2025–2035 välisenä aikana muun muassa syntyvyyden ennakoidaan kehittyvän positiivisena ja 0–6-vuotiaiden ikäryhmän ennakoidaan edelleen kasvavan. Sen sijaan 7–12-, 13–15- ja 16–18-ikäryhmien ennakoidaan putoavan vuoden 2022 tasosta. Vuosien 2025–2035 ennustettu kasvu kohdentuu aiempaa selkeämmin yli 75-vuotiaiden ikäryhmään, jonka ennakoidaan kasvavan vuosien 2025 ja 2035 välillä 2459. Yli 75-vuotiaissa tapahtuva kasvu on verrattain suurta ja määrällisesti noin 2,6-kertainen seuraavaan eli 19–49-vuotiaiden ikäryhmään.

Vuoteen 2040 mennessä Rovaniemen väestömäärän ennakoidaan kasvavan 67 274 asukkaaseen, joka toteutuessaan olisi 2 969 asukasta suurempi kuin vuoden 2022 ennuste. Ennusteen mukaan Rovaniemen väestössä tapahtuneet muutokset olisivat suuria, mutta työikäisten osuus tulee pysymään suhteellisen korkeana noin 58 prosenttia arvioidusta asukasluvusta.

VÄESTÖMUUTOKSET ROVANIEMELLÄ (2015–2021):

Luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto, nettomaahanmuutto ja kokonaismuutos

	Luon. väestönlisäys	Kuntien väl.nettomuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaismuutos
2015	130	-56	183	287
2016	50	156	199	393
2017	73	-9	170	189
2018	11	349	140	502
2019	-5	24	107	120
2020	93	215	175	486
2021	121	320	209	652

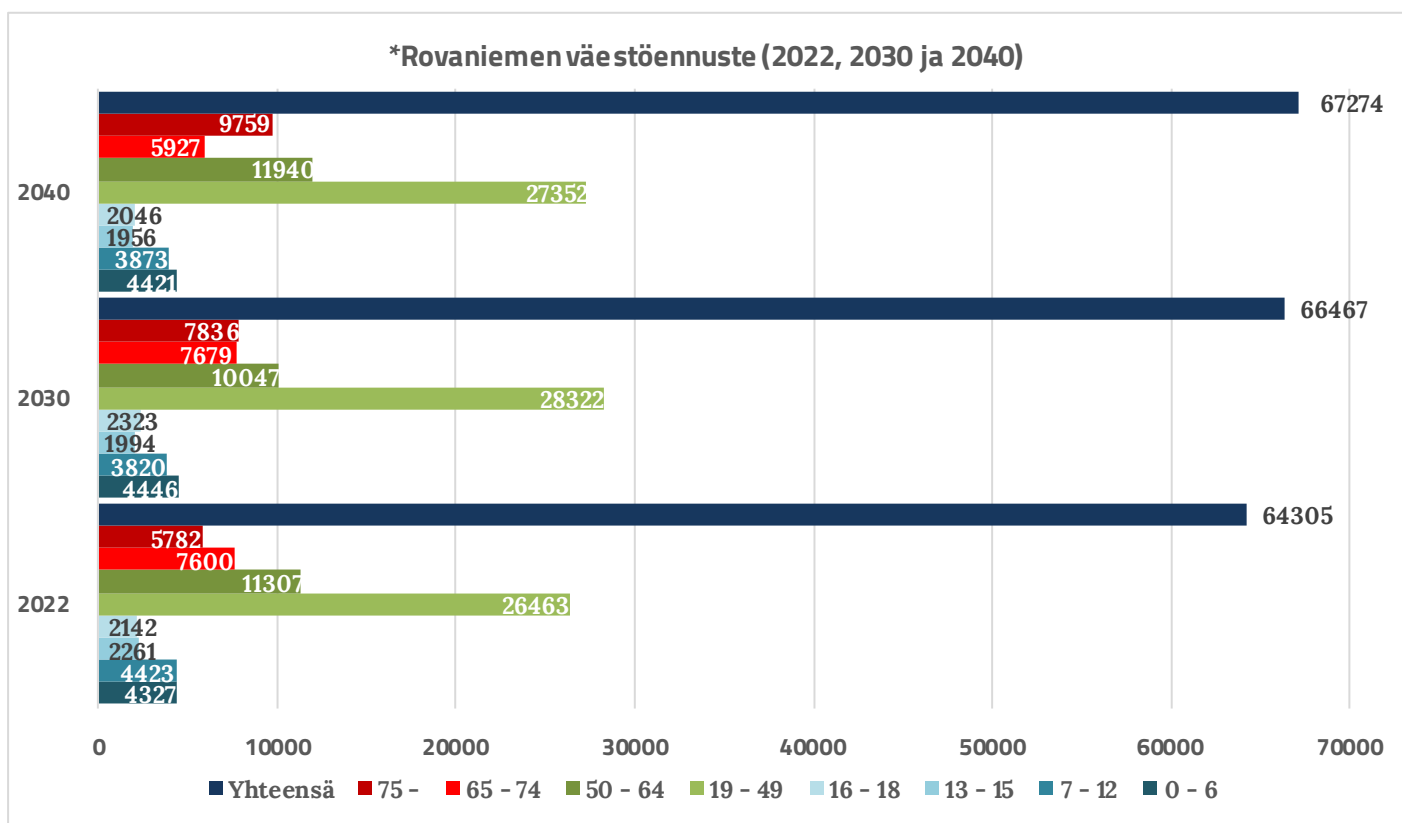
VÄESTÖLLINEN JA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE

Kaupungin palvelujen näkökulmasta väestörakenteessa tapahtuvat muutokset ovat merkityksellisiä, koska ne vaikuttavat tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja niiden järjestämiseen. Pitkänajan ennusteissa on kuitenkin oma epävarmuutensa, koska tilastokeskuksen ennusteiden erot nykyisen ja aiemman vuoden 2019 ja 2021 ennusteen välillä ovat havaittavissa.

Ikärakenteeseen vaikuttavista tekijöistä muun muassa muuttoliikkeen arviointi koetaan nykytilanteessa varsin vaikeana, mutta ikärakenteen kohdistuessa enenevässä määrin yli 65-vuotiaiden ikäryhmään on selvää, että tarvitsemme alueelle muuttoa, jotta voimme sopeutua ja ohjata kaupungin voimavaroja kuntalaisen kannalta merkityksellisiin kohteisiin.

Vuonna 2021 Rovaniemellä oli sataa työkäistä kohti 57,8 alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttäneitä. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeläisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Vuoden 2021 taloudellisen huoltosuhteen tilastoa ei ole käytettävissä, mutta vuoden 2020 tilaston perusteella Rovaniemellä oli 142,8 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työssäkäyvää kohden. Taloudellisen huoltosuhteen heikkenemisen yhtenä selittävä tekijänä voidaan pitää koronapandemian aiheuttamaa häiriötä alueen työmarkkinoilla.

Rovaniemen väestöllinen huoltosuhte (57,8) on koko maan tasoa matalampi (62,4). Rovaniemen ero Lapin kuntien keskiarvoon (70,2) on selkeä ja kuvaa Kittilää lukuun ottamatta hyvin erot Rovaniemen ja Lapin muiden kuntien välillä.

*Väestöennuste ikäryhmittäin

	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 49	50 - 64	65 - 74	75 -	Yhteensä
2022	4 327	4 423	2 261	2 142	26 463	11 307	7 600	5 782	64 305
2025	4 398	4 029	2 327	2 374	27 253	10 587	7 723	6 562	65 253
2030	4 446	3 820	1 994	2 323	28 322	10 047	7 679	7 836	66 467
2035	4 429	3 903	1 948	1 968	28 205	10 797	6 863	9 021	67 134
2040	4 421	3 873	1 956	2 046	27 352	11 940	5 927	9 759	67 274

*Väestöennuste perustuu tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Saman kokoiisiin kaupunkeihin verrattuna Rovaniemen väestöllinen huoltosuhde on keskimääräistä parempi (Vaasa 55,3; Seinäjoki 60,1; Joensuu 56,5).

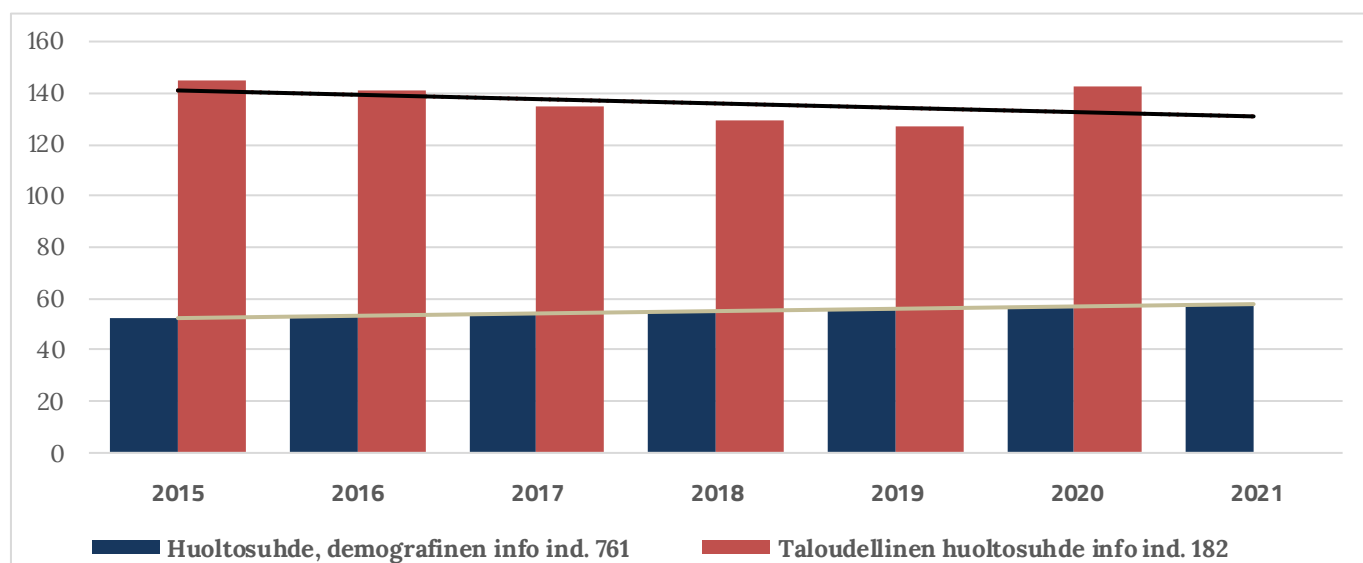
Huoltosuhde on kasvanut vähitellen viime vuosina ja kasvaa edelleen väestön ikääntyessä ja suurten ikäluokkien siirtymässä eläkkeelle.

Yhä matalamman huoltosuhteen toteutuminen edellyttää elinvoiman vahvistumista, jonka seurauksena on työikäisen väestön osuuden kasvu.

Taloudellista huoltosuhdetta (2020) verrattaessa voidaan todeta, että vain Seinäjoella (129) on saman kokoisista kaupungeista oleellisesti Rovaniemeä pienempi taloudellinen huoltosuhde. Koko maahan (142,2) nähden Rovaniemen taloudellinen huoltosuhde on tätä hivenen heikompi. Verrattuna taas Lapin kuntien keskiarvoon (158,4) Rovaniemen taloudellinen huoltosuhde on parempi kuin Lapissa keskimäärin.

**Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15 -vuotiasta ja 65 -vuotta täyttänyttä on sataa 15-64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.*

***Taloudellinen huoltosuhde eli elatusuhde ilmaisee kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti. Työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin lukeutuu koko ei-työllinen väestö, eli työttömät, eläkeläiset, lapset ja omaa kotitaloutta hoitavat. Väestö jaetaan pääasiallisen toiminnan perusteella työvoimaan kuuluviin ja työvoiman ulkopuolella oleviin (työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman). Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla*

Rovaniemen kaupungin huoltosuhteet

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Huoltosuhde (demografinen)	52,5	53,1	54	54,8	55,4	56,7	57,8
Huoltosuhde (taloudellinen)	144,8	141,1	134,6	129,7	126,7	142,8	

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

VÄESTÖ SUUR- ja TILASTOALUEITTAIN

MUUTOKSET ROVANIEMEN SUUR- JA TILASTOALUEILLA (2015-2021)	0-14- vuotiaat kpl ja %	15-64 -vuotiaat kpl ja %	Yli 65-vuotiaat kpl ja %	Väestö yhteensä Kpl
Rovaniemi keskus	(-47) -0,51 %	(+491) +1,38 %	(+1964) +22,01%	56 048
<i>Keskustatoimintojen tilastoalue</i>	(+26) +7,81 %	(+513) +16,18 %	(+196) +18,13 %	5 319
<i>Ratantauksen tilastoalue</i>	(-34) -3,69 %	(+339) +6,22 %	(+306) +15,29 %	8 983
<i>Rantaviirin tilastoalue</i>	(-51) -6,39 %	(+202) +4,14 %	(+122) +12,56 %	6 921
<i>Karirakan tilastoalue</i>	(-88) -8,59 %	(-331) -8,19 %	(+290) +26,98 %	6 012
<i>Lapinrinteen tilastoalue</i>	(-13) -5,39 %	(-155) -15,58 %	(+94) +36,02 %	1 423
<i>Ylikylän tilastoalue</i>	(+193) +14,10 %	(+362) +13,31 %	(+117) +42,55 %	5 036
<i>Saarenkylön tilastoalue</i>	(-44) -2,15 %	(-151) -2,47 %	(+279) +16,42 %	9 934
<i>Koskenkylän tilastoalue</i>	(+6) +2,73 %	(+14) +2,55 %	(+21) +22,34 %	904
<i>Pullinpuolen tilastoalue</i>	(0) 0 %	(-24) -1,63 %	(+68) +21,73 %	2 156
<i>Ounasmetjän tilastoalue</i>	(-16) -5,99 %	(-162) -11,10 %	(+168) +51,06 %	2 045
<i>Ounasrinteen tilastoalue</i>	(-43) -6,97 %	(-90) -4,64 %	(+88) +21,52 %	2 921
<i>Pöykkölän tilastoalue</i>	(+87) +12,63 %	(+45) +2,33 %	(+153) +58,40 %	3 169
<i>Alakorkalon tilastoalue</i>	(-59) -29,35 %	(-28) -5,44 %	(+48) +62,34 %	754
<i>Kaukon tilastoalue</i>	(-11) -12,09 %	(-43) -13,56 %	(+19) +19,39 %	471
Sodankyläntien suuralue	(+2) +3,57 %	(-80) -20 %	(+34) +16,35 %	620
<i>Niesin tilastoalue</i>	(-1) -9,01 %	(-11) -8,66 %	(+20) 23,81 %	230
<i>Olkajärven tilastoalue</i>	(+3) +6,67 %	(-69) -25,27 %	(+14) 11,29 %	390
Ounasjoen suuralue	(+62) +20,53 %	(-86) -6,95 %	(-5) -0,79 %	2 139
<i>Lohinivan tilastoalue</i>	(0) 0 %	(-5) -8,20 %	(-1) -1,75 %	122
<i>Meltauksen tilastoalue</i>	(-5) -11,11 %	(-33) -12,60 %	(-19) -10,16 %	437
<i>Sinetin tilastoalue</i>	(+64) +35,96 %	(-28) -4,36 %	(+27) +12,27 %	1103
<i>Songan tilastoalue</i>	(+3) +4,35 %	(-20) -7,35 %	(-12) -7,27 %	477
Alakemijoen suuralue	(+40) +7,53 %	(-82) -4,63 %	(+26) +4,41 %	2 877
<i>Hirvaan tilastoalue</i>	(+13) +6,60 %	(+6) +1,17 %	(+42) +46,15 %	862
<i>Rautiosaaren tilastoalue</i>	(+8) +7,41 %	(-17) -5,01 %	(-36) -25,71 %	542
<i>Murolan tilastoalue</i>	(+17) +10,69 %	(-48) -7,42 %	(+15) +5,98 %	1041
<i>Jaatilan tilastoalue</i>	(+2) +2,99 %	(-23) -8,42 %	(+5) +4,63 %	432
Ranuantien suuralue	(-35) -33,65 %	(-73) -20 %	(+43) -11,04 %	524
<i>Ranuantien tilastoalue</i>	(-35) -33,65 %	(-73) -20 %	(+43) -11,04 %	524
Yläkemijoen suuralue	(-18) -10,98 %	(-115) -13,87 %	(+75) 18,61 %	1 338
<i>Oikaraisen tilastoalue</i>	(-17) -22,97 %	(-54) -18,43 %	(+31) +34,83 %	416
<i>Vanttauskosken tilastoalue</i>	(-3) -4,17 %	(-54) -13,57 %	(+21) + 9,21 %	662
<i>Autin tilastoalue</i>	(+2) +11,11 %	(-7) -5,07 %	(+23) +26,74 %	260
Rovaniemen kaupunki yhteensä	(+50) +0,48 %	(116) +0,29 %	(+2176) +19,92 %	64 180

Rovaniemen väestö on keskittynyt kaupunkikeskustan ja tämän välittömään läheisyyteen. Väestöstä 87,3 prosenttia asuu joko keskustan tai tämän välittömässä läheisyydessä. Seuraavaksi suurimmat suuralueet ovat Alakemijoki (noin 4,50 prosenttia), Ounasjoen (noin 3,33 prosenttia), Yläkemi-joen (noin 2,00 prosenttia) suuralueet. Pienin väestömäärä on keskittynyt Sodankyläntien- (noin 1,00 prosentin) ja Ruanantien (noin 0,80 prosentin) suuralueisiin. Noin yhden prosentin osalta osoite on tilastokeskuksen tietojen mukaan tuntematon.

Vuosien 2015–2021 aikana Rovaniemen suuralueiden väestössä tapahtuneet muutokset ovat keskittyneet pääsääntöisesti ikääntymiseen ja muutamaa tilastoaluetta lukuun ottamatta yli 65-vuotiaiden ikäryhmä on ollut eniten kasvava. Vuosien 2015–2021 välisenä aikana 0-14 vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut 50 henkilöllä, 15-64-vuotiaiden osalta 116 henkilöllä ja yli 65-vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut 2176 henkilöllä.

VÄESTÖ TILASTO- JA PIENALUEILLA

Aluekohtaisen tiedon esittäminen osana kaupungin päätöksentekoa tulee hyvinvointialuemuutoksen johdosta korostumaan. Väestömuutosten osalta väestömäärässä tapahtuvia muutoksia on kyettävä esittämään entistä pienemmissä yksiköissä. Talousarviossa pienalueilla tapahtuvaa

muutosta on pyritty kuvaamaan karttakuvalla, jossa muutokset esitetään eri värein. Pienaluetarkastelulla suurin kasvu on tapahtunut kaupunkikeskuksen (760 asukasta), Vennivaaran (556 asukasta, Ylikylä), Vonkamiehen (405 asukasta, Pöykkölä) ja Tervasrinteen (309 asukasta, Ratantaus) alueilla.

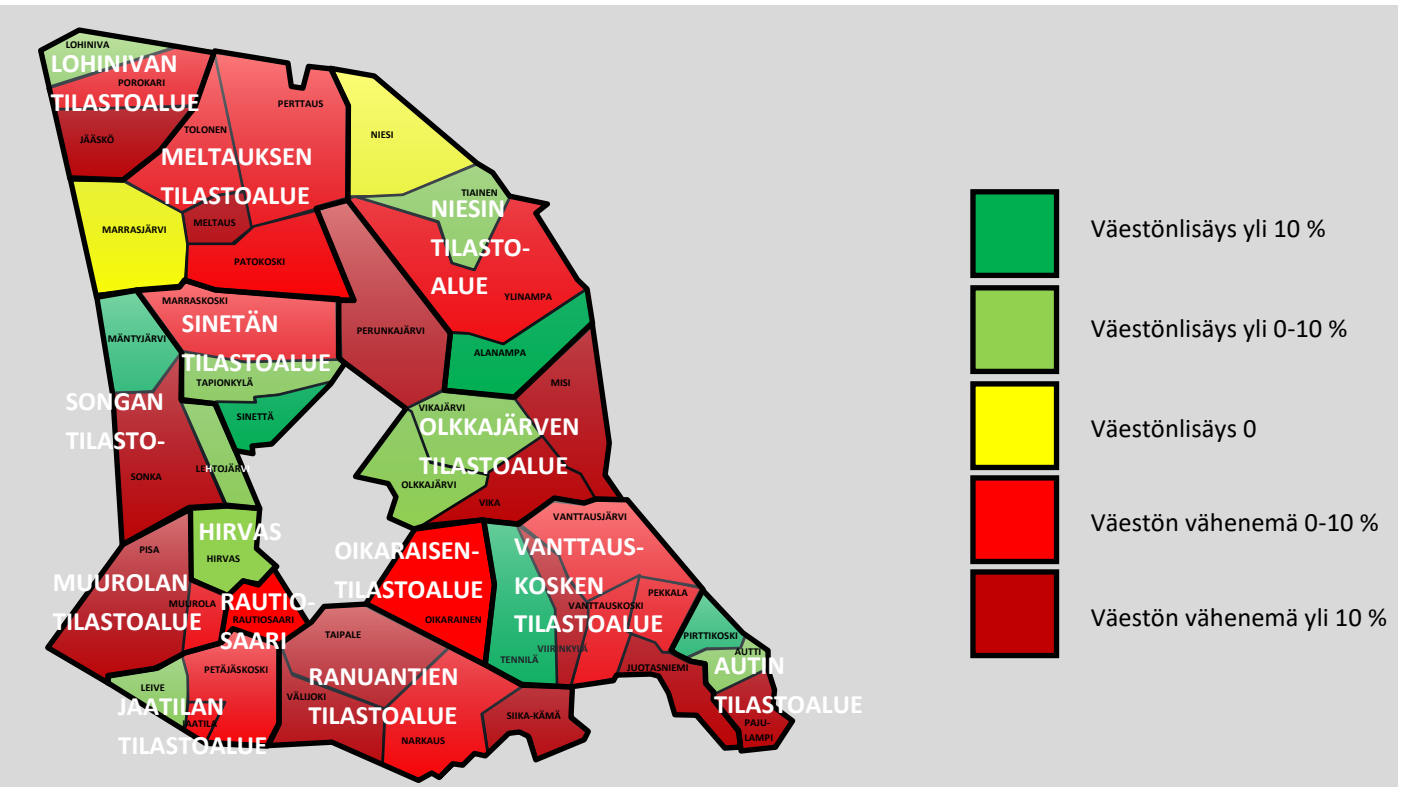
0-14-vuotiaiden määrä pienalueilla on tarkastelujaksolla kasvanut eniten Vonkamiehen (177 lasta, Pöykkölä), Vennivaara (162 lasta, Ylikylä), Sinetän (60 lasta, Sinettä) ja Vuomatien (38 lasta, Karinrakka) alueilla.

15-64-vuotiaiden määrä pienalueilla on tarkastelujaksolla kasvanut eniten kaupunkikeskuksen (545 asukasta), Vennivaaran (364 asukasta, Ylikylä), Tervasrinteen (219 asukasta, Ratantaus) ja Vonkamiehen (206 asukasta, Pöykkölä) alueilla.

Yli 65-vuotiaiden määrä pienalueilla on tarkastelujaksolla kasvanut eniten kaupunkikeskuksen (187 asukasta), Tervasrinteen (90 asukasta, Ratantaus), Koulurinteen (60 asukasta, Saarenkylä) ja Suopungin (57 asukasta, Ounasrinne) alueilla.

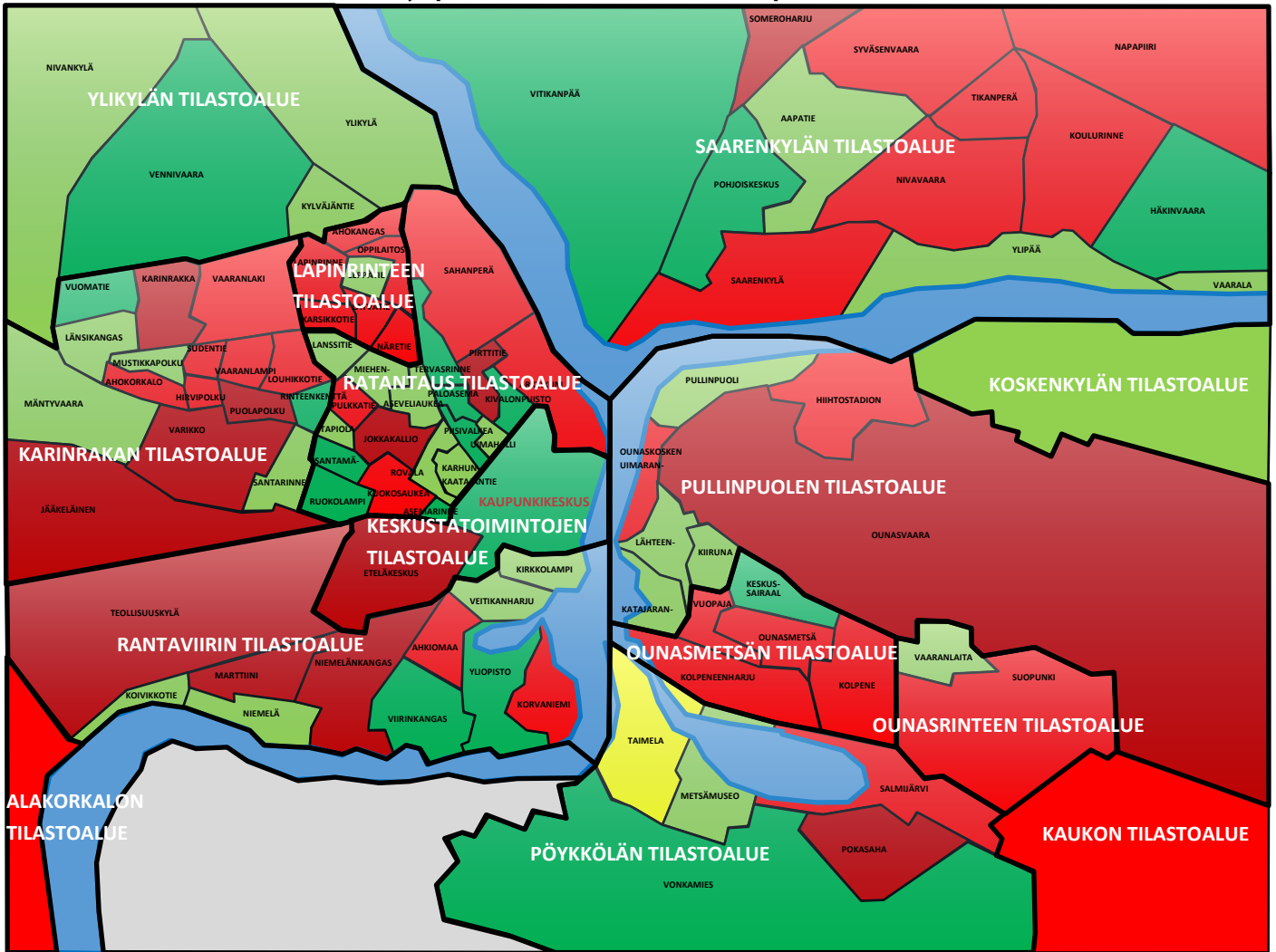
Muutoksia vuosien 2015–2021 pienaluetarkastelussa selittää toisaalta sekä uusien asuinalueiden rakentuminen Pöykkölän ja Vennivaaran alueille että muuttoliike ja ikääntyminen.

Väestömuutokset kartalla tilasto- ja pienalueilla pois lukien Rovaniemen kaupunkikeskus 2015-2021

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

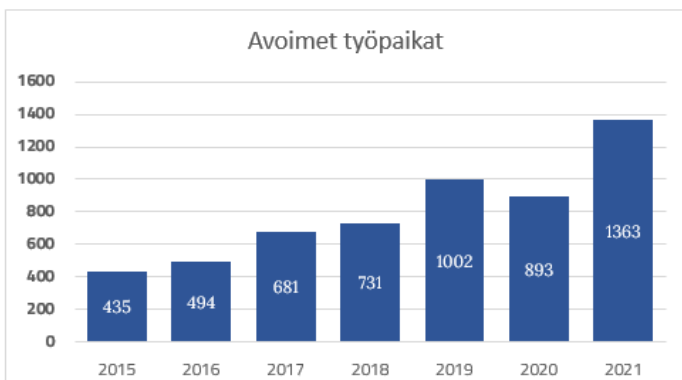
Väestömuutokset kartalla tilasto- ja pienalueilla, Rovaniemen kaupunkikeskus 2015-2021

2.2 TYÖLLISYYSKATSAUS

TYÖLLISYYDEN KEHITYS 2015-2021

Rovaniemen avointen työpaikkojen kehitys on palannut vuosien 2015-2019 kasvu-uralle pahimman koronavuoden notkahduksen jälkeen. Vuonna 2021 Rovaniemen kaupungissa oli tilastokeskuksen tietojen perusteella 1 363 TE-toimistoon ilmoitettua avointa työpaikkaa. Avointen työpaikkojen määrä on näin kasvanut edellisvuodesta 35 prosenttiin.

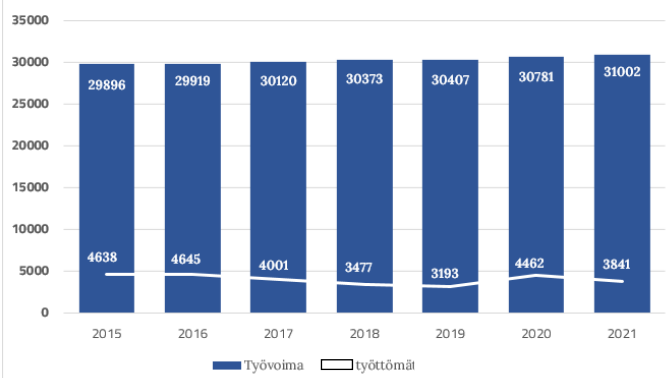

Työvoiman määrä Rovaniemellä on kasvanut vuosien 2015-2021 välisenä aikana noin 3,5 prosenttia ja työvoima oli seitsemän vuoden tarkastelujaksolla kasvanut 1 106 henkilöllä. Vuoden 2021 loppuun mennessä työvoiman määrä oli 31002 henkilöä.

Työttömien määrä lähti selkeään laskuun vuonna 2017 ja väheni vuoteen 2019 saakka. Vuosina 2020-2021 työttömyys lähti nopeaan nousuun johtuen koronapandemiasta. Vuoden 2021 aikana työttömyys on lähtenyt laskuun ja jatkanut tasaista laskua vuonna 2022. Vuoden 2022 elokuussa työttömien määrä oli laskenut jo alle 3 000 henkilöön. Työttömyysaste oli vuoden 2022 elokuussa 9,3 prosenttia. Rovaniemellä työvoiman kysyntä on ollut voimakasta ja osaavan työvoiman saatavuuden kysymykset ovat elinvoiman kehittämisen kannalta merkittäviä.

Lapin ELY-keskuksen keräämien tietojen mukaan Lapin väestörakenne ja eläköityminen yhdessä ennätystahtiin syntyvien uusien työpaikkojen kanssa haastavat työvoiman saatavuutta. Yli puolet lappilaisista yrityksistä on kokenut ongelmia työpaikan täyttämässä. Vuonna 2021 rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus kasvoi 14 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta nousten 53 prosenttiin, kun se koko maassa oli 44 prosenttia. Myös Rovaniemellä tulee nostaa osaavan työvoiman saatavuutta turvaavat toimet kehittämisen kärkeen. Toimenpiteisiin tulee sisältyä myös uusien osaajien pito- ja vetovoimatekijöiden kehittäminen.

TYÖVOIMAN JA TYÖTTÖMIEN SUHDE

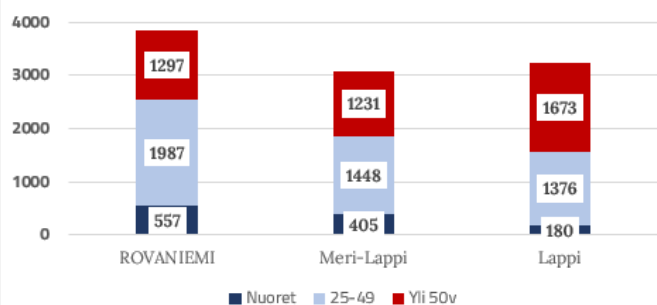
TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILU

Rovaniemen kaupunki on osa Rovaniemen seudun työllisyyden kuntakokeilua. Tulevan vuoden aikana kunnilta pyydetään kannanottoa järjestämisvastuuseen, jossa työllisyyspalvelut siirtyvät osaksi kuntien lakisääteisiä tehtäviä. Rovaniemen kaupunki on lain edellytykset huomioiden riittävän suuri, jotta se voi ainoana kuntana Lapissa hoitaa siirtyvät tehtävät itsenäisesti.

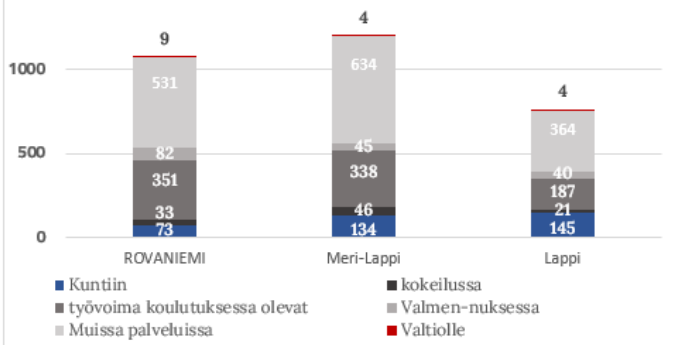
Kunnat ovat tulevaa talousarviota ajatellen tehneet jo alustavia linjauksia tulevaa tehtävien siirtoa ajatellen. Vuoden 2022 aikana tehtyjen alustavien linjausten perusteella Lappiin olisi todennäköisesti syntymässä vähintään kolme työllisyysaluetta. Alueen kuntien työllisyystilastoja tarkastelemalla voidaan havaita niin yhtäläisyyksiä, kuin eroja alueen sisällä, koskien niin työnhakijoiden määriä kuin tarjottavia työllisyyden edistämisen palveluita.

Merkittäviä eroja Rovaniemen osalta suhteessa muihin Lapin kuntiin on nuorten työnhakijoiden korkeampi määrä sekä yli 50-vuotiaiden pienempi määrä. Palveluihin osallistuvien osalta muissa kunnissa painottuu Rovaniemeä vahvemmin kuntiin työllistäminen sekä kuntouttavan työtoiminnan käyttö. Rovaniemellä puolestaan painottuu koulutukset ja starttirahan käyttö. Lisäksi Rovaniemellä työllistettyjen osuus yrityksissä on suhteellisesti suurempaa kuin monessa muussa Lapin kunnassa.

TYÖTTÖMIEN IKÄRAKENTEEN SUHDE VUONNA 2021

TYÖLLISYDEN EDISTÄMINEN VUONNA 2021

KUNNAN OSARAHOITAMA TYÖMARKKINATUKI

Vuoden 2021 työmarkkinatuen kuntaosuus oli Rovaniemellä 91 euroa asukasta kohden eli yhteensä noin 5,8 miljoonaa euroa. Tästä noin 630 000 euroa aiheutui väliaikaisesta lakimuutoksesta johtuvasta yrittäjien oikeudesta työmarkkinatukeen. Muiden *C21 -kuntien keskimääräinen asukas-kohtainen rahoitusosuus oli 89 euroa asukasta kohden.

Kaupungin osarahoittaman työmarkkinatuen menot ovat lähteneet vuoden 2022 aikana laskuun. Vuoden 2022 tammi-syyskuun välisen aikana kunnan työmarkkinatuen menot ovat olleet noin 450 000 euroa eli 11 prosenttia pienemmät kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksolla. Muissa C21 -kunnissa työmarkkinatuen menot ovat vähentyneet keskimäärin 7 prosenttia. Alle tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden määrä on laskenut 20 prosenttia (koko maassa -18 prosenttia) ja yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden määrä kasvanut 3 prosenttia (koko maassa +5 prosenttia). Elokuun alusta työmarkkinatukimeinonin tuli ylimääräinen 3,5 prosentin indeksikorotus, joka hidastaa kaupungin maksuosuuden laskua. Korotukseen tulee varautua ensi vuoden talousarviossa.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä olevien työttömien aktiivointiaste on noussut kahden viime vuoden aikana selvästi mutta on edelleen maan keskiarvoa noin 5 prosenttiyksikköä pienempi.

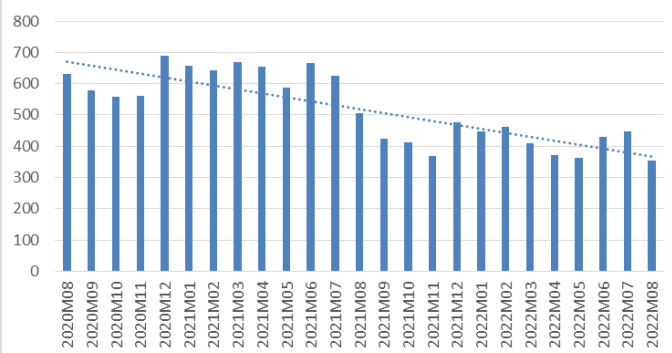
*C21-kunnat ovat Suomen 21-suurimman kaupungin yhteistyöverkosto.

TYÖTTÖMYYDEN MUODOT

Nuorisotyöttömyys

Nuorisotyöttömyys on laskenut koronapandemian jälkeen. Vuoden 2022 elokuussa nuorisotyöttömiä oli noin 350 ja nuorisotyöttömyysaste oli 10,6 prosenttia. Vuoden 2021 nuorisotyöttömyysaste oli 13,8 prosenttia ja vuoden 2020 elokuussa 16,7 prosenttia. Myös nuorten aktiivointiaste on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Esimerkiksi 25-29 -vuotiaiden nuorten aktiivointiaste oli vuoden 2020 elokuussa 19,3 prosenttia ja vuoden 2022 elokuussa se oli 28,4 prosenttia.

Nuorisotyöttömät

Pitkäaikais- ja rakennetyöttömyys

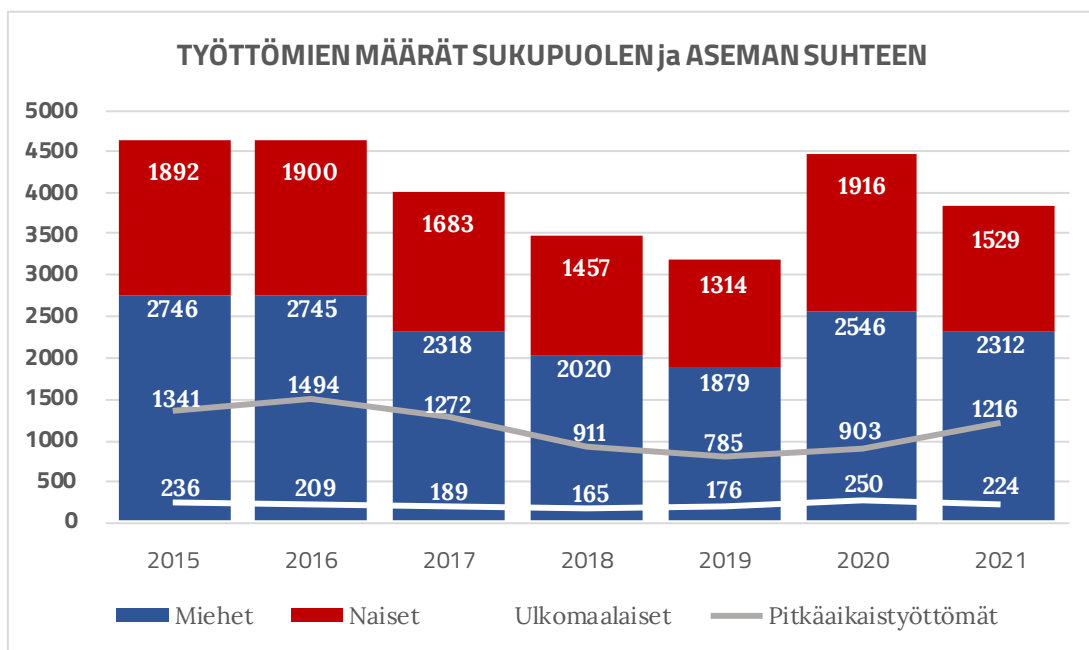
Pitkäaikaistyöttömien määrä lähti koronapandemian jälkeen laskuun vasta vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 elokuussa pitkäaikaistyöttömiä oli vajaa tuhat henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut vuoden aikana noin 270 henkilöllä (-22 prosenttia). Rakennetyöttömien määrä oli elokuussa noin 1 700, määrä on laskenut vuoden aikana noin 530 henkilöllä (-24 prosenttia). Rovaniemellä sekä pitkäaikaistyöttömien määrä että rakennetyöttömien määrä on laskenut koko maan keskiarvoa enemmän. Työttömyyttä voidaan pitää rakenteellisena, jos se ei vähene, vaikka samanaikaisesti työllisyysaste on korkea ja joillakin aloilla vallitsee työvoimapula.

Sukupuolten väliset erot työttömien määrässä

Sukupuolten väliset erot työttömyydessä ovat Rovaniemellä merkittäviä. Tarkastelujaksolla 2015-2021 on miesten osuus työttömistä ollut naisia suurempaa, vaihdellen 54 ja 60 prosentin välillä Rovaniemen työttömien määrästä.

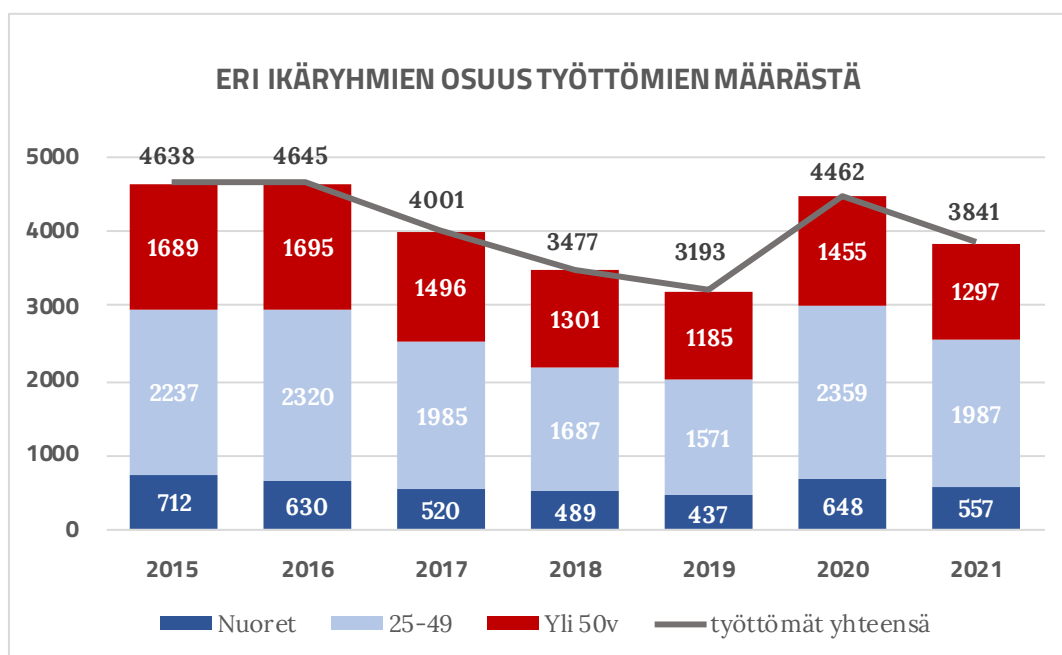
Ulkomaalaisten työnhakijoiden määrä

Ulkomaalaisten työnhakijoiden osuus Rovaniemellä on korona vuoden 2020 jälkeen kääntynyt laskuun, ja oli vuonna 2021 noin 10 prosenttia edellisvuotta pienempi.

Eri ikäryhmien osuus työttömien määrästä

Työnhakijoiden ikäryhmätarkastelun perusteella suurin ikäryhmä Rovaniemen kaupungissa ovat 25-49 -vuotiaat. Ryhmän koko on vaihdellut tarkastelujaksolla 48-52 prosentin välillä. Koronavuoden 2020 osalta, sekä nuorisotyöttömien että 25-49 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus kasvoi yli 50 -vuotiaita enemmän. Vuosittainen muutos vuosien 2019 ja 2020 erotuksesta oli 32,5 prosenttia (nuoret), 33 prosenttia (25-49 -vuotiaat) ja 18 prosenttia (yli 50 -vuotiaat) suurempi verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2021 osalta työttömien työnhakijoiden määrät ovat pudonneet kaikissa ikäryhmissä vaikka vuoden 2019 tasoa ei vielä vuonna 2021 saavutettu.

2.3 ELINKEINOTOIMINTA

TYÖPAIKAT

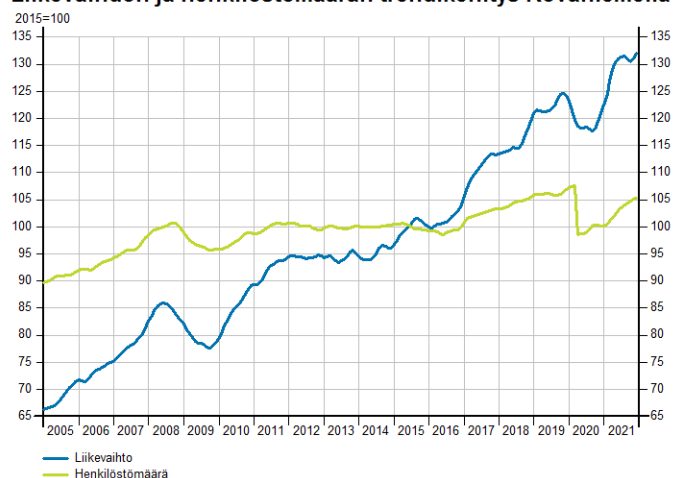
Viimeisimmän tilastokeskuksen raportoiman vuoden 2020 perusteella Rovaniemen kaupungissa oli 25 554 työpaikkaa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 1 757 työpaikkaa eli 6,4 prosenttia. Vuoden 2020 aikana koronapandemia vaikutti suuresti elinkeinotoimintaan. Lapin suhdannekatsauksen mukaan yritysten henkilömäärä kääntyiikin kasvuun vuonna 2021. Suurin osa Rovaniemen työpaikoista on yhteiskunnallisten palvelujen ja yksityisten palvelujen työpaikkoja. Yksityisen sektorin työpaikkojen määrä ja osuus kaikista työpaikoista on kasvanut vuodesta 2010 vuoteen 2020. Vuonna 2020 Rovaniemen työpaikoista 51 prosenttia oli yksityisellä sektorilla. Kuntatyöpaikkojen osuus oli noin 26 prosenttia. Valtiolla tai valtioenemmistöisissä osakeyhtiöissä työskenteli noin 14 prosenttia Rovaniemellä työssäkäyvistä. Yrittäjiä oli puolestaan 9 prosenttia.

Vuoden 2022 toisella kvartaalilla Rovaniemen yrityskanta oli 4 576. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan kvartaaliin verrattuna oli 4,3 prosenttia.

Rovaniemen yritysten kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 8 prosenttia vuonna 2021. Liikevaihto kasvoi kaikilla seuratuilla toimialoilla. Eniten liikevaihto kasvoi majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (11 prosenttia) matkailun kääntymässä nousuun loppusyksystä 2021. Kaikkien toimialojen henkilöstömäärä kasvoi 2 prosenttia vuonna 2021. Eniten henkilöstömäärä kasvoi teollisuudessa (14 prosenttia).

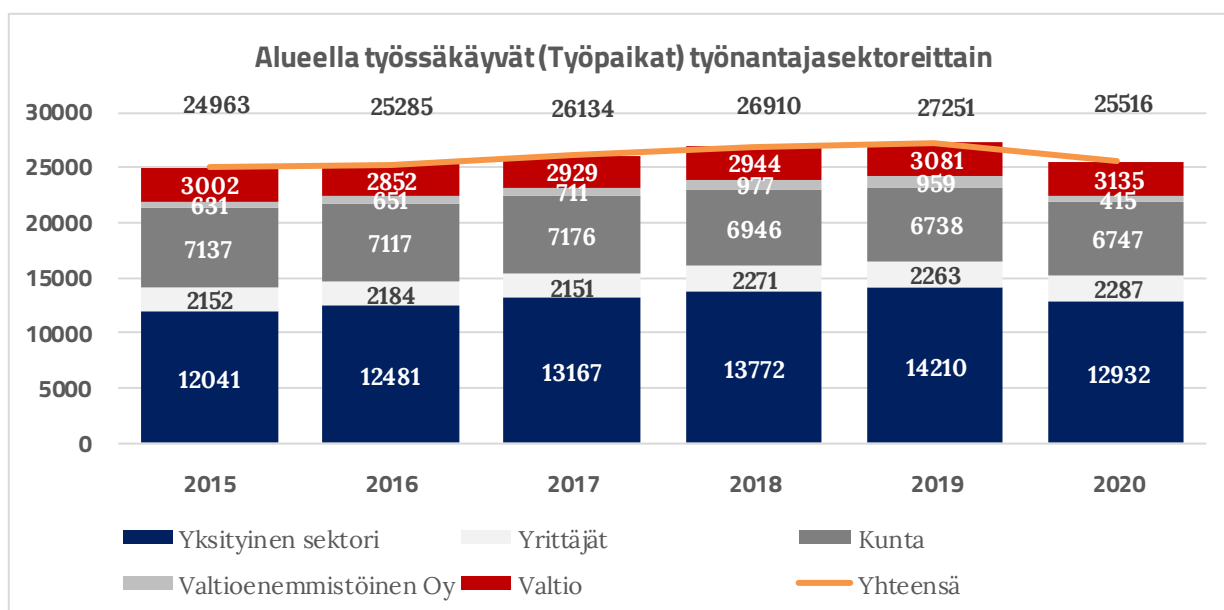
(Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu)

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän trendikehitys Rovaniemellä

Vuosien 2015-2020 välisenä aikana Rovaniemen työnantaja-sektorilla tapahtuneet muutokset voidaan tiivistää siihen, että toimialojen kasvu on tapahtunut yksityisen sektorin (yksityinen sektori ja yrittäjät) ja valtion työpaikkojen kautta. Vastaavassa ajassa julkisen sektorin pois lukien valtio (kunta, valtioenemmistöinen osakeyhtiö) työpaikat ovat vähentyneet Rovaniemellä vuosien 2015-2020 välisenä aikana.

Vuonna 2020 Rovaniemellä oli 553 työssäkäyvää enemmän kuin vuonna 2015.

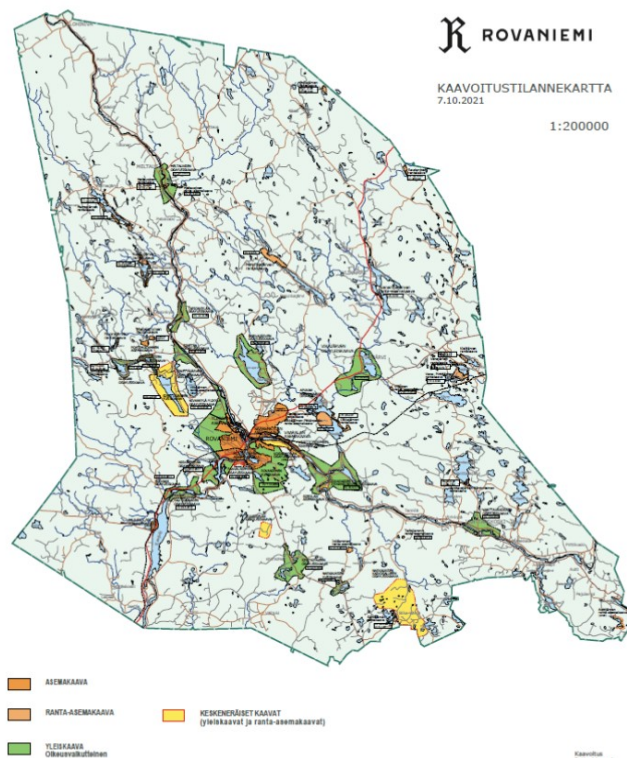
2.4 YMPÄRISTÖ JA YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

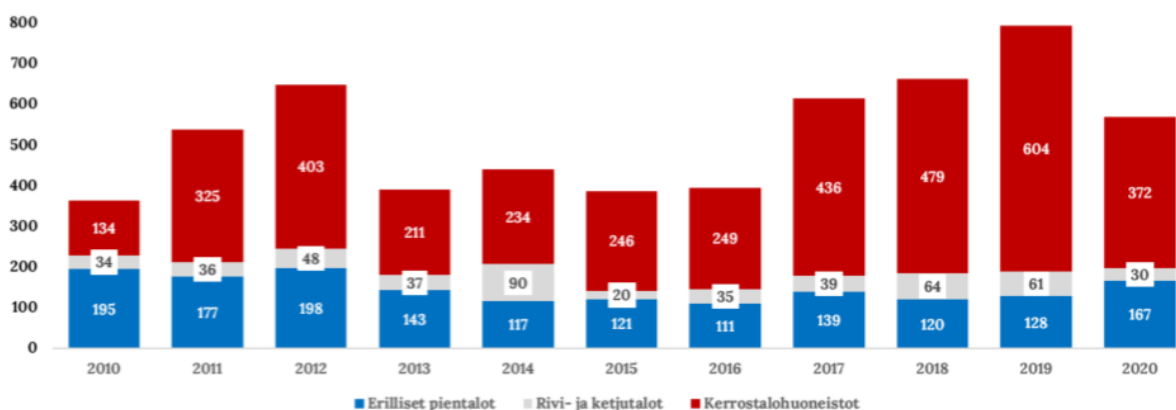
Vuosina 2010–2021 valmistuneiden asuntojen määrä vaihtelee paljon yleisen taloustilanteen mukaan. Vuosien 2017–2019 aikana erityisesti kerrostalorakentamiseen on vaikuttanut myös matkailun kasvu. Vuosi 2021 oli erittäin vilkas pientalojen suhteen. Uusia rakennuslupia omakotitaloille myönnettiin yhteensä 170, mikä on vuositasolla reilusti 10 vuoden keskiarvon yläpuolella (130 kappaletta).

Vuonna 2021 asuntoja valmistui yhteensä 608 kappaletta. Vuosien 2010 – 2020 välillä erillispientaloasuntoja on valmistunut vuositasolla keskimäärin noin 147, rivitaloasuntoja 45 ja kerrostaloasuntoja 339 kappaletta. Vuosittain uusia asuntoja on valmistunut keskimäärin 531 kappaletta.

Vuosi 2021 on ollut vilkas, erityisesti erillispientalojen rakennuslupia haettiin runsaasti. Vuoden 2022 rakennuslupien määrä on laskenut selvästi. Erityisen suuri muutos on ollut uusien pientalojen lupamäärässä, joka on vuoden 2022 lokakuun lopulla 101.

Valmistuneiden asuntojen lukumäärät (2010–2020)

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Kirjanpitolain mukaan kunnan on esitettävä muut kuin taloudelliset tunnusluvut ympäristövaikutuksista. Selvityksessä on oltava ainakin tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista. Tähän talousarvion ympäristötekijät-osuuteen on koottu ympäristöön suunnittelu-kaudella keskeisesti vaikuttavia asioita ja toimenpiteitä, joiden tilasta ja toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä.

Rovaniemellä selvitetään vuoden 2023 aikana kestävän kehityksen budjetoinnin mahdollisuuksia.

Kiertotalous ja hiilineutraalisuus

Kaupunkistrategia

Rovaniemen kaupunkistrategiassa on asetettu Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan. Tavoitteet asetetaan Rovaniemen kestävän kehityksen ohjelmassa, joka laaditaan kaupunkikonsernin välisenä yhteistyönä. Valmistelussa otetaan huomioon vuonna 2019 laadittu Rovaniemen kiertotalouden tiekartta sekä Lapin liiton Lappi-sopimuksen ja toimeenpanosuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet. Kestävän kehityksen ohjelman laadinnan yhteydessä arvioidaan Rovaniemen osallistuminen kuntien ja maakuntien Hinkuverkoston (ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto) tai muihin vastaaviin verkostoihin. Lisäksi laadinnan yhteydessä selvitetään kestävän kehityksen budjetoinnin mahdollisuuksia.

Kiertotalouden edelläkävijyys ja tiekartta

Rovaniemen kaupunki on valittu Suomen ympäristökeskuksen toimesta yhdeksi kiertotalouden edelläkävijäkunnista. Edelläkävijäkuntia on yhteensä 10. Rovaniemen yhtenä tavoitteena on profiloitua arktisen kiertotalouden edistäjäksi. Tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 kiertotalouden tiekartan 2030. Tiekartassa on esitetty 42 konkreettista tavoitetta kiertotalouden toteuttamiseksi. Jatkossa on tärkeää, että tiekartassa eri palvelualueille asetetut tavoitteet tulevat huomioitavaksi ja osaksi arkista toimintaa. Kiertotalouden osalta on asetettava selkeät mitattavat ja seurattavat tavoitteet. Kiertotaloutta edistetään yhteistyössä yritysmaailman ja kaupunkilaisten kanssa.

Kiertotalouden Green Deal -sitoumusvalmistelu

Rovaniemi on mukana ympäristöministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoimassa kiertotaloutta edistävän vapaaehtoisen Green Deal -sitoumuksen valmistelussa (Kiertotalouden Green Deal). Valmisteluun osallistuu 80 eri sektoreilta tulevaa toimijaa. Yhteistyöprosessissa tuotetaan tutkimustietoa luonnonvarojen käytöstä ja tunnistetaan vaikuttavimpia konkreettisia toimia kiertotalouden edistä-

miseen. Mukana ovat lähes kaikki maakuntaliitot, isoimmat kaupungit ja metsätalouden suurimmat yritykset. Näiden lisäksi mukana on yritys- ja toimialajärjestöjä sekä rakentamisen alan toimijoita.

Lapin vihreän siirtymän jaosto

Rovaniemen seutukunta osallistuu Lapin liiton vihreän siirtymän jaoston toimintaan. Vihreän siirtymän jaosto on Lapin viranomaisten ja sidosryhmien asiantuntijoista koostuva toimielin. Jaoston tehtävänä on:

- koordinoida vihreän siirtymän mukaisia toimenpiteitä,
- tehdä aloitteita kehittämistoimenpiteiksi tavoitteiden saavuttamiseksi,
- arvioida ja seurata Lappi-sopimuksen ja Lapin älykkään erikoistumisen toimintatapaa,
- strategian tavoitteiden toteutumista erityisesti vihreän siirtymän näkökulmasta.

Kiertotalouden resursointi ja hankkeistaminen

Hiilineutraalius ja kiertotalous tavoitteen mukaisesti Rovaniemen kaupungin palveluksessa, elinvoimapalvelujen toimialalla, on aloittanut elokuussa 2022 kiertotalousasiantuntija. Kiertotalousasiantuntijan tehtäviin kuuluu osaltaan kiertotalouden edistäminen kaupunkikonsernissa.

Napapiirin Kiertotalouspuisto-hanke valmistui syksyllä 2022. Hankkeessa selvitettiin muun muassa koko Lapin biojätteen ja polttokelpoisen jätteen kertymää. Lisäksi tutkittiin Ala-Korkalon alueen maankäyttöä ja suunniteltiin liiketoimintamallia kiertotalouden ympärille.

Rovaniemen kaupunkistrategiaan on kirjattu, että toteutamme hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteita erityisesti vihreään siirtymään kohdistetulla hankerahoituksella.

Energiatehokkuuslaki

Vuoden 2015 alussa voimaan astunut energiatehokkuuslaki (1429/2014) velvoittaa suuren yrityksen tekemään energiakatselmuksen neljän vuoden välein. Napapiirin Energia ja Vedestä tuli suuryritys vuonna 2015, joten yrityksen energiakatselmus sekä kohdekatselmus tuli laatia vuoden 2019 aikana ensimmäisen kerran. Kohdekatselmus tulee tehdä kohteeseen/kohteisiin, jotka kattavat 5 prosenttia koko konsernin energiankäytöstä. Kohdekatselmus tehtiin Suosiolan voimalaitokselle ja yrityksen energiakatselmuksessa tarkasteltiin koko konsernin kaikkien kulutusasteiden sähkön, lämmön, veden ja polttoaineiden kulutusta. Veloitteen mukaisesti yrityksen energia- ja kohdekatselmuksia toteutetaan neljän vuoden välein, eli seuraavan kerran vuonna 2023.

Rovaniemen kaupungin hiilitase

Rovaniemen kaupungin hiilitase arvioitiin ensimmäisen kerran keväällä 2019 valmistuneessa selvityksessä. Selvityksessä kartoitettiin Rovaniemen hiilinielut ja -varastot sekä hiilidioksidipäästöt. Rovaniemen kaupungin kasvihuonekaasutaseen mukaan kaupungin hiilinielut ovat noin kolme kertaa suuremmat kuin kasvihuonekaasupäästöt.

Matkailun hiilijalanjäljen pienentäminen

Rovaniemen kaupunki on ollut mukana Lapin liiton hallinnoimassa hankkeessa Vähähiilisyden ja taloudellisesti kestäväen kehityksen edistäminen matkailussa. Hanke päättyi toukokuussa 2022. Hankkeessa tuotettiin muun muassa vapaa-ajan asunnon omistajan opas hiilijalanjäljen pienentämiseen. Rovaniemelle on laadittu matkailun kestäväen kehityksen toimenpideohjelma.

Rovaniemen kaupungin energiatuotanto

Alueellamme tuotetaan päästötöntä ja hiilineutraalia sähköä neljä kertaa enemmän kuin koko kaupungissa käytämme. Suosiolan voimalaitos (CHP) tuottaa kaupungin asukkaille ja yhteisöille ympäristöystävällistä kaukolämpöä ja sähköä. Voimalaitoksella on panostettu ympäristön ja ilmaston suojeluun investoimalla voimakkaasti viime vuosina. Kasvihuonepäästöt ovat laskeneet lähes 60 prosenttia muutamassa vuodessa ja investoinnit jatkuvat verkkoja parantamalla. Suunnittelukaudella tehdään kaupungin energiapolitiittinen ohjelma, jossa huomioidaan monipuoliset ja tehokkaat energiantuotannon mahdollisuudet.

Rovaniemen ilmanlaatu

Rovaniemen kaupunki ja Napapiirin Energia ja Vesi Oy aloittavat vuoden 2023 alusta Rovaniemen keskustassa ja Korkalovaaran omakotialueella vuoden kestäväen ilmanlaadun jatkuvatoimisen mittauksen. Rovaniemen kaupungilla on velvoite noin viiden vuoden välein toteuttaa edellä mainittu mittaus. Edellisen kerran mittaus tehtiin vuosina 2016–2017. Mittauksessa selvitetään muun muassa selvitetään hengittettävän ilman laatua. Mittauksen aikana kaupunkilaisilla ja matkailijoilla on mahdollisuus reaaliajassa seurata ilman laatua. Työn toteuttaa Ilmatieteen laitos.

Luonnonsuojelu

Rovaniemi vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Luonnon monimuotoisuutta tuetaan myös keskusta-alueilla kaupungin omissa metsissä. Metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite. Hulevesien kustannustehokkaan hallinnan edistämiseksi viherpinta-alaa lisätään kaupunkirakenteessa. Kaupungin puistojen monimuotoisuutta lisätään. Luonnonsuojelun tavoitteiden toteutumista seurataan ja sitä valvotaan säännöllisesti.

Kaavoitus ja yhdyskuntatekniikka

Maankäytön ja yhdyskuntatekniikan suunnittelun ja toteuttamisen tavoite on ottaa huomioon ympäristöön ja luontoon vaikuttavat tekijät. Suunnittelulla luodaan hyvät mahdollisuudet saavuttaa lähipalvelut, luodaan viihtyisiä sekä turvallinen elinympäristö koko kaupungin alueella. Tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan toimivan joukkoliikenteen toteuttamiseen, kehitetään jalankulku- ja pyöräilyreitistöjä sekä hyödynnetään olemassa olevia yhdyskuntatekniikan verkostoja. Maankäytön suunnittelussa turvataan puistojen ja virkistysalueiden riittävyys sekä huomioidaan erilaisten elinympäristöjen vahvuudet kaupunginosissa ja kyläalueilla. Suunnitelmakauden merkittävimpiä kaavahankkeita ovat koko kaupungin yleiskaavan käynnistäminen sekä Sairaalanniemen, Valionrannan ja ydinkeskustan asemakaavahankkeet.

Suunnitelmakaudella jatketaan Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista. Suunnitelmakaudella jatketaan myös osayleiskaavan mukaisesti ydinkeskustan kävelyvyöhykkeen kehittämistä siten, että autoliikenteen painopistettä siirretään keskustan kehälle (Hallituskatu - Valtakatu - Toripuistikko - Koskikatu - Lapinkävijäntie). Valtakatu ja Linaannan aluetta kehitetään erityisesti pyöräilyn tarpeisiin korostaen vihreää, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä. Katujen perusparantaminen suunnitellaan ja toteutetaan huomioiden putki- ja johtosaneerausten tekeminen samanaikaisesti. Toteutuksessa huomioidaan esteettömyys, saavutettavuus, ikäystävällisyys ja turvallisuus kaikissa ympäristö- ja rakennushankkeissa. Huolellisella suunnittelulla edistetään uusien rakennuspaikkojen toteutumista ja sitä kautta kaupunkirakenteen tiivistämistä.

Liikuntapalvelut

Liikuntatilat ovat pääosin tilapalvelukeskuksen ja Rovaseudun Markkinakiinteistöjen hallinnoimia. Liikuntapalveluiden suunnittelussa on huomioitava energiasäästöön ja kiertotalouteen liittyvät toimenpiteet. Liikuntapaikkojen hoito ja kunnossapito on kokonaisuudessaan ulkoistettu (Rovaniemen Latu ja Reitti Oy, Alltime Oy).

Ympäristönäkökulma on huomioitava urakkasopimuksia tehtäessä kohteen mukaisesti. Uusissa liikuntapaikkainvestoinneissa on huomioitava energiatehokkuusvaatimukset.

Elinvoima

Rovaniemen kaupungin strategiset painopisteet yhdyskuntarakenteen suunnittelussa tulee huomioida kaupungin talousarviossa. Kaupungin liike- ja teollisuustonttien määrä ei vastaa kysyntää, sillä infran rakentamiseen varatut määrärahat eivät mahdollista riittävässä määrin niiden tuotantoa ja tämä tulee huomioida toimialalle asetettujen tulostavoitteiden rinnalla. Suunniteltavien yhdyskuntarakennetarkaisujen tulee tukea kaupungin elinvoiman kehittymistä.

Täydennyskaavoituksella ja olemassa olevan yhdyskuntarakenteen avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkikuvaa. Suunnitelmissa elinvoiman tulee huomioida ympäristötekijät, ilmastonmuutoksen hidastaminen ja muutokseen sopeutuminen. Esimerkiksi kiertotalouden edelläkävijäkunnan status tulee näkyä elinvoiman edistämässä.

Palveluverkot

Kaupungin väestökehitys ja palveluiden alueellinen kysyntä huomioidaan palveluverkkoa koskevilla ratkaisuisilla koko kaupungin alueella.

Palveluverkon toimintayksiköiden rakenneratkaisujen ja sijaintien suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida palveluiden saavutettavuus koko kaupungin alueella sekä ympäristöön ja luontoon vaikuttavien haitallisten vaikutusten vähentäminen. Tämän lisäksi tulee huomioida saavutettavuus erityisesti kevyen liikenteen kulkuneuvojen ja joukkoliikenteen avulla. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen käytöllä vaikutetaan liikkumisesta aiheutuvaan ympäristö-
rasitukseen.

Sähköisten palveluiden kehittäminen osana palveluverkkoa:

- paperin käytöstä luopuminen
- fyysisen liikkumisen tarpeen vähentäminen asiainninyhteydessä
- tarpeettomien tilojen määrän vähentäminen
- sähköisten palveluiden ja tietoliikenneyhteyksien kehittäminen kyläalueilla

Tilatarpeiden täyttämässä tulee huomioida uudet energiatehokkaat tila- ja tekniikkaratkaisut, ympäristön huomioivat rakennusmateriaalit ja energiamuodot. Moderni uusi suuri yksikkö on ympäristöystävällisempi kuin monta vanhaa. Palvelujen tarpeen rakenteelliseen muutokseen tulee mahdollisuuksien mukaan varautua suunniteltavien tilaratkaisujen muuntojoustavuus huomioiden.

Liikkumisesta aiheutuva ympäristörasitus pyritään minimoimaan sijaintivalinnoilla, teiden ja kevyen liikenteen väylien suunnitelmallisella rakentamisella sekä joukkoliikenteen järjestämisellä. Ympäristöystävällisten sähköavusteisten kulkuneuvojen käytön mahdollistaminen tulee huomioida tulevaisuudessa.

Yhdyskuntatekniikan rakentamisen tarve optimoidaan olemassa olevien palveluverkkojen mahdollisimman tehokkaalla käytöllä.

2.5.2 ROVANIEMEN KAUPUNGIN TALOUS

Katsaus kuluvaan vuoteen 2022 talouteen.

Kaupunginvaltuuston marraskuussa 2021 hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman mukaan vuodelle 2022 on alijäämäksi on arvioitu 3,8 miljoonaa euroa ja vuosien 2023-2025 yhteenlaskettu tilikauden ylijäämä on 20,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ja taloussuunnitelmavuosien 2023-2025 investointiohjelmaksi on hyväksytty 110,9 miljoonaa euroa.

Kuluvaan vuoden määrärahamuutoksia on käsitelty helmi- ja syyskuun valtuuston kokouksissa. Investointeihin on tehty 300 000 euron määrärahalisäys. Muutetun talousarvioesityksen mukaisesti vuoden 2022 tilikauden alijäämäennuste on 10,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 päivitetty investointisuunnitelma on puolestaan 21,05 miljoonaa euroa.

Käyttötalouteen suurimmat ylitykset aiheutuvat 1.1.2023 hyvinvointialueelle siirtyvään toimintaan eli vanhustyöhön ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalipalveluihin. Vuoden 2022 tehdyt määrärahamuutokset tulevat vaikuttamaan Rovaniemen kaupungin vuosien 2024-2026 valtionosuuksiin heikentävästi. Lopullinen rahoituspohja ja hyvinvointialueiden siirtymätasauslaskelmat tullaan tekemään kesällä 2023 vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Vuodelle 2022 Rovaniemen kaupungille palautettavat lakkaavien kuntayhtymien ylijäämät (Lapin sairaanhoitopiiri ja Kolpeneen palvelukeskus) sekä valtiolta saatavat korona-avustukset tulevat vähentämään hyvinvointipalveluiden jo anottua määrärahaylijäämistä. Sairaanhoitopiirin päätös jättää laskuttamatta niin sanotut siirtoviivemaksut syyskuusta 2022 alkaen pienentävät erikoissairaanhoidon määrärahamuutosta. Kuntayhtymien ylijäämien käsittelystä ja palautuksesta päättävät kuntayhtymien valtuustot vuoden 2022 loppuun mennessä. Palautettava summa vahvistetaan vuoden 2022 tilinpäätöksen valmistumisen yhteydessä. Joulukuussa 2022 voinee vielä tulla määrärahamuutosesityksiä valtuuston käsittelyyn.

TALOUSARVIOVUOSI 2023 JA TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2024-2026

Talousarviossa esitystavaksi on muutettu miljoonan sijaan tuhannen euron tarkkuus. Talousarvio vuodelle 2023 on kuvattu talousarvion nykyisen voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti. Talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 on ensimmäinen hyvinvointialueuudistuksen voimaantulon vuosi ja uuden kuntatalousrakenteen mukaisen toiminnan nollavuosi.

Merkittävä osa kaupungin subjektiivisen oikeuden piiriin kuuluvista, kunnan lakisäateisistä tehtävistä siirtyy hyvinvointialueelle perusopetusta ja varhaiskasvatusta lukuunottamatta. Jatkossa kuntatalouden suunnittelussa korostuvat yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat tehtävät sekä vapaaehtoiset tehtävät. Yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia tehtäviä ovat muun muassa lukio- ja ammatillisen peruskoulutuksen opetuspalvelut sekä kulttuuri-toimen, rakennusvalvonnan, vesi- ja jätehuollon ja ympäristösuojelun tehtävät. Vapaaehtoisia tehtäviä on kunnan itse-

hallinnon perusteella otetut tehtävät, kuten vapaa sivistystyö ja joukkoliikenne.

Talousarviovuonna 2023 kaupungin vuosikatteen arvioidaan parantuvan vuodesta 2022 yhteensä noin 9 miljoonaa euroa, ollen taloussuunnitelmavuosina 2023-2026 yhteensä 69,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 talousarvio on ylijäämäinen 3,6 miljoonaa euroa, mutta taloussuunnitelmakausi 2023-2026 alijäämäinen 3,4 miljoonaa euroa. Tulevien vuosien talous on saatava lain edellyttämällä tavalla tasapainoon.

Vuoden 2023 käyttökatteeseen kohdistuu toimintamenojen kasvupaine, johtuen energiakriisistä, yleisestä kustannusten kehityksestä ja inflaatiosta. Rovaniemen kaupungin henkilöstökulujen budjetoinnissa on huomioitu sopimusratkaisun vaikutus. Vuosien 2023-2026 rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu korkojen nousun vaikutus tiedossa olevilla arvioilla.

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Rovaniemen kaupungin odotettava valtionosuuksiin kohdistuva lisäleikkaus on tämän hetken arvion mukaan vähintään 40 euroa per asukas (enimmillään 2,58 miljoonaa euroa). Vuoden 2023 valtionosuudet tullaan oikaisemaan takautuvasti niin, että puolet otetaan vuonna 2024 ja puolet vuonna 2025. Hyvinvointialue- ja valtionosuusjärjestelmämuutoksen tarkoitus on taata, ettei uudistuksesta saisi tulla taloudellista vaikutusta kuin korkeintaan 60 euroa per asukas, mikä Rovaniemen kaupungin osalta tarkoittaa, että valtionosuudet muuttuvat vuoden 2023 ennakoivan asukasmäärän mukaisesti enintään 3,88 miljoonaa euroa (asukasmääränä käytetty ennustetta 64 621 asukasta). Kuntaliiton esimerkkilaskelmien mukaan yksittäiselle kunnalle kohdistuva muutos on noin 45 euroa per asukas, mikä kerrotaan vuosina 2024 ja 2025 1,5 kertoimella. Koko maan muutoksesta johtuvaa leikkausta pienentää siirtymätasaus ja muutosrajotoin.

Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan peruspalvelujen valtionosuus tulee olemaan negatiivinen 11 kunnalla vuonna 2023. Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon on eritelty taloussuunnitelmakauden valtionosuudet. Kuntaliiton arvion mukaan Rovaniemen kaupungille maksettava valtionosuus vuonna 2023 tulee olemaan noin 12,3 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungin arvioidut kotikuntakorvausmenot, jotka ovat osat toimintatuottoja ja -kuluja, ovat noin 5,6 miljoonaa euroa. Kotikuntakorvaustulot ja -menot perustuvat valtiovarainministeriön vuosittain päättämään kotikuntakorvauksen perusosaan ja opetuksen järjestäjän kotikuntakorvauskyselyssä 31.12. tilastointijankohdan tilanteesta ilmoittamaan oppilasmäärään. Opetuksen järjestäjä on oikeutettu kotikuntakorvaukseen oppilaan suorittaessa oppivelvollisuuttaan muussa kuin oman kotikuntansa esi- tai perusopetuksessa. Kotikuntakorvaus määräytyy oppilaan iän mukaan.

Vuoden 2023 valtionosuuksien arvioidaan olevan noin 18 miljoonaa euroa. Talousarviossa oleva valtionosuusarvio perustuu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton 4.10.2022 julkaise-

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

maan ennakkolliseen laskelmaan. Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuusrahoituksesta tehdään vuoden loppuun mennessä. Vuoden 2023 ja tulevien vuosien valtionosuuksiin tulee vaikuttamaan Myllärin koulun toiminnan siirtyminen kaupungille. Vuonna 2023 Rovaniemen kaupungin arvioidaan saavan verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta noin 18,7 miljoonaa euroa. Arviot vuosien 2024-2026 valtionosuuksista tulevat muuttumaan edellä mainittujen muutosten myötä tavalla, jota ei vielä pystytä täysin ennakoimaan.

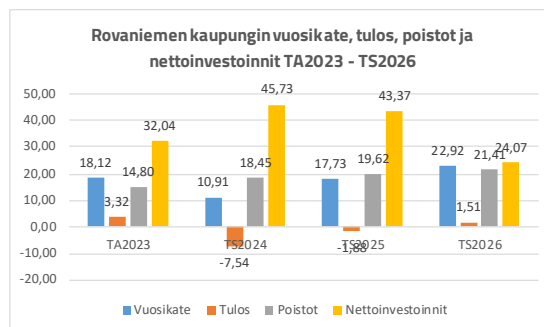
Kaupungin ennakoitujen verotulot taloussuunnitelmakaudelle on arvioitu alla olevan taulukon mukaisesti. Arviot on tehty varovaisuuden periaatteella Kuntaliiton veroennustekehikon

pohjalta. Kunnallinen tulovero ja kiinteistövero määräytyvät valtuuston päättämien prosenttien mukaisesti. Yhteisöveron jakoperusteet vahvistaa valtio. Vaikka yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus kunnille poistuu, arvioidaan Rovaniemen kaupungin saamien yhteisöverojen kasvavan tulevina vuosina. Yksi yhteisöveroa kasvattava tekijä on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa yhteisöveroa maanlaajuisesti noin 1,25 prosenttia vuodesta 2023 lähtien. Kaupungin todellisen tuloveroprosentin (efektiivisen veroprosentin), arvioidaan olevan vuonna 2023 noin 6,79 prosenttia. Vuodelle 2023 arvioidaan kertyvän aiempien vuosien 21,50 prosentin mukaisia ”verohäntiä” arviolta 10-15 miljoonaa euroa. Tuloveroarvioita nostaa tuleville vuosille palkkatason nousu.

Rovaniemen kaupungin valtionosuudet, 1000 eur.

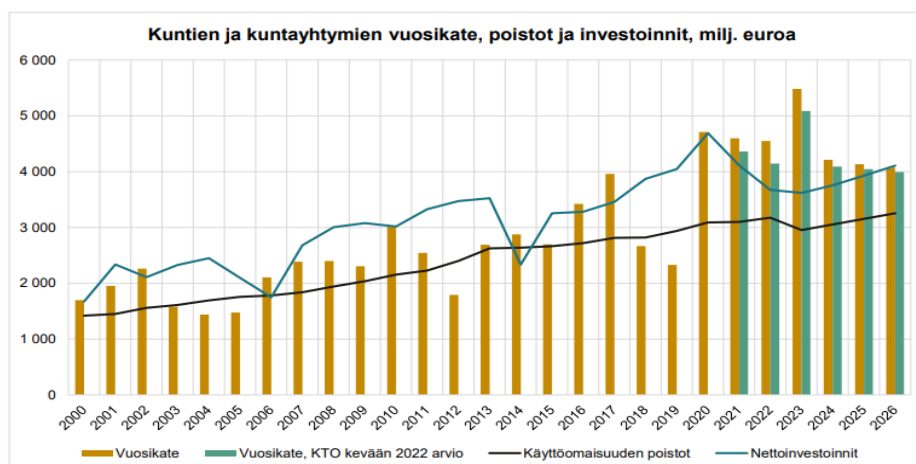
Valtionosuuslaji	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	69 487	-6 566	-5 403	-6 236	-7 681
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	25 850	18 785	15 457	17 842	21 976
OKM muut valtionosuudet	-3 784	-3 859	-3 175	-3 665	-4 515
Verotulomenetysten kompensatio	31 447	9 640	7 932	9 156	11 278
Valtionosuudet yht.	123 000	18 000	14 811	17 096	21 058

Käyttöomaisuuden poistot merkitään tuloslaskelmaan kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Koko kaupungin poistojen kokonaissumma vuodelle 2023 on 14,8 miljoonaa euroa. Peruskaupungin investointien määrä on vuosina 2023-2026 yhteensä noin 145,2 miljoonaa euroa. Mikäli peruskaupungin vuosien 2023-2026 yhteenlaskettu vuosikate toteutuu tasolla 69,8 miljoonaa euroa ja investointisuunnitelma toteutuu tasolla 145,2 miljoonaa euroa, niin vuosina 2023-2026 lainakannan muutos on noin 75,3 miljoonaa euroa.

Rovaniemen kaupungin tulo-, kiinteistö- ja yhteisöverot, 1000 eur.

Verolaji	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Tulovero	242 336	116 687	116 084	122 405	127 218
Kiinteistövero	35 460	33 644	32 862	34 455	34 871
Yhteisövero	22 204	13 064	12 119	13 024	13 415
Verotulot yht.	300 000	163 395	161 065	169 884	175 504

3. ROVANIEMEN KAUPUNKI

3.1 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS, SEURANTA ja TILIVELVOLLISUUS

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään kuntalain 110 §:ssä:

- Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.
- Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.
- Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräjässä tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. suunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.
- Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.
- Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarviorakenteessa noudatetaan Kuntaliiton talousarviosuosituksia. Talousarvion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosassa. Samaa rakennetta noudatetaan tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Käyttötalouden osassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämiseen tarvittavat menot ja tulot. Talousarvio ja -suunnitelma ovat kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjausväline. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo- ja rahoituksen riittävyys käyttötalouden menoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Toiminnan ohjaus tapahtuu toiminnallisten tavoitteiden sekä toimielimille osoitettujen resurssien kautta käyttötalouden osassa ja investointiosassa. Talouden ohjaus puolestaan toteutuu tarkastelemalla tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa, jotka kokoavat kaikki resurssitarpeet ja niistä voidaan päätellä kunnan tulojen riittävyys koko toiminnan ylläpitämiseksi.

Käyttötalouden budjetointikäytäntö määräytyy tehtäväkohtaisesti. Tehtävän budjetointikäytäntö riippuu siitä, rahoitetaan sen tulot määrärahoihin vai tuloilla, jotka tehtävä saa luovuttamistaan palvelusuoritteista. Rahoitustavan perusteella kunnan tehtävät jaetaan brutto- tai nettobudjetoitaviin tehtäviin.

Rovaniemen kaupungin bruttobudjetoitavat tehtävät ovat:

- Tarkastuslautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Kaupunginhallitus
- Hyvinvointilautakunta
- Sivistyslautakunta
- Elinvoimalautakunta
- Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta
- Ympäristölautakunta

**Nettobudjetoitavat tehtävät ovat (sitovuustaso tulostavoite ja investointien nettokehys):*

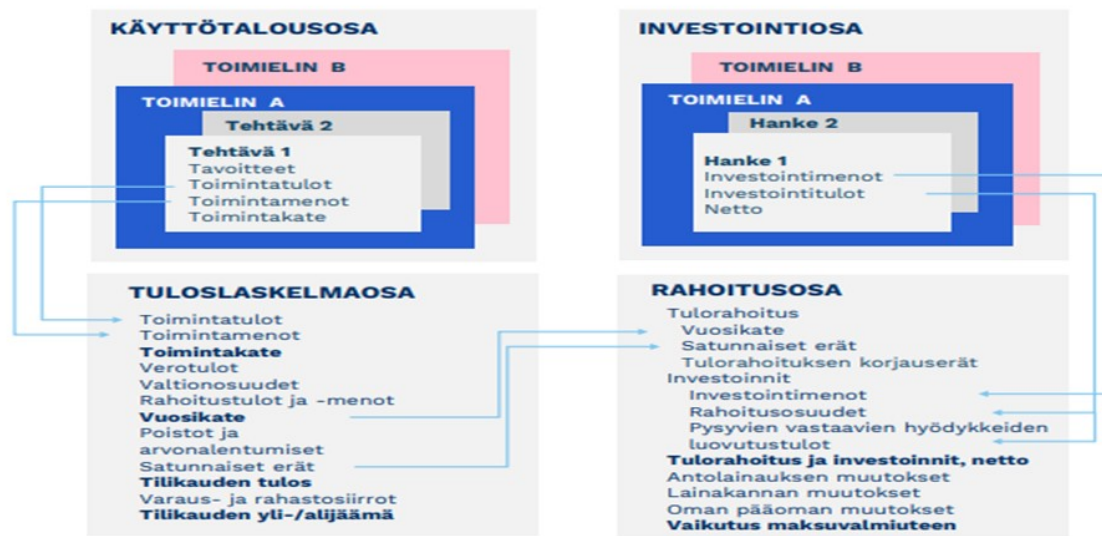
- Tilapalvelukeskus
- Ruoka- ja puhtauspalvelut

**Ruoka- ja puhtauspalveluiden sitovuustaso on elinvoimalautakunnan alaisessa toiminnassa eikä eritelty talousarvion sitovuuskohdassa. Tilapalvelukeskuksen sitovuustaso on kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa.*

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Talousarvion sitovuus ja seuranta

Talousarvion sitovia erinä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot määrätään talousarviossa sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta.

SITOVUUSTASOT TOIMIELIMITÄIN	Valtuusto	Kaupunginhallitus	Lautakunnat
Käyttötalousosa	<ul style="list-style-type: none"> Lautakuntien toimintakate Peruskaupungin toiminnalliset tavoitteet 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunginhallituksen toimintakate Kaupunginhallituksen alaiset sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 	<ul style="list-style-type: none"> Lautakunnan toimintakate Lautakunnan alaisten palvelualueiden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet
Tuloslaskelmaosa	<ul style="list-style-type: none"> Tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat; verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset erät, tilinpäätössierrot 	<ul style="list-style-type: none"> Tuloslaskelmaosan tulostavoite Tilapalvelukeskuksen tulos (tavoite) 	
Investointiosa	<ul style="list-style-type: none"> Peruskaupungin nettoinvestoinnit yhteensä 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunginhallituksen alaiset nettoinvestoinnit yhteensä Tilapalvelukeskus investointien nettokehys 	<ul style="list-style-type: none"> Lautakunnan alaiset nettoinvestoinnit yhteensä
Rahoitusosa	<ul style="list-style-type: none"> Peruskaupungin rahoitusosa Lainanoton määrä 	<ul style="list-style-type: none"> Lainan nosto-oikeudet rahoitusosan mukaisesti 	

ROVANIEMEN KAUPUNKI

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena.

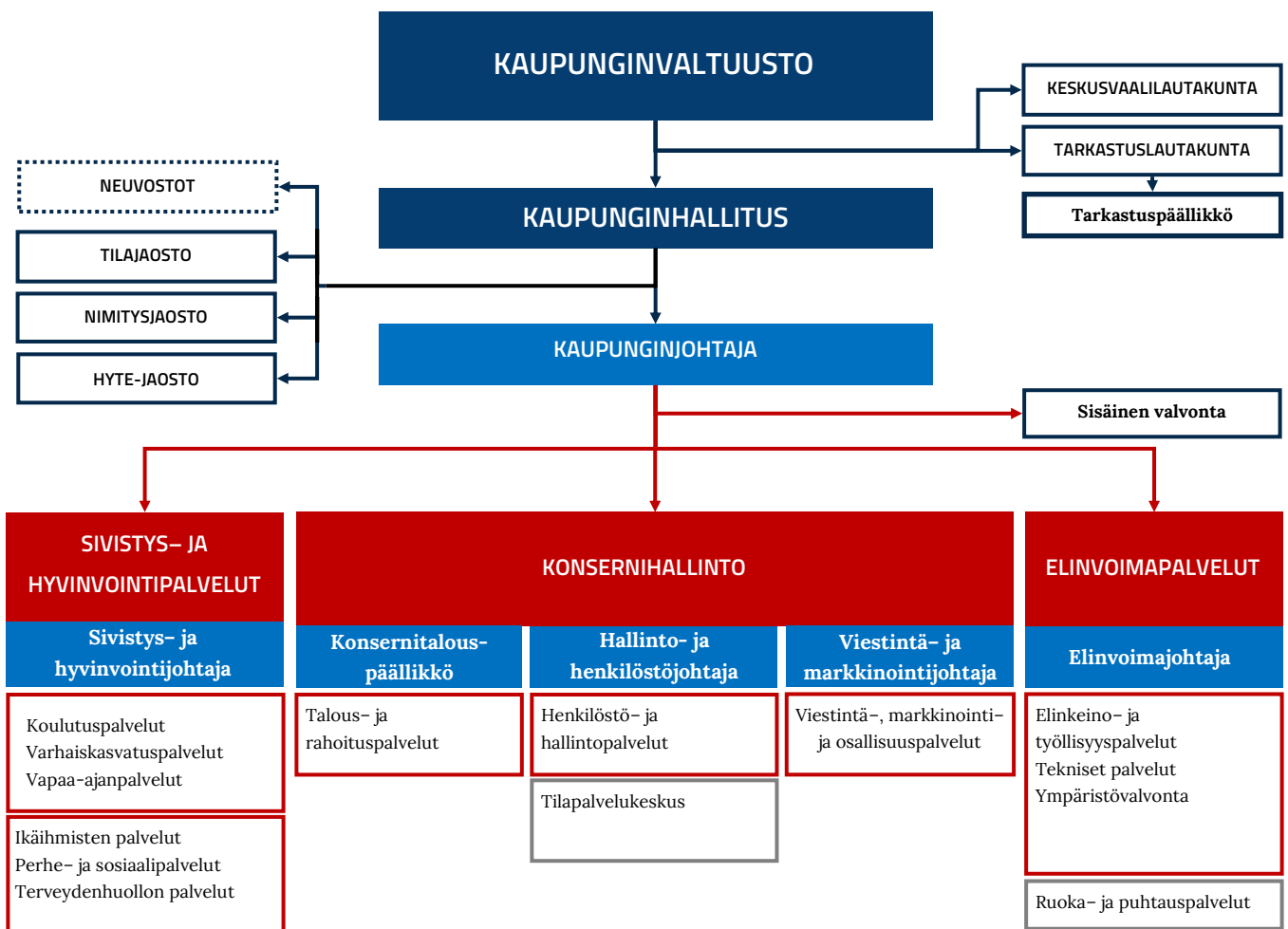
Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalle viranhaltijalle ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan sisällytettävä lausunto muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen.

SITOVUUSTASO	VASTUUALUE	TOIMIELIN	PALVELUALUE	MUU	TILIVELVOLLINEN
VALTUUSTO					
		TARKASTUSLAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
		KESKUSVAALILAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
KAUPUNGINHALLITUS					
	KONSERNIHALLINTO				Toimielimen jäsenet
					Kaupunginjohtaja
		Henkilöstö ja hallintopalvelut			Vastuualuepäällikkö
			Tilapalvelukeskus		Rakennuttamispäällikkö, Tilapalvelupäällikkö
		Talous- ja rahoituspalvelut			Vastuualuepäällikkö
		Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut			Vastuualuepäällikkö
LAUTAKUNNAT					
	ELINVOIMAPALVELUT				Toimialajohtaja
		ELINVOIMALAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
		Elinkeino- ja työllisyyspalvelut			Palvelualuepäällikkö
			Ruoka- ja puh-tauspalvelut		Palvelualuepäällikkö
		YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
		Tekniset palvelut			Palvelualuepäällikkö
		YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
		Ympäristövalvonta			Palvelualuepäällikkö
	SIVISTYS- ja HYVINVOINTIPALVELUT				Toimialajohtaja
		HYVINVOINTILAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
		Ikäihmisten palvelut			-
		Perhe- ja sosiaalipalvelut			-
		terveydenhuollon palvelut			-
		SIVISTYSLAUTAKUNTA			Toimielimen jäsenet
		Koulutuspalvelut			Palvelualuepäällikkö
		Varhaiskasvatuspalvelut			Palvelualuepäällikkö
		Vapaa-ajanpalvelut			Palvelualuepäällikkö

3.2 KAUPUNGIN ORGANISAATIO

Luottamushenkilöorganisaatio rakentuu hierarkisesti, ja ylintä päätäntävaltaa käyttää valtuusto. Kaupunginvaltuuston alaisuuteen kuuluvat keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta sekä kaupunginhallitus, jonka vastuulla on päätösten valmistelu ja täytäntöönpano. Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluvat jaostot ja lautakunnat sekä neuvostot. Kaupunginhallitus on jakanut toimintaansa seuraaville lautakunnille: sivistys-, hyvinvointi-, elinvoima-, ympäristö- ja yhdyskuntasuunnittelun lautakunta. Näistä kukin vastaa tälle erikseen määritellyistä tehtävistä ja tämän mukaisista tavoitteista.

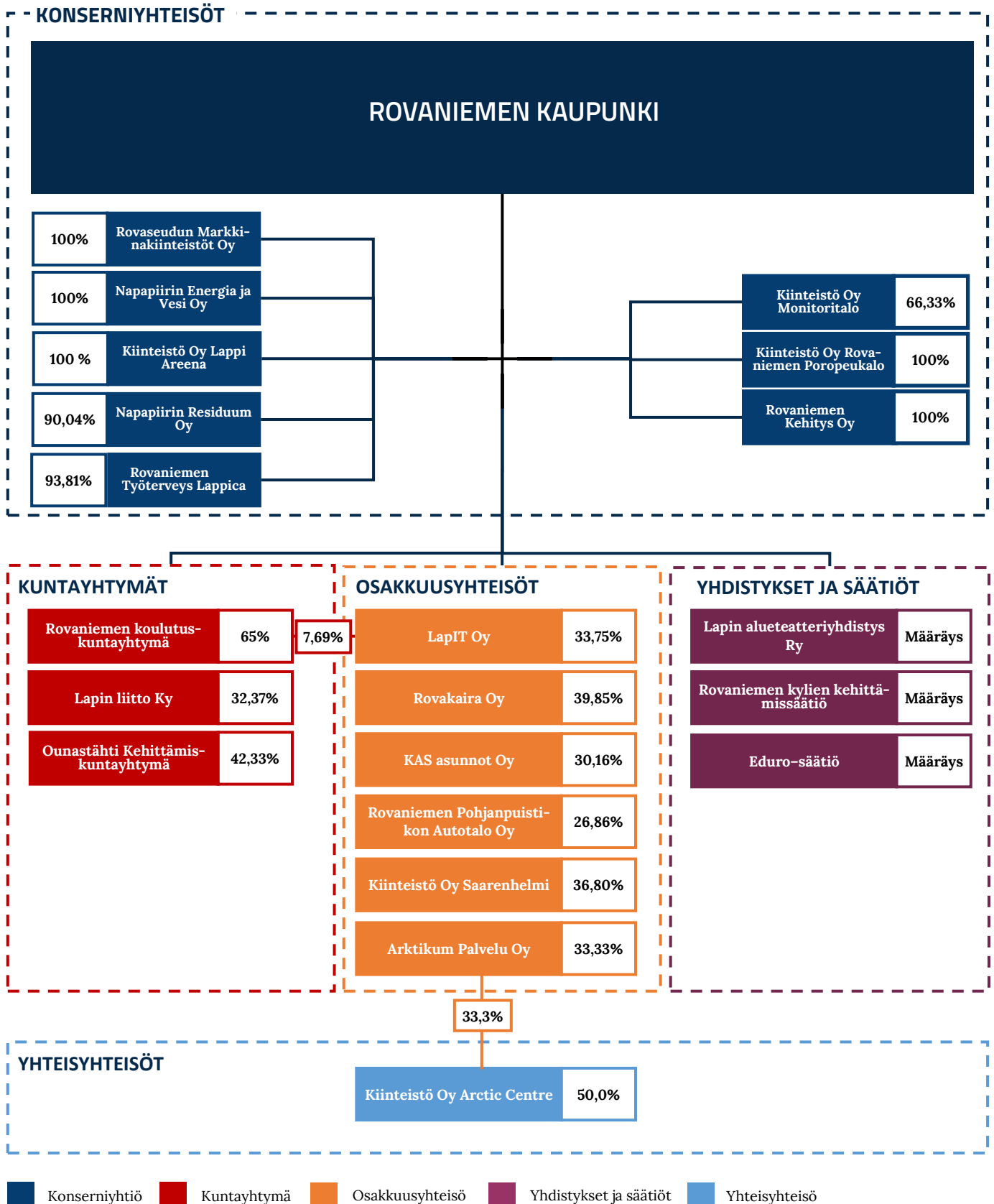
Rovaniemen kaupungin henkilöstöorganisaatio rakentuu palvelualueisiin ja konsernihallintoon. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastuualue koostuu sivistys ja hyvinvointilautakuntien alaisista palveluista. Elinvoimapalvelut vastuualue koostuu elinvoima-, ympäristö- ja yhdyskuntasuunnittelun lautakuntien alaisista palveluista. Vastuualueita johtavat toimialajohtajat. Konsernihallinto koostuu talous- ja rahoituspalveluista, henkilöstö- ja hallintopalveluista sekä viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalveluista. Jokaiselle alueelle on nimetty myös vastuullinen (päällikkö/johtaja). Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin johtamisesta ja toimii esittelijänä kaupunginhallitukselle.

ROVANIEMEN KAUPUNKI

3.2.1 ROVANIEMEN KAUPUNGIN KESKEISET YHTEISÖMISTUKSET

Alla olevassa kaaviossa on esitetty kaupungin keskeiset yhteisöomistukset. Tarkemmat tiedot yhtiöiden organisaatorakenteista löytyvät konserniyhteisöjen korteilta kappaleesta 5.

3.3 HENKILÖSTÖ

Henkilöstöä koskevia painopisteitä ja toimintamalleja:

Palkkahallinnon siirtäminen omaksi toiminnaksi

- Muutoksella tavoitellaan suunnitelmakaudella palkanlaskentapalvelun laadun parantamista ja kustannusten pienentämistä.

Hyvinvointietu

- Talousarviomäärärahoissa on varauduttu henkilöstön hyvinvointiedun maksamiseen vakituiselle ja yli kuukauden pituisessa määräaikaisessa palvelussuhteessa oleville henkilöille siten, että edun suuruus on 18,33 euroa kuukaudessa ja yhteensä 220 euroa vuodessa.

Työsuhdepyöräetu

- Tavoitteena on pyöräedun käyttöönotto vuodelle 2023 aikana.

Työtä henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi jatketaan.

- Henkilöstön sairauspoissaolokäytännön päivittäminen vuoden aikana.
- Aktiivisen ja ennakoivan työkyvyn tuen mallin päivittäminen.
- Työterveysyhteistyön kehittäminen ja toimintamallin luominen erityisesti mielenterveyssyistä johtuviin poissaoloihin: Kevan tukeman kehittämishankkeen kautta on tavoitteena löytää uusi toimintamalli, jolla pystytään paremmin havaitsemaan mielen kuormittumisesta kertovia signaaleja sekä löytämään ratkaisuja näihin tilanteisiin.
- Osatyökykyisyysratkaisujen ja uudelleensijoittumista tukevien toimien vahvistaminen kaupunkiorganisaation sisällä.

Rovaniemen kaupungin henkilöstökulut vuosina 2021–2023	TP2021	TA2022	TA2023
Henkilöstökulut 1000 €	156 476	165 209	104 553
Muutos edelliseen vuoteen 1000 €	9 876	8 732	-60 656
Muutos edelliseen vuoteen %	7	6	-36,7

Henkilöstösuunnitelma TA2023 ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelma

Virat ja toimet	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Muutos 2022-2026
Elinvoimapaalvelut	231,3	218,0	218,0	218,0	217,0	-14,3
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	2811,7	1687,6	1702,6	1700,6	1700,6	-1 111,2
*Kaupunginhallitus	133,0	131,8	132,3	131,3	130,3	-2,8
KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ:	3176,0	2037,3	2052,8	2048,8	2047,8	-1065,2

*Kaupunginhallituksen luvut sisältävät myös tilapalvelukeskuksen ja tarkastuslautakunnan alaisen henkilöstön.

ROVANIEMEN KAUPUNKI

HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	Muutos 2022-2023	Muutos % 2022-2023
ROVANIEMI PERUSKAUPUNKI	156 476	165 209	104 553	-60 656	-36,7%
Tarkastuslautakunta	183	189	184	-5	-2,5 %
Keskusvaalilautakunta	265	0	178	178	100,0 %
Kaupunginhallitus	4 914	5 609	5 391	-217	-3,9 %
Toimielin	889	833	773	-60	-7,2 %
*Konsernihallinto	4 025	4 776	4 618	-158	-3,3 %
Talous- ja rahoituspalvelut	366	635	403	-232	-36,6 %
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	3 071	3 466	3 519	52	1,5 %
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	589	674	697	22	3,3 %
Hyvinvointipalvelut	136 577	143 343	82 971	-60 372	-42,1 %
Toimialan yhteiset palvelut	1 433	1 517	482	-1 035	-68,2 %
Hyvinvointilautakunta	59 969	65 550	198	-65 352	-99,7 %
Toimielin	81	25	0	-25	-100,0 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	13 975	15 222	198	-15 024	-98,7 %
Ikäihmisten palvelut	28 149	30 392	0	-30 392	-100,0 %
Terveydenhuollon palvelut	17 765	19 911	0	-19 911	-100,0 %
Sivistyslautakunta	75 175	76 276	82 291	6 015	7,9 %
Toimielin	22	24	24	0	0,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	26 094	27 052	30 743	3 691	13,6 %
Koulutuspalvelut	42 227	42 328	44 305	1 977	4,7 %
Vapaa-ajan palvelut	6 832	6 872	7 219	347	5,0 %
Elinvoimapaalvelut	8 467	9 430	9 357	-74	-0,8 %
Toimialan yhteiset palvelut	338	408	504	96	23,5 %
Elinvoimalautakunta	2 973	3 361	2 869	-492	-15 %
Toimielin	16	14	16	2	15,6 %
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	2 957	3 347	2 854	-494	-14,7 %
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	2 830	3 152	3 341	189	6 %
Toimielin	1	24	18	-6	-23,6 %
Tekniset palvelut	2 828	3 128	3 323	195	6,2 %
Ympäristölautakunta	2 327	2 509	2 642	133	5,3 %
Toimielin	13	12	16	3	25,3 %
Ympäristövalvonta	2 314	2 497	2 627	130	5,2 %
* merkityt toimielimet muutettu vastaamaan nykyistä rakennetta					
SISÄINEN LIIKETOIMINTA	6 070	6 639	6 472	-167	-2,5 %
Tilapalvelukeskus	2 732	3 048	3 373	326	10,7 %
Ruoka- ja puhtaushuolto	3 338	3 591	3 098	-492	-13,7 %

3.4 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Valvonnan ja riskienhallinnan lähtökohdat

Rovaniemen kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan kuntalain (410/2015), valtuuston hyväksymän riskienhallintapolitiikan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen ja hallintosäännön mukaisesti.

Valtuuston hyväksymässä hallintosäännössä määritellään kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät (luku 10). Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimintana kattavat kaupungin koko tehtäväkentän niin peruskaupungin kuin kaupunkikonsernin osalta. Tilintarkastaja tarkastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden.

Hyvän hallintotavan mukaista päätöksentekoa ohjaavat lainsäädäntö ja hallintosääntö. Hyvin toimiva hallinto- ja johtamistapa edellyttää, että siihen on sisällytetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt. Nämä yhdessä tuottavat kohtuullisen varmuuden tuloksellisesta ja tavoitteiden sekä lain- ja hyvän hallintotavan mukaisesta toiminnasta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on jatkuvaa toimintaa suunnittelun, päätöksenteon, toimeenpanon ja valvonnan muodostamassa toimintaketjussa. Sisäinen valvonta on kaupungin toimielinten, johdon ja henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tehtävänä on tuottaa kohtuullinen varmuus siitä, että organisaation toimintoihin, raportointiin ja vaatimuksemukaisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuvat. Riskienhallinta järjestetään kaupunkikonsernin palvelutuotannon, hyvän hallinnon ja yleisen turvallisuuden perustaksi. Se on alhaalta ylöspäin rakennettu kokonaisuus, jonka lopputuotteena muodostuu kokonaiskuva kaupunkikonsernin merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa. Tarkastuksilla tuetaan organisaatiota toiminnan kehittämisessä ja tavoitteiden saavuttamisessa. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Tulevalla suunnittelukaudella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat valmistellaan uusitun ohjeen mukaisesti. Konserniyhteisöjen hallitukset ja kaupungin toimieliimet päättävät yhteisönsä/toimialansa sisäiseen valvontaan liittyvistä toimenpiteistä, tunnistavat, arvioivat ja priorisoivat vuosittain keskeisimmät riskit sekä laativat tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet vahinkojen varalle ja suunnitelmat korjaavista toimenpiteistä mahdollisissa vahinkotapauksissa.

Toimialajohtajat ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat palvelutoimintansa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallintasuunnitelmasta sekä riskienhallinnan toimeenpanosta ja arvioinnista. Esihenkilöt varmistavat valvonnan keinoin, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa.

Esihenkilöt tekevät sisäisen valvonnan arvioinnin omalla vastuualueellaan. Kaupungin henkilöstö noudattaa työssään hyvää riskienhallintaa ja raportoivat läheltä piti tilanteista sekä tiedottavat esihenkilölleen toimintaan liittyvistä riskeistä ja kehittämismahdollisuuksista. Kaupunginjohtaja antaa tarvittaessa täsmentäviä ohjeita ja määräyksiä valvonnasta vastaaville viranhaltijoille.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti talousarviovuoden aikana. Konserniyhteisöjen hallitukset ja kaupungin toimieliimet antavat sisäisen valvonnan selonteon ja raportoivat edellisen toimintakauden aikaiset riskipoikkeamat. Raportissa arvioidaan riskienhallinnan toimivuus ja riittävyys sekä kuvataan riskien toteutumisen aiheuttamat toimenpiteet ja ennalta ehkäisy tulevaisuudessa. Riskienhallintapäällikkö kokoaa tietoa riskeistä ja valmistelee vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä esitettävän riskienhallintaraportin kaupunginhallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen riskiperusteinen vuosisuunnitelma rakentuu kaupunkikonsernin tavoitteita uhkaavien riskien ja niiden hallintamenetelmien sekä sisäisen valvonnan toimivuuden arviointiin ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuuden ja riittävyyden varmistamiseen. Vuosisuunnitelma yksilöityy kaupunginjohtajan esiin nostamista tarpeista. Sisäinen tarkastaja hankkii organisaatiosta tietoa riskienhallinnasta ja tuottaa siitä varmennustietoa.

Kaupunginhallitus antaa kaupungin toimintakertomukseen tulevan sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan selonteon sekä arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja niiden hallinnasta.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään osana sisäisten prosessien kehittämistä. Kehittäminen lähtee siitä, että riskit hallitaan siellä, missä ne syntyvät. Riskien hallintaa tuetaan muun muassa viestinnän, yhteisten toimenpiteiden suorittamisen ja yhteistyön organisaation ulkopuolella olevien tahojen kanssa.

Kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallintaryhmä ylläpitää ja kehittää riskienhallinnan ohjeita, apuvälineitä, menetelmiä ja muita seurantamenetelmiä. Ryhmä järjestää riskienhallintaan liittyviä asiantuntijapalveluita ja koulutusta sekä huolehtii riskienhallintaan liittyvästä yleisestä tiedottamisesta. Lisäksi riskienhallintaryhmä ohjeistaa ja seuraa toimialojen ja liikelaitosten riskienhallintaa. Riskienhallintaryhmä selvittää sähköisten raportointityökalujen käyttöönottoa. Hankinnan tavoitteena on yhtenäistää raportointia ja varmistaa tietosuojan ja tietoturvan toteutuminen.

Riskienhallintatyöryhmän jatkaa eri toimijoiden kuulemisia riskienhallinnan käytännön järjestelystä ja riskienhallintasuunnitelmasta. Kuuleminen sovitaan yhteistyössä sisäisen tarkastuksen kanssa, jotta kuuleminen ja sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma tukevat toisiaan mahdollisimman tehokkaasti.

3.5 HYVINVOINNIN- JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla (Kuntalaki 1 §). Kaupungin organisaatiossa tämä tarkoittaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä ja tehtävä työ lopulta edistää kaupunkilaisen hyvinvointia, riippumatta siitä, millä toimialalla työtä tehdään. Toimialakohtaisesti tehdyt valinnat, suunnittelu, palvelujen toteuttaminen, yhteistyö ja seuranta vaikuttavat kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen ja arjen turvallisuuteen.

Rovaniemen kaupungin yksikkö- ja toimirajat ylittävän hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden kokonaisuuden edistämisen (HYTE) valmistelusta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointi yhdessä Rovaniemen kaupungin poikkihallinnollisen hyvinvointiryhmän kanssa. Hyvinvointiryhmän tehtävänä on valmistella ja kehittää yksikkö- ja toimijarajat ylittävää hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden seuranta, suunnittelua, raportointia sekä yhteensovittamisesta.

HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSUUNNITELMA 2022-2025

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa osana Rovaniemen talousarviota 2022. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman liittäminen vuosittaiseen talousarvioon mahdollistaa suunnitelman vuosittaisen tarkastelun sekä tarvittaessa päivittämisen.

*Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma sisältää:

- Rovaniemen kaupungin hyvinvoinnin edistämisen 4 painopistettä. Painopisteisiin sisältyvät tilasto- ja muihin tietolähteisiin perustuvat, sekä suunnitelmatyössä yhteisesti päätetyt tarkemmat ilmiöt asukkaiden hyvinvointiin liittyen, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota vuosina 2022-2025,
- Toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmissaan asettamat hyvinvointia ja terveyttä edistävät käytännön toimenpiteet ja tavoitteet yhteen koottuna. Hyvinvointityötä ohjaavat Rovaniemen kaupungin kaupunkistrategia ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma sekä kohderyhmä- tai teemakohtaiset erillisohjelmat.
- Hyvinvoinnin teeman vuodelle 2023; Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi. Hyvinvoinnin teema valitaan vuosittain suunnitelman sisältämistä ilmiöistä. Esityksen 2023 vuoden teemaksi on tehnyt hyte-jaosto. Valittuun teemaan vaikutetaan koordinoitusti laaja-alaisella yhteistyöllä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työssä.

* Rovaniemen kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2022-2025, löytyy kokonaisuudessaan Talousarvio 2023 liitteistä.

Vuonna 2023 astuu voimaan laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Laissa määritellään kunnan vastuut asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä §6, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa). Lain mukaan kunnan tehtävänä on :

- edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätöihin tehtäviin.
- strategisessa suunnittelussaan asetetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määritellään tavoitteita tukevat toimenpiteet.
- ottaa päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.
- tehdä yhteistyötä eri toimialojen kesken hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- nimetä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.
- seurata kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
- raportoida kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.
- valmistella valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.
- toimittaa hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava julkisessa tietoverkossa
- toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.
- tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- osallistua 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

KUNNILLE OTETAAN VUODEN 2023 ALUSTA KÄYTÖN HYVINVOINNIN- ja TERVEYDEN EDISTÄMISEN VALTIONOSUUDEN LISÄOSA ELI HYTE-KERROIN

HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus vuoden 2023 alusta. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella:

- prosessi-indikaattoreista
- tulosindikaattoreista.

Yhteensä hyte-kertoimessa käytettäviä indikaattoreita on 21. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määräjain, eivätkä ne tule olemaan aina samoja.

Alustavasti on kaavailtu, että jaettava summa olisi noin 100 miljoonaa euroa. Tämä ei ole korvamerkittyä, vaan yleiskatteellista ja sisältyy kunnan saamaan valtionosuuteen. Kunta voi käyttää saamansa summan valtionosuuden perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Käytännössä kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin.

Arviota tulevasta osuudesta voi tarkastella THL:n laskelman mukaan esimerkiksi vuoden 2021 tiedoista. Rovaniemellä hyte-kerroin olisi ollut 63, joka tarkoittaa 17,8 euroa per asukas, kun asukkaita oli 64 180 (12/2021). Tämä olisi tarkoittanut, että hyte-kertoimen osoittama osuus valtionosuuksista Rovaniemen kaupungille olisi vuonna 2021 ollut 1 142 404 euroa. (lähde: Sotkanet)

Lisätietoa kuntien hyte -kertoimesta ja indikaattorikuvauksista:

HYTE-kerroin:

<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko/?indicator=szbMKrHWNYxPAwA=®ion=szY1BwA=&year=sy5zstY1BAA=&gender=t&abs=f&color=f&buildVersion=3.0-SNAPSHOT&buildTimestamp=202109301228>

Indikaattorikuvaukset:

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustin-kunnille>

KUNTIEN HYTE –KERROIN			Hyte -kerroin, Rovaniemi, 2020-2021		
			2020	2021	
PROSESSI –indikaattorit					
Kunnan toiminta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi					
Peruskoulut	Liikunta	Kulttuuri			
Kuntajohto					
TULOS –indikaattorit					
Kunnan väestön terveys ja hyvinvointi					
Ylipaino	Koettu terveys	Koulu –pudokkaat			
Työkyvyttömyyseläke	Kaatumishoitojaksot	Toimeentulotuki			
			Hyte -kerroin €/asukas	16,8	17,8
			Hyte -kerroin 0–100	62	63
			Hyte -kerroin, 1000 euroa	1057,2	1130,7
			Prosessi –indikaattoreiden keskiarvo hyte -kertoimessa	74	81
			Tulos –indikaattoreiden keskiarvo hyte -kertoimessa	49	44
Selitteet:					
Hyte -kerroin, 1000 euroa ilmaisee Hyte -kertoimen arvon tuhansina euroina					
Hyte -kerroin, 0-100 ilmaisee Hyte -kertoimen asteikolla 0-100, joka on muodostettu tulos ja prosessi –indikaattoreiden keskiarvoista.					
Hyte -kerroin euroa/asukas ilmaisee Hyte -kertoimen arvon muutettuna euroiksi asukasta kohden.					

Lähde: Sotkanet

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 TOIMIELIMET YHTEENSÄ

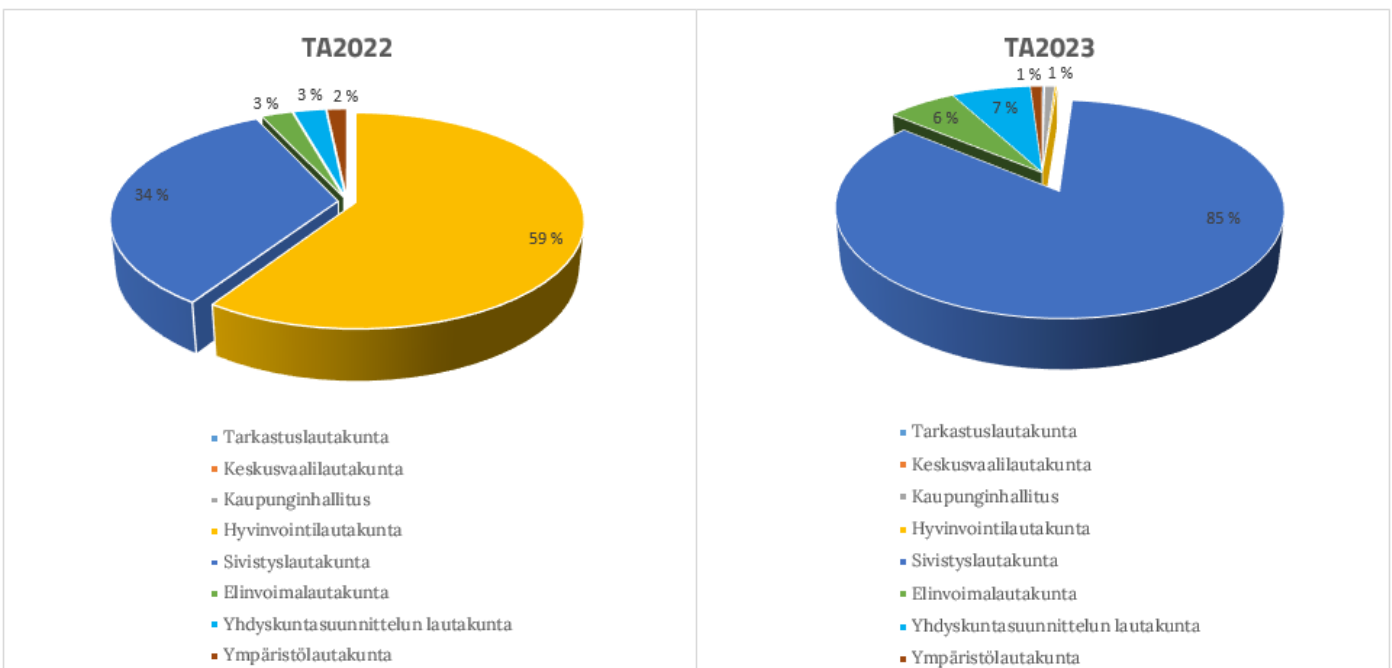
Kaupunginvaltuustoon nähden sitova toimintakate on tummennettu seuraavan sivun taulukkoon. Tarkemmin sitovuustaso on kuvattu talousarvion luvussa 3.1.

Taulukon esittämistapaa on muutettu siten, että konsernihallinto esitetään vastuualueittain ja muut lautakunnat esitetään palvelualueittain. Vuonna 2023 tapahtuvien historiallisten suurien muutosten myötä talousarvion esitystarkkuudeksi on valittu 1 000 euroa. Alustavat suunnitelmavuodet on myös avattu taulukkoon omille sarakkeilleen.

Taulukko on tehty voimassa olevan hallintosäännön rakenteen mukaan. Kun hallintosääntö uuden kuntarakenteen mukaisesti saa päätöksenteossa lainvoiman, käsitellään muutokset talousarviomuutoksina ensi vuoden alussa.

Vuodelle 2023 on tehty esittämistavan muutos koskien kotouttamiskorvausten tuloa. Tulot on käsitelty kaupunginhallituksen tuloina vuoteen 2022 asti, mutta vuonna 2023 kotouttamiskorvausten tulo on siirretty hyvinvointilautakunnalle, jossa myös kotouttamisen menot ovat jo olleet. Lisäksi kaupungin osuus maksettavista verotuskustannuksista on siirretty talous- ja rahoituspalveluista kaupunginhallituksen alle.

Alla olevassa kaaviossa on esitetty kuluvan vuoden ja talousarviovuoden 2023 budjetääriset erot. Muutos selittyy hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisella vuoden 2023 alusta. Vuoden 2023 määrärahat jakautuvat entistä voimakkaammin sivistys ja vapaa-ajan palveluiden toteuttamiseen ja kattavat näin 85 prosenttia kaupungin käyttötaloudesta.

KÄYTTÖTALOUSOSA: TOIMIELIMET YHTEENSÄ

TOIMIELINTEN MÄÄRÄRAHAT VASTUU – JA PALVELUALUEITTAIN (TOIMINTAKATE / NETTOMENOT),
1000 eur.

TP2021 TA2022 TA2023 TS2024 TS2025 TS2026

Tarkastuslautakunta yhteensä	249	264	260	267	273	280
Keskusvaalilautakunta yhteensä	307	174	143	0	0	0
Toimielin	-11 779	-11 803	-9 462	-9 718	-9 953	-10 194
<i>Konsernihallinto</i>						
<i>Talous- ja rahoituspalvelut</i>	1 999	2 554	988	1 015	1 039	1 065
<i>Henkilöstö- ja hallintopalvelut</i>	7 112	8 267	8 346	8 571	8 778	8 991
<i>Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut</i>	720	894	1 075	1 104	1 131	1 158
Kaupunginhallitus yhteensä	-1 947	-88	947	972	996	1020
Toimielin	89	0	0	0	0	0
<i>Perhe- ja sosiaalipalvelut</i>	54 756	55 435	200	206	211	216
<i>Ikäihmisten palvelut</i>	49 586	52 437	182	187	191	196
<i>Terveydenhuollon palvelut (sis.erikoissairaanhoido)</i>	121 923	143 268	0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta yhteensä	226 354	251 140	382	392	402	412
Toimielin	0	0	0	0	0	0
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	48 785	49 367	58 104	59 671	61 114	62 597
<i>Koulutuspalvelut</i>	72 926	75 204	78 642	80 763	82 715	84 723
<i>Vapaa-ajan palvelut</i>	17 830	18 429	19 650	20 180	20 668	21 169
Sivistyslautakunta yhteensä	139 541	143 000	156 396	160 614	164 497	168 489
Toimielin	17	15	20	21	21	22
<i>Elinkeino- ja työllisyyspalvelut</i>	11 024	11 003	11 130	11 430	11 706	11 990
Elinvoimalautakunta yhteensä	11 041	11 018	11 150	11 450	11 727	12 012
Toimielin	0	0	20	21	21	22
<i>Tekniset palvelut</i>	9 762	11 552	12 576	12 915	13 227	13 548
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta yhteensä	9 762	11 552	12 596	12 935	13 248	13 570
Toimielin	20	17	20	21	21	22
<i>Ympäristövalvonta</i>	6 076	7 073	1 884	1 935	1 982	2 030
Ympäristölautakunta yhteensä	6 096	7 090	1 904	1 955	2 003	2 051
Toimielinten määrärahat yhteensä	391 404	424 150	183 778	188 587	193 146	197 833

*TA2022-sarakkeessa kaupunginhallituksen määrärahoissa on mukana valtuuston 28.2.2022 § 19 mukainen 64 240 euron Uk-rainan valtion ja sen kansalaisten avustamiseen varattu määräraha. Tämän lisäksi TA2022-sarakkeessa on mukana 28.2.2022 § 19 muutettu organisaatorakenne, jossa elinvoimalautakunnasta eriytettiin yhdyskuntasuunnittelun lautakunta omaksi lautakunnaksi. Vastaava osuus on vertailtavuuden parantamiseksi esitetty TP2021-sarakkeessa. Lisäksi TA2022-sarakkeessa on huomioitu valtuuston 28.2.2022 § 19 tekemä elinvoimalautakunnan 18 000 euron määrärahan lisäys.

4.1.1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä kattaa koko kaupunkikonsernin. Tarkastuslautakunta vastaa myös kaupungin sidonnaisuusasioista. Tarkastuslautakunnan keskeisistä tehtävistä määrätään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa tulevana talousarviokautena keskitytään lautakunnan asettaman arviointisuunnitelman lisäksi siihen, kuinka kaupungin toimielimet onnistuvat kaupunkistrategian jalkauttamisessa tavoitteisiinsa ja toimintaansa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Tarkastuslautakunta kokoontuu säännönmukaisesti kuukausittain.

Tilinpäätöskokous pidetään helmikuun loppuun mennessä.

Kaupunkistrategian arviointi huhtikuun kokouksessa.

Osavuosisikatsaus elokuun kokouksessa.

MITTARIT

Kaupunkistrategian jalkauttamisen arvioinnin tarkastuslautakunta toteuttaa:

- talousarviokauden aikana toimielinseurannan kautta.
- tilinpäätösarvioinnin yhteydessä.

Uuden tilintarkastussopimuksen seurannan mittareita ovat:

- Tilintarkastaja esittelee tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelman peruskaupungin ja kaupunkikonsernin osalta.
- Tilintarkastaja antaa tarkastuslautakunnalle kaksi väliraporttia tilikauden aikana.
- Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle toteutuneista tarkastuspäivistä sekä erityistoimeksiannoista niin peruskaupungin kuin kaupunkikonsernin osalta.

Sidonnaisuusvalvonnan järjestelmien ja menetelmien arvioinnin mittareita ovat:

- Vaihtoehtoisten käytäntöjen kartoitus, jossa huomioidaan hinta ja muut sopimusehdot.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

A) Uuden tilintarkastussopimuksen seuranta ja tarkastuskäytäntöjen vakiinnuttaminen tilikauden 2023 alusta aloittavan tilintarkastusyhteisön kanssa.

B) Sidonnaisuusvalvontaan liittyvien järjestelmien ja menetelmien arviointi sekä tarvittaessa uusien käytäntöjen kartoitus ja käyttöönotto.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tarkastuslautakunnalle laissa asetetut tehtävät huomioiden suoranaisia strategisia tavoitteita ei ole tarkoituksenmukaisesti asettanut, jotta tarkastuslautakunnalla säilyy mahdollisuus esittää arvionsa siitä, miten kaupungin hallintoa, taloutta ja toimintaa on hoidettu.

Tarkastuslautakunta seuraa arvioinnissaan sitä, kuinka muut toimielimet asettavat ja saavuttavat kaupunkistrategiassa asetettuja päätavoitteita ja siitä johdettuja alatavoitteita.

HENKILÖSTÖ

Tarkastuslautakunnan henkilöstömäärä yhteensä: 2

KÄYTTÖTALOUSOSA: TARKASTUSLAUTAKUNTA

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen ja osaaminen	2/5	2/5	Sairauspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, lautakunnan työn laatu ja vaikuttavuus heikkenee	Työntekijöiden jaksamista tuetaan lisäämällä työhön vaikuttamismahdollisuuksia ja lisätään joustavuutta työn monipaikkaisuutta edistämällä. Henkilöstön hyvinvointia ja jaksamista seurataan ja tuetaan. Henkilöstön motivaatiota ja työssä jaksamista tuotetaan tarjoamalla alan koulutuksen mahdollisuuksia	Viranhaltijat

TOIMIELIMEN TALOUS

Tarkastuslautakunnan talous koostuu yksinomaan menoista, sillä lautakunnan lakisääteiset tehtävät eivät tuota tuloja. Merkittävimmät muutokset tarkastuslautakunnan talouteen ovat aiheutuneet vuokratukustannusten muutoksista uusiin toimitiloihin siirtyessä. Myös lautakunnan jäsenmäärän kasvu on vaikuttanut kokouskuluihin. Talousarviokauden avoimena talouteen vaikuttavana tekijänä ovat tilintarkastuspalveluiden kustannukset, jotka voidaan todeta vasta tilintarkastuspalveluiden kilpailutuksen jälkeen. Kilpailutusprosessi toteutetaan syksyn 2022 kuluessa, ja kaupungille valittava tilintarkastusyhteisö aloittaa tarkastuksensa tilikauden 2023 alusta. Esimerkiksi hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen voi vaikuttaa yleisesti tilintarkastuspalveluiden hinnoitteluun.

TALouden TUNNUSLUVUT

TARKASTUSLAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	0	0	1	0
TOIMINTAKULUT	-249	-230	-265	-260
TOIMINTAKATE	-249	-230	-264	-260

KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Vuoden **2023** ajalle sijoittuu **eduskuntavaalit**, jotka pidetään 2.4.2023

Tulevina vuosina järjestetään seuraavat vaalit:

Presidentinvaalit **28.1.2024**

Europarlamenttivaalit **9.6.2024**

Seuraavat kunnallisvaalit ja aluevaalit pidetään vuonna **2025**

TOIMIELIMEN TALOUS

Valtiolta saatavat tuet ja näiden kohdentuminen:

Vaaleissa, joissa korvausta yleensä maksetaan, on normaalin vaalien järjestämisestä maksettava korvaus 2,20 euroa per äänioikeutettu. Korvauksen määrästä noin puolet kohdentuu normaalipituisen ennakoäänestysjakson menojen kattamiseen. Tuen vaalien järjestämiseen myöntää valtio.

Vaalien järjestämisestä aiheutuvat menot:

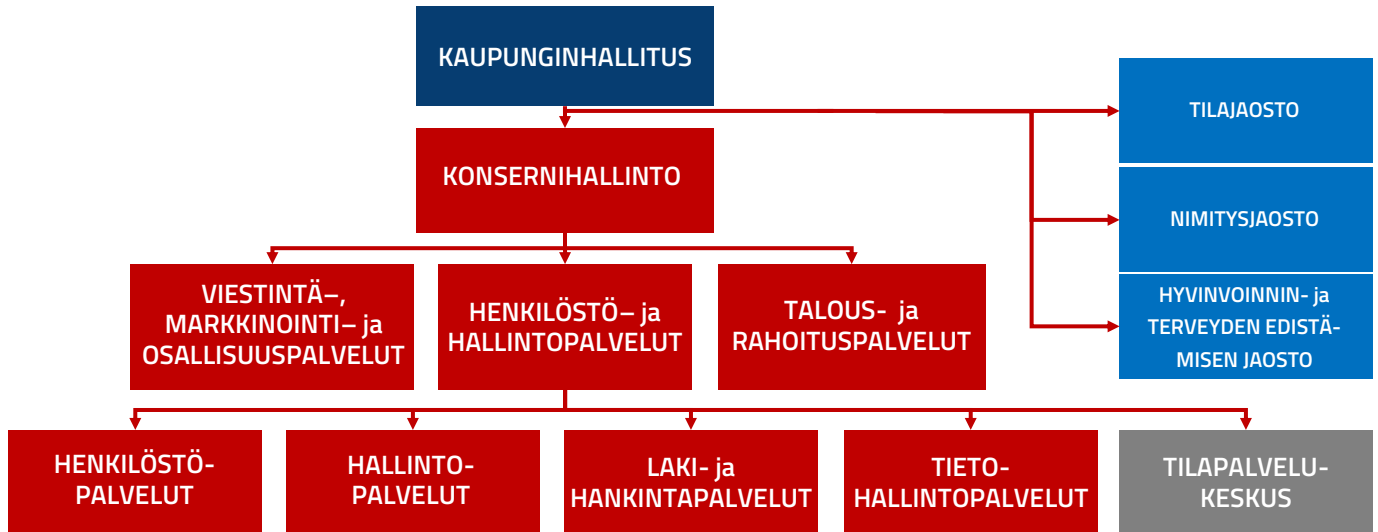
Vaaleista aiheutuvat menot jakautuivat vuoden 2021 perusteella muun muassa henkilöstökuluihin, palveluostoihin, vuokriin ja toimintakuluihin.

TALouden TUNNUSLUVUT

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	72	79	-	100
TOIMINTAKULUT	-379	-212	-174	-243
TOIMINTAKATE	-307	-133	-174	-143

KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1.3 KAUPUNGINHALLITUS

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Kaupunginhallituksen tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja Rovaniemen kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksella on kolme jaostoa: tilajaosto, nimitysjaosto ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto (HYTE-jaosto). Kaupunginhallitus päättää Rovaniemen kaupungin vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

Konsernihallinto jakaantuu kolmeen vastuualueeseen: henkilöstö- ja hallintopalvelut, talous- ja rahoituspalvelut sekä viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut.

Henkilöstö- ja hallintopalvelut kehittää ja tuottaa kaupungin yleis-, tieto- ja henkilöstöhallintopalveluja sekä asiahallinta-, asiointi- ja tietopalveluja. Vastuualue koordinoi hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistä. Vastuualue ohjaa kaupunkistrategian valmistelu- ja toimeenpanoprosessia sekä riskienhallintaa ja varautumista. Vastuualue tuottaa tila-, laki- ja hankintapalveluita.

Talous- ja rahoituspalvelut -vastuualueen tehtävänä on kaupungin talouden, rahoituksen ja omistajaohjauksen suunnittelu, ohjaus ja seuranta sekä kehittäminen.

Viestintä- markkinointi- ja osallisuuspalvelut kehittää kaupungin toimintaa ennakoivaksi, avoimeksi ja vuorovaikutukselliseksi. Vastuualue koordinoi kaupunkikonsernin viestintää, kaupunkimarkkinointia ja osallisuustyötä. Vastuualue hallinnoi ja kehittää kaupunkibrändiä.

Perustoiminnan tavoite: **Tavoitteena on laadukkaiden ja kustannustehokkaiden** tukipalvelujen tuottaminen organisaation ydintoimintojen tueksi.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Kaupunginhallitus kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa.

Tilinpäätös käsitellään kaupunginhallituksessa maaliskuun loppuun mennessä.

Strategia arvioidaan huhtikuussa.

Osavuosikatsaus käsitellään kaupunginhallituksessa elokuussa.

Talousarvio käsitellään kaupunginhallituksessa lokakuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

- Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaaran ja Vaaranlammen kouluhankkeiden sekä kaupungintalon hankkeen toteuttaminen.
- Lautakuntien päätösviestinnän ja toimialojen ajankohtaisviestinnän kehittäminen asukaslähtöisemmäksi.
- Arktisen pääkaupungin brändin ja sen alabrändien tunnettuuden lisääminen ja markkinointi.
- Digiohjelman laatiminen ja kokonaisarkkitehtuurin rakentaminen.
- Tulevaisuuden viestintä- ja yhteistyöratkaisujen sekä sähköisten palveluiden kehittäminen.
- Talouspalvelujen toiminnan sähköistämisen.
- Valmistelu- ja päätöksentekoprosessien virtaviivaistaminen.
- Hankintaprosessien kehittäminen.
- Palkkahallinnon palvelujen omaksi toiminnaksi ottaminen.

- Henkilöstöpolitiikan kehittäminen henkilöstön pito- ja vetovoimien vahvistamiseksi.
- Tiedolla johtamisen kehittäminen.
- Seuraavien ohjelmien päivittäminen: yhdenvertaisuus-suunnitelma, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, ehkäisevän päihdetyön- kotouttamis-, hankinta- ja kasvuhjelmat.
- Tapahtumien järjestämiselle annettavan tuen vahvistaminen ja toimintamallin kehittäminen.
- Kaupungin hallinto-osien hankkeiden koordinoiminen ja raportoinnin kehittäminen.
- Asiakaspalvelun vaikuttavuuden kehittäminen.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: ”Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja”

Rakennamme toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa.

- Hallintopalvelut edistää tavoitetta rakentamalla uudessa toimintaympäristössä toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoimisen osalta.
- Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut tukee tavoitetta osallistamalla poikkihallinnolliseen työhön kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämiseksi ja liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi sekä kulttuurin kokemisen mahdollisuuksien edistämiseksi (muun muassa Etiäinen-digireittipalvelun kehittäminen).

Strategiakirjaus: ”Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.”

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut edistää tavoitetta laatimalla osallisuusohjelman (viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma) sekä ottamalla käyttöön osallistuvan budjetoinnin toimintamallin ja uusia digitaalisia ratkaisuja osallisuuden tueksi.

- Osallistuva budjetointi: 60 000 euroa (yhteisvastuullisesti viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut sekä päätöksenteon ja johdon palvelut). Määrärahat kohdennetaan vuonna 2023 kuntalaisten antamien äänien perusteella Mäntyvaaran frisbeegolf-radan ja Korkalovaaran toiminnallisen puiston toteuttamiseen.
- Muu osallisuusyhtiö: 15 000 euroa (viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut)

Talous- ja rahoituspalvelut edistää tavoitetta vahvistamalla yksiköiden välistä yhteistyötä laadukkaana taloudellisen tiedon tuottamiseksi.

Strategiakirjaus: ”Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.”

Edistämme turvallista kasvua ja koulutusta toteuttamalla lapsia ja nuoria koskevia ohjelmia sekä hyvinvoinnin edistämisen teemavuosien tavoitteita

- Hallintopalvelut edistää tavoitetta koordinoimalla hyvinvoinnin edistämisen teemavuoden vuosikelloa ”lasten ja nuorten mielen hyvinvointi”.

Budjetti: 5 000 euroa (sekä osallistuvan budjetoinnin ½ osuus 15 000 euroa)

Vastuutaho: päätöksenteon ja johdon palvelut

Strategiakirjaus: ”Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan”.

- Lisäämme hankintojen ympäristöystävällisyyttä.
- Hyödynnämme vihreää rahoitusta.

Toimenpide: Hankintamenettelyissä huomioidaan ympäristöystävällisyyden lisääminen ja huomioidaan tilahankkeiden suunnittelussa vihreän rahoituksen hakemisen kriteerit.

Vastuutaho: Hankintapalvelut, tilapalvelukeskus, talous- ja rahoituspalvelut

Mittari: Saadun vihreän rahoituksen määrä kaikkien investointien rahoituksesta

MITTARIT

1. Perustoiminta

Mittarit: Sairauspoissaolot, Henkilötyövuosien määrä

2. Toiminnan painopisteet

Palkkahallinnon palvelujen omaksi toiminnaksi ottaminen.

Tavoite: Palkkahallinto siirtyy omaksi toiminnaksi 1.11.2023.

Mittarit: Siirron toteutuminen tavoiteajassa.

Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaaran ja Vaaranlammen kouluhankkeiden sekä kaupungintalon hankkeen toteuttaminen.

Tavoite: Hankkeet etenevät aikataulussa.

Mittarit: Hankkeiden toteutusaikataulu.

Tavoite: Lautakuntien päätösviestinnän ja toimialojen ajankohtaisviestinnän kehittäminen asukaslähtöisemmäksi.

Mittarit: Lautakuntien päätösviestinnän malli vakiinnettu. **(kyllä/ei)** Toimialojen viestintäverkostot koottu ja säännöllinen yhteistyömuoto käynnistetty. **(kyllä/ei)**

Tavoite: Arktisen pääkaupungin brändin ja sen alabrändien tunnettuuden lisääminen ja markkinoiminen.

Mittarit: Viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma laadittu ja brändin toteutumisen mittarit määritetty. **(kyllä/ei)**

Tavoite: Talouspalvelujen toiminnan sähköistäminen

Mittarit: Paperilaskujen määrä, lähtötaso 42 000 kappaletta vuodessa, tavoite 2023: korkeintaan 1000 kappaletta. Paperisten ansiolaskelmien määrä, lähtötaso 5 320 kappaletta vuodessa, tavoite 2023: 0 kappaletta. Toimintamallien selkeyttämisellä tavoitellaan yhteensä 100 000 euron kustannussäästöjä, lähtötason laskentaperuste on 8/2022 palveluhinta-arvio.

Tavoite: Talouden prosessien kuvaaminen.

Mittarit: Koko kaupungin ja toimielinten talousarvioprosessi kuvattuna.

Tavoite: Digiohjelman laatiminen ja kokonaisarkkitehtuurin (KA) rakentaminen. Tietohallinto valmistelea esitystä tulevaisuuden viestintä- ja yhteistyöratkaisuisista sekä sähköisten palveluiden kehittämisestä.

Mittarit: Digiohjelma on valmis päätöksentekoprosessiin 06/2023 mennessä.

Tietohallinto esittelee johtoryhmälle viestintä- ja yhteistyöratkaisun 05/2023 mennessä.

Kaupungin kokonaisarkkitehtuurista; järjestelmä, tieto, data ja osittain tietovirtojen osalta on nykytila kuvattu sekä tavoitetilan määrittely valmis 12/2023 mennessä.

Tavoite: Tiedolla johtamisen kehittäminen johdon ja päätöksenteon tarpeisiin.

Mittarit: Tiedolla johtamisen nykytilan kartoitus, sisällöt ja prosessit on määritelty konsernihallinnon osalta (kyllä/ei).

Tavoite: Rovaniemen kaupungin ohjelmalyön laatiminen ja tarvittaessa päivittäminen vastaamaan kaupunkistrategian kirjauksia sekä uutta toimintaympäristöä hyvinvointialueen kanssa seuraavien ohjelmien osalta: 1) yhdenvertaisuussuunnitelma, 2) hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, 3) ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja 4) kotouttamisohjelma.

Mittarit: 1) Ohjelmalyön yleiset ja yhteiset linjaukset, 2) yhdenvertaisuussuunnitelma, 3) hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, 4) ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja 5) kotouttamisohjelma on hyväksytty (Q4/2023). (kyllä/ei)

Tavoite: Valmistelu- ja päätöksentekoprosessien virtaviivaistaminen. Kehitetään sähköistä hallintoa.

Mittarit: Prosessista on tehty kuvaus, ohjeistus ja vuosikello. Toimielinten pöytäkirjojen sähköinen allekirjoitus otettu käyttöön.

Tavoite: Henkilöstöpolitiikan kehittäminen henkilöstön pito- ja vetovoimien vahvistamiseksi.

Mittarit: Henkilöstön pysyvyyden ja vaihtuvuuden muutos.

Tavoite: Asiakaspalvelun ja sen mittaamisen kehittäminen. Toiminnan kehittäminen yhdessä asiakkaiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa.

Mittarit: Asiakaspalvelun toiminnalle on asetettu tavoitteet ja mittaristo.

3. Strategiset painopisteet

Strategiakirjaus: ”Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja”

Tavoite: Rakennamme toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa.

Mittari: Hyvinvointialuetta koskevien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin yhteistyörakenteiden valmistelu, toiminnan vastuut ja resurssit on määritelty Q2/2023 (kyllä/ei)

Strategiakirjaus: ”Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.”

Tavoite: Lisäämme yhteisöjen ja yksilöiden vaikutusmahdollisuuksia itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa. Osallisuudesta tulee laajasti osa kaupungin toimintaa.

Mittarit: Osallisuusohjelma laadittu ja keskeisimmät kehittämiskohteet tunnistettu. Erityisryhmien osallistumismahdollisuudet otetaan huomioon erityisesti heitä koskevien asioiden valmistelussa - toteutunut (kyllä/ei).

Varhaisen avoimen yhteistyön toimintamalli (VAY) määrä, järjestettyjen henkilöstökoulutusten määrä, eri toimialojen ja palvelualueiden osallisuutta tukevien tilaisuuksien/kampanjoiden/kyselyiden määrä.

Talous- ja rahoituspalvelut edistää tavoitetta vahvistamalla yksiköiden välistä yhteistyötä laadukkaana taloudellisen tiedon tuottamiseksi.

Mittarit: Talusteemaiset koulutukset kaupungin henkilöstölle 10 kpl/2023, talouden pääprosessien aloitus ja seuranta yhteistyössä eri yksiköiden kanssa: toteuma: on **toteutunut/ei toteutunut**, sähköiset palautekyselyt koulutuksista ja pääprosessien toteuttamisesta, tavoite: kyselyt kaikista, **vas-tausprosentti 50 prosenttia**.

Strategiakirjaus: ”Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.”

Tavoite: Edistämme turvallista kasvua ja koulutusta toteuttamalla lapsia ja nuoria koskevia ohjelmia sekä hyvinvoinnin edistämisen teemavuosien tavoitteita

Mittari: Kartoitettu kokonaisuus onko lasten ja nuorten kasvua ja koulutusta koskevissa ohjelmissa huomioitu mielen hyvinvoinnin edistäminen (Q4/2023). (kyllä/ei)

Strategiakirjaus 11: ”Asetamme Rovaniemen hiilineutraaluiden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan”.

Tavoite: Lisäämme hankintojen ympäristöystävällisyyttä.

Mittari: Sisällytämme laadittavaan hankintaohjelmaan ympäristöystävällisyyden kriteerit vuoden 2023 loppuun mennessä (Q4/2023). (kyllä/ei)

HENKILÖSTÖ

Konsernihallinnon henkilöstömäärä yhteensä: 129,8

- Henkilöstö- ja hallintopalvelut: 111,3 (josta tilapalvelukeskus 60,5)
- Talous- ja rahoituspalvelut: 5,5
- Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut: 11
- Toimielin: 2

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKA - VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Toiminnallinen riski: Henkilöstön hyvinvoinnin heikkeneminen	2/5	3/5	Sairauspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, osaaminen heikkenee. Henkilöstömenot ylittyvät, valmisteltavat asiat viivästyvät.	Lisätään osa-aika, etätö- ja muita työhön vaikuttamismahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen. Henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia seurataan ja tuetaan varhaisen tuen menetelmien mukaisesti.	Esihenkilöt
Toiminnallinen riski: Viestintävalmiudet - verkkosivustoon kohdistuva palvelunestohyökkäys tai tietoliikenteen katkeaminen.	2/5	3/5	Kuntalaisille ei saada jaettava mahdollisessa kriisitilanteessa luotettavaa tietoa.	Rakennetaan varasivusto, jolla varmistetaan, että viestintä ja tiedottaminen voi jatkua, vaikka varsinainen sivusto ei olisi toiminnassa. Huolehditaan muilta osin viestintävalmiuksien ja välineiden toimintavarmuudesta.	Kuntalaiset
Taloudellinen riski: Verorahoituksen ennakoimaton kehitys	2/5	2/5	Verotulotilitykset voivat olla ennakoitua pienemmät.	Vaikuttaminen muun muassa Kuntaliiton ja muiden vaikutusyhteensuhteiden kautta.	
Toiminnallinen riski: Tilahankkeiden toteuttamisen epäonnistuminen	2/5	4/5	Suurten tilahankkeiden toteuttamisen epäonnistuminen voi merkitä esimerkiksi tilakustannusten kasvamista ja toiminnallisia haittoja kaupungin toiminnoille ja tilojen käyttäjille sekä mainehaittoja kaupunkiorganisaatiolle.	Tilahankkeiden asianmukainen valmistelu ja toteuttaminen toimielinten päätösten mukaisesti.	
Toiminnallinen riski: Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen			Muutostilanteissa organisaation toiminta voi häiriintyä esimerkiksi henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi.	Hiljaisen tiedon näkyväksi tekeminen, prosessien kuvaaminen ja ohjeiden laatiminen.	
Taloudellinen riski: Korkoriski	3/5	1/5	Korkokulut kasvavat ennakoimattomasti.	Velan suojaaminen koronvaihto- ja kiintein sopimuksin.	
Toiminnallinen riski: Kyberhyökkäys kaupungin toimintaan	2/5	4/5	Ulkopuolinen kyberhyökkäys.	Seurattava kyberuhkien kasvua ja toimintamalleja. Lisäksi tarkistettava kaupungin palvelusopimukset kriittisistä palveluista.	Kaupungin kriittiset kohteet.

KÄYTTÖTALOUSOSA: KAUPUNGINHALLITUS

TOIMIELIMEN TALOUS

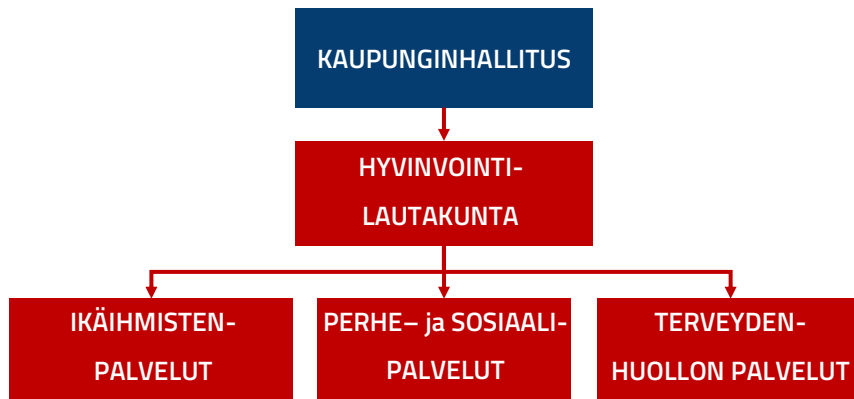
Kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa toimielimen toimintakuluissa on mukana (ennen talous- ja rahoituspalveluilla) kaupungin maksama osuus verotuskustannuksiin, joka pieneni hyvinvointialueuudistuksen takia noin 800 000 euroa. Vuodelle 2023 osuutta verotuskustannuksiin on budjetoitu noin 680 000 euroa. Merkittävin tulo kaupunginhallitukselle on myynti- ja korvaustulot, joita kaupunki saa tonttien vuokrauksesta ja maankäyttösopimuksista arviolta 11,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuloissa ei ole mukana kotouttamiskorvauksia esittämistävän muutoksen vuoksi aiempien vuosien tapaan. Vuoden 2022 talousarviolla kotouttamiskorvauksia on budjetoitu 1,1 miljoonaa euroa. Toimielimen luvuissa on mukana myös kaupunginjohtajan ja sisäisen valvonnan toimintatuotot ja -kulut. Vuodelle 2023 muuttuvia jäsenmaksuja ei ole huomioitu budjetissa. Konsernihallinnon toimintatuotot muodostuvat sisäisistä toimintatuotoista, sillä merkittävä osa vastuualueiden budjetista vyörytetään toimialoille.

Kaupunginhallituksen osalta merkittävimmät kulut muodostuvat henkilöstökulujen (vähenee vuoteen 2023 noin 217 000 euroa) lisäksi asiakaspalveluiden ostoista, joiden kustannukset vähenevät vuodelle 2023 noin 772 000 euroa. Yllämainittu osuus verotuskustannuksiin on osa palveluiden ostoja. Muissa toimintakuluissa kasvu on noin 80 000 euroa, joka aiheutuu muun muassa vuoden 2023 hyvinvointialueuudistuksen myötä ennakoivasta saatavien perinnästä.

TALouden TUNNUSLUVUT

KAUPUNGINHALLITUS, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	14 130	11 987	13 631	11 802
Toimielin	13 133	10 694	13 087	11 402
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	898	1 219	442	360
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	98	45	98	40
Talous- ja rahoituspalvelut	1	29	4	0
TOIMINTAKULUT	-12 184	-13 103	-13 543	-12 749
Toimielin	-1 355	-1 207	-1 284	-1 940
Henkilöstö- ja hallintopalvelut	-8 010	-8 625	-8 709	-8 706
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut	-819	-700	-992	-1 115
Talous- ja rahoituspalvelut	-2 000	-2 571	-2 558	-988
TOIMINTAKATE	1 946	-1 116	88	-946

4.1.4 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Hyvinvointilautakunta nyky muodossaan lakkaa 31.12.2022 sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun siirtyessä 1.1.2023 alkaen Lapin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Kaupungin järjestämisvastuulle jää maahanmuuttajien kotouttaminen, eläkeläistila Potkurin toiminta sekä se osa järjestöjen toiminta-avustuksista, jotka eivät kuulu Lapin hyvinvointialueen avustuksien piiriin. Kaupungille jäävät seuraavat avustukset yhteensä 262 720 euroa: Klubitalo Roihula, Nuorten Ystävät / Tuettun työllistämisen toiminnan avustus 96 000 euroa, Rovaniemen Nuorisoesiintymä ry / Nuorten tuetun asumisen palvelujen avustus 30 000 euroon, MoniNet, Rovaniemi / Monikulttuurisen vapaaehtoistoiminnan tuki 31 522 euroa, MLL / lastenhoito-toiminta 27 698 euroa, MLL / perhetoimintakeskus 15 000 euroa, Neuvokas / vapaaehtoistyön palvelujen toteuttamisen tuki yhteensä 62 500 euroa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Hyvinvointilautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointia huhtikuussa, osavuosikatsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

Tavoite: Maahanmuuttajien kotouttamispalveluiden tehostaminen siten, että ne ovat kustannustehokkaat ja maahanmuuttajat integroituvat mahdollisimman nopeasti yhteiskunnan jäseniksi.

Mittari: Kotoutumista tukevien toimenpiteiden vaikutus työllisyys- ja koulutusasteeseen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Kotouttamistoiminnan tavoite on maahanmuuttajien integraatio kielen opiskelun, työllisyyteen tähtäävän koulutuksen ja työllistymisen keinoin. Avustuksilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja vaikuttavuutta.

HENKILÖSTÖ

Kotouttamisen yksikössä on neljä vakanssia: yksi sosiaalityöntekijä, kaksi sosionomia sekä yksi toimistotyöntekijä.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Toiminnot siirtyvät organisaatiouudistuksen myötä osaksi vastaanottavaa organisaatiota ja sen toimintasuunnitelmaa.

MITTARIT

Avustuksista ja vuokra-avustuksesta laaditaan raportit, joiden kriteerit määritellään avustuksen myöntämishetkellä. Kotouttamistoiminta tullaan arvioimaan elinvoiman palveluissa osana elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimintaa, jonne avustukset kohdennetaan.

KÄYTTÖTALOUSOSA: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen	2/5	3/5	Sairauspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, Henkilöstömenot ylittyvät	Lisätään etätyö ja muita työhön vaikuttamismahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt

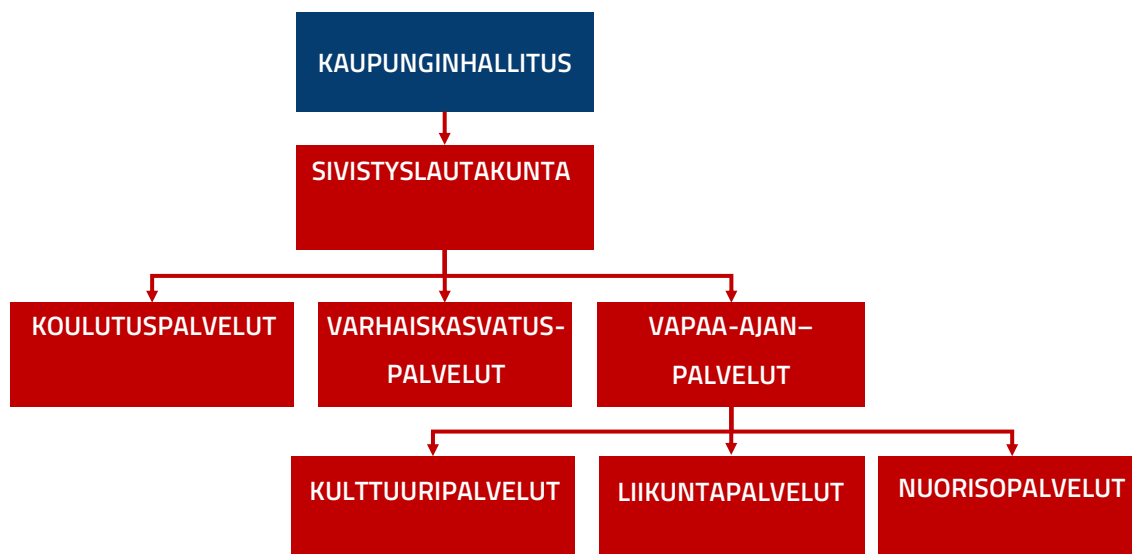
TOIMIELIMEN TALOUS

Merkittävimmät toimintamenot koostuvat maahanmuuttajien kotouttamispalveluiden henkilöstökuluista sekä palveluiden ostoista, eläkeläistila Potkurin vuokrakuluista sekä järjestöille maksettavista toiminta-avustuksista. Tulot koostuvat lähes kokonaisuudessaan maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvistä valtion maksamista avustuksista ja korvauksista.

TALouden TUNNUSLUVUT

HYVINVOINTILAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	39 210	24 464	27 410	702
Lautakunta	46	39	50	700
Perhe- ja sosiaalipalvelut	3 884	3 472	5 336	
Ikäihmistien palvelut	13 197	11 972	14 585	2
Terveystenhuollon palvelut	22 082	8 981	7 439	
TOIMINTAKULUT	-265 562	-242 167	-278 549	-1 083
Toimielin	-134	-59	-50	-900
Perhe- ja sosiaalipalvelut	-58 641	-52 536	-60 771	
Ikäihmistien palvelut	-62 784	-57 565	-67 021	-183
Terveystenhuollon palvelut	-144 033	-132 007	-150 707	
TOIMINTAKATE	-226 352	-217 702	-251 140	-382

4.1.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Sivistyslautakunnan alainen toiminta koostuu seuraavista palvelualueista: varhaiskasvatuspalvelut, koulutuspalvelut ja vapaa-ajan palvelut. Palvelualueet ovat organisoineet toimintaansa edelleen ja jakaneet vastuualueet seuraavasti:

Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueet ovat varhaiskasvatus, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus.

Koulutuspalveluiden vastuualueet ovat perusopetus, lukiokoulutus ja taiteen perusopetus.

Vapaa-ajan palveluiden vastuualueet ovat nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut.

Toimielimen toiminnassa tulevana talousarviokautena edistetään **palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämistä, lasten ja nuorten turvallisen kasvun tukemista** koko palvelualueketjussa sekä **yhdyspintatyöskentelyä** uuden hyvinvointialueorganisaation kanssa. Toiminnassa edistetään myös tavoitetta parantaa **palveluiden saatavuutta**.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Sivistyslautakunta vähintään kerran kuukaudessa.

Sivistyspalveluiden johtoryhmä vähintään kolme kertaa kuukaudessa (kaksi johtoryhmäkokousta + listapalaveri)

Palvelualueiden johtoryhmät vähintään kerran kuukaudessa.

Vapaa-ajan tilatyöryhmä joka toinen kuukausi.

Tilinpäätöksen käsittely lautakunnassa maaliskuun loppuun mennessä.

Osavuositarkastuksen käsittely syyskuun puoliväliin mennessä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 talousarviossa on toimialan painopisteiksi valittu palvelualueiden keskinäisen ja palvelualueiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön kehittäminen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisen kasvun tukeminen, palvelun saatavuuden varmistaminen sekä toiminnan digitalisaation edistäminen.

Toimiala on huomionut painopisteet jatkamalla osallistumista aiheita tukeviin hankkeisiin ja suunnittelemalla poik-kihallinnollista yhteistyötä sekä palvelualueiden että sidosryhmien välillä. Lisäksi panostetaan palveluiden ja työntekijöiden saatavuuden varmistamiseen investoimalla simulaatiomalliin, jota aletaan käyttää talousarviovuodesta 2023 eteenpäin. Digitalisaatiota kehitetään yhdessä tietohallinnon ja muiden ICT-toimijoiden kanssa sekä hanketyön kautta. Toimiala toteuttaa talousarviovuonna 2023 palvelujen saatavuuteen liittyvän kartoituksen, jonka perusteella toimintaa voidaan paremmin suunnitella ja kehittää tulevien talousarviovuosien aikana.

Varhaiskasvatuksessa varmistetaan riittävän suuri oman toiminnan osuus riskien minimoimiseksi ja laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaamiseksi.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

TOIMINTAPERIAATE: "YHDESSÄ TEKEVÄ"

Toimiala:

Toimiala edistää valittua strategiatavoitetta panostamalla palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämiseen. Konkreettisina toimenpiteinä jatketaan yhteistyöhankkeita joita ovat tilikaudella 2023:

- Harrastamisen Suomen Malli tukemaan lasten ja nuorten kerhotoimintaa, yhteistyö koulutuspalveluiden, nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden kanssa. Budjetti tilikaudelle 2023 on 200 000 euroa. Hanke edistää myös nuorten turvallista kasvua ja tasa-arvoa.
- Lukuitu-hankkeen toimintamallin ylläpito vahvistamaan neuvolan, varhaiskasvatuksen ja kirjaston välisiä lukutaitotyötä lasten ja lapsiperheiden kanssa. Mitareina pidetyt satutuokiot varhaiskasvatusryhmille.
- Rovaniemi liikkeelle -hanke poikkipalvelualueellisena hankkeena. Hankkeen tavoitteena on luoda Rovaniemen kaupunkiin poikkihallinnollinen ja monialainen malli kuntalaisten liikunnallisen aktiivisuuden ja terveellisten elämäntapojen edistämiseksi. Hanke sisältää liikuntaneuvonnan, liikunnan palveluohjauksen ja elintapaohjauksen prosessien kehittämisen. Hankkeeseen osallistetaan kaupungin kaikki toimialat ja palvelualueet, mukaanlukien hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyvät terveys- ja sosiaalipalvelut. Budjetti tilikaudelle on 50 000 euroa.
- Etsivä kulttuurinen vanhustyö -hanke ennakoimaan SOTE-uudistuksen vaikutuksia etsivään kulttuuriseen vanhustyöhön sekä vahvistamaan hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa tehtävää yhdyspintatyötä. Budjetti on 312 000 euroa ajalle 1.9.2022-31.12.2023.
- Intoa taiteesta - taidemuseon digitaaliset etäpalvelut osana kuntouttavaa toimintaa. Hanke edesauttaa työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja lisää aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Yhteistyöhanke kulttuuritoimen ja nuorisopalveluiden kanssa. Budjetti vuodelle 2023 on 93 000 euroa.

Toimiala edistää yhdessä tekevä -strategiatavoitetta talousarviokaudella myös kehittämällä yhdyspintatyöskentelyä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön muoto ja työryhmä määritellään yhdessä hyvinvointialueen kanssa, mutta isossa kuvassa yhteistyö koostuu työryhmytyöskentelystä ja tiivistä yhteydenpidosta.

Toimialan budjetti: 655 000 euroa

Omistaja: Toimialajohtaja

Koulutuspalvelut:

Strategiatavoitetta edistetään rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa liittyen oppilashuoltoon. Käytännön toimenpiteenä perustetaan yhteinen oppilashuolto- ja opiskelijahuoltotyöryhmä. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tapaamisten välillä tehdään toimenpiteiden seuranta. Seuranta toteutetaan muun muassa erityisen tuen oppilasmäärän tilastoinnin kautta. Hyvinvoinnin vuosikellon mukaisia oppitunteja järjestetään kaikissa peruskouluissa.

Koulutuspalveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

Vapaa-ajan palvelut:

Strategiatavoitetta edistetään kuuntelemalla yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamalla yhteisöllisyyttä sekä lisäämällä vuorovaikutusta toimijoiden välillä. Palveluiden suunnittelussa otetaan huomioon myös Rovaniemellä vierailevat. Käytännön toimenpiteenä tavoitteen edistymiselle on osallisuutta ja vuorovaikutusta edistävien tapahtumien järjestäminen yksiköittäin vähintään kaksi kertaa vuodessa, sekä näistä syntyvien toimenpide-ehdotusten seuranta. Mittarina seurataan tapahtumien osallistujamääriä. Lisäksi toimenpiteenä on sähköisten kyselyiden ja osallistamistapojen edelleen kehittäminen, kuten kirjaston palaute- ja osallistamiskanava. Kaikki sivistyspalvelut myös osallistuvat toimialan viestinnän, osallisuuden ja markkinoinnin työryhmytyöskentelyyn.

Vapaa-ajan palveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

Varhaiskasvatuspalvelut:

Strategiatavoitetta edistetään rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa liittyen neuvolan ja varhaiskasvatuksen varhaisen tuen perheohjaukseen. Käytännön toimenpiteenä pilotoidaan toimintamalli kahdella eri alueella vanhempien ohjaukseen, tukeen ja neuvontaan perheen muuttuneessa elämäntilanteessa odotuksen, syntymän ja lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana. Tavoitteena on tukea perheiden omaa selviytymistä sekä rakentaa tuki kotihoidosta varhaiskasvatukseen. Mittarina asiakasperheiden määrä ja käyntikerrat.

Varhaiskasvatuspalveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

TOIMINTAPERIAATE: "TURVALLINEN JA LUOTETTAVA"

Toimiala:

Toimiala edistää turvallisuuden ja luotettavuuden arvoja panostamalla lasten turvalliseen kasvuun ja laadukkaaseen koulutukseen. Erityisen tuen toimintamallin kehittämistä talousarviokaudella edesauttavat seuraavat toiminnot:

- Kiusaamisen ehkäisy ja Someturvan lanseeraaminen. Someturvaan budjetoidaan talousarviokaudelle 10 000 euroa ja kiusaamisen ehkäisyn budjetti 50 000 euroa. Painopisteenä on haastavimpiin kiusaamistapauksiin puuttuminen ja niiden ratkaisu. Mittarina on Someturvan käyttäjien määrät.
- Walk-in-talk-toiminnan kehittäminen ja seuranta ja yhteisten tapahtumien järjestäminen. Sivistyspalvelut koordinoi toimintaa kaupungin järjestämissä tiloissa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Resurssina koordinaattorin palkka on 45 000 euroa sekä vaihtelevat tilakustannukset.
- Oppimateriaalien, erityisesti oppikirjojen hankintaan määräraha 200 000 euroa.
- Määräraha opettajien työpuhelimien hankintaan 80 000 euroa.

Hankinnat toteutetaan yhteistyössä kaupungin hankintayksikön kanssa.

Toimialan budjetti: 385 000 euroa

Omistaja: Toimialajohtaja

Vapaa-ajan palvelut:

Tavoitetta edistetään järjestämällä palveluja ja toimintaa, joiden painopiste on osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia edistävissä, ennaltaehkäisevissä ja moniammatillisissa yhteistoiminnassa. Mittarina tavoitteen edistymisessä on nuorisopalveluiden osalta nuorten työpajatoiminnan osallistujamäärät: lähtötaso on 36 osallistujaa vuodessa on maksimipaikkamäärä, tavoitteena on saada maksimimäärä täyteen 2023. Tämän lisäksi mittarina on etsivän nuorisotyön asiakasmäärät: Lähtötaso toimintakaudelle 2022 on 261 asiakasta, ja tavoite 2023 on 285 asiakasta. Lisäksi seurataan Lasten Rovaniemi -toimenpideohjelman toteutumista toimintavuoden aikana työryhmätyöskentelyn muodossa (LaNuPo), ja ylläpidetään Taidetestaajat-toimintamallin asiakaskunnan tavoitavuus 100 prosentissa.

Vapaa-ajan palveluiden budjetti: perustoiminnan rahoituksen puitteissa

Omistaja: Palvelualuepäällikkö

TOIMINTAPERIAATE: "PALVELEVA"

Koulutuspalvelut & varhaiskasvatuspalvelut

Koulutuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen palvelualueet edistävät valittua strategiatavoitetta edistämällä kunta-laisten palveluiden saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta parantamalla palveluiden saatavuuden ennakoimista.

Käytännössä koulutuspalvelut ja varhaiskasvatuksen pal-

velut edistävät tavoitteita palveluverkon osalta implementoimalla palveluverkkotyöryhmän yhdessä sivistystoimialan ja kaavoituksen sekä yhdyskuntatekniikan kanssa Rovaniemen alueiden pitkäjänteisen suunnittelun orgaaniksi. Työryhmä tulee kokoontumaan kolme kertaa vuoden aikana kartoittamaan tulevia palveluverkkotarpeita ja nykyverkon riittävyyttä. Mittarina toimii eri palvelualueilla vuosittain tehtävä palvelutarpeen asiakaskysely.

Varhaiskasvatuksen palvelut panostaa tiedolla johtamiseen palveluverkkosuunnittelussa ottamalla käyttöön simulatiotyökalun, jolla helpotetaan sekä palveluverkko- että henkilöstösuunnittelua. Mallilla helpotetaan myös asiakaspaikkojen kapasiteettimäärittelyn ennustettavuutta. Investointi hankkeeseen vuonna 2022 on 39 800 euroa, jonka hyödyt näkyvät suunnittelumallin käyttöönotossa talousarviovuodelle 2023.

Varhaiskasvatuksen palvelut edistää valittua strategiaa vahvistamalla henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Pitovoiman vahvistamiseksi käytännön toimenpiteenä on psykososiaalisen kuormittavuuden kyselyn toteuttaminen vuosittaisena prosessina. Kyselyn lopputuloksena syntyvän toimenpidesuunnitelman realisointia seurataan säännöllisesti perustettavassa työryhmässä kaksi kertaa vuodessa. Veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi Rovaniemen kaupunki selvittää palkkaohjelman laatimista varhaiskasvatuksen toimialalle.

Vapaa-ajan palvelut:

Vapaa-ajan palvelut osallistuu tavoitteeseen luomalla tasa-arvoisia osallistumismahdollisuuksia yhteisiin tapahtumiin ja palvelutarjontaan edistäen näin yhdenvertaisuutta.

Tavoitteena on edistää terveellisiä elämäntapoja ja kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Mittarina tälle tavoitteelle on liikunnan osalta ohjatun liikunnan määrä ja tilavarauksen määrä: Lähtötaso ohjatulle liikunnalle on 42 000 kävijää, tavoite on 50 000 kävijää. Liikuntatilojen varausmäärän lähtötaso on 58 000 varausta, tavoitetaso on 60 000 varausta. Panostamme viestintään, tavoitteen saavuttamiseksi ja kaupungin omistamien liikuntapaikkojen ja kiinteistöjen käyttöasteen parantamiseksi. Lisäksi toimenpiteenä talousarviokaudella tehdään pääkirjastolle esteettömyysarviointi, ja taidemuseosta tehdään autismiystävällinen.

Mittarina tavoitteelle on myös Kaikukortin käyttöasteen seuranta: Käyttöasteeksi tavoitellaan yli 50 prosenttia ja kaksi uutta toimijaa sisällöntarjoajaksi. Nuorisopalveluiden toteuttaman Harrastamisen Suomen Malli -hankkeen kerhojen määrän tavoitteena on 120 kerhoa viikossa.

Kirjaston osalta painopisteenä ovat kirjaston verkkopalveluiden ja e-kokoelmien jatkuva kehittäminen, neuvonta, opastus ja digituki. E-kokoelmaa kehitetään valmistelemalla liittymistä kuntien valmisteilla olevaan yhteiseen e-kirjastoon. E-kirjojen lisenssien määrän tavoitetaso on 5 000 kappaletta ja lainauksia 9 600 kappaletta kuukaudessa.

Budjetti: Perustoiminnan puitteissa, minkä lisäksi simulaatiotyökalu 39 800 euroa

Omistaja: Palvelualuepäälliköt

MITTARIT

Sivistyslautakunnan alainen toiminta seuraa toimintaansa seuraavasti:

PERUSTOIMINTA:

Tavoite: Vaikuttavuus ja tehokkuus

Mittarit: Palveluiden käyttöasteen seuranta

Vapaa-ajan palveluiden seurattavat perustoinnin mittarit:

- Museoiden kävijämäärät: taidemuseo Korundin lähtötaso 60 000 kappaletta, tavoite 2023 on 65 000 kappaletta. Maakuntamuseo Arktikumin lähtötaso 90 000 kappaletta, tavoite 2023 on 100 000 kappaletta.
- Liikuntatilastot: ohjatun liikunnan kävijämäärät lähtötaso 42 000 kappaletta, tavoite 50 000 kappaletta; liikuntatilojen varausmäärät lähtötaso 58 000 kappaletta, tavoite 60 000 kappaletta.
- Kirjaston kävijämäärät: lähtötaso 280 000 kappaletta, tavoite 300 000 kappaletta sekä lainamäärät lähtötaso 850 000 kappaletta, tavoite 900 000 kappaletta.
- Nuorisopalveluiden käyntikerrat tavoite 50.000 kappaletta vuodessa.

Varhaiskasvatuspalveluiden perustoiminnan mittarit:

- Lasten määrä oma toiminta vs. setelitoiminta
- Virkojen ja toimien täyttö
- Henkilöstön sairauspoissaolot

Koulutuspalveluiden perustoiminnan mittarit:

- Määräaikaisten ja vakituisten opettajien määrä, sairauspoissaolot
- Oppilas- ja opiskelijamäärät
- Keskimääräinen ryhmäkoko

Tavoite: Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen

Mittarit: Työryhmien kokoontuminen säännöllisesti ja seurannan toteutuminen

Tavoite: Palveluiden saatavuuden turvaaminen

Mittarit: Ei kiireellisiä lisätilaratkaisuja talousarviovuoden aikana johtuen suunnittelun ja ennustamisen kehittymisestä.

Tavoite: ”Yhdessä tekevä”

Mittarit:

Toimiala:

- Harrastamisen Suomen Mallin kerhotilastoinnit: tavoitteena 120 kerhoa viikossa.
- Lukuitu-toiminnan mittarina satutuokiot varhaiskasvatusryhmille: lähtötaso 38, tavoite 40 henkilöä
- Etsivä kulttuurinen vanhustyö: lähtötaso 203 tapahtumaa ikäihmisille ja 5300 osallistujaa; tavoite 220 tapahtumaa ja 5500 osallistujaa.
- Rovaniemi liikkeelle -hanke: liikuntaneuvonnan asiakkaat, lähtötaso 25 henkilöä, tavoite 40 henkilöä

Koulutuspalvelut:

- Yhteinen oppilas- ja opiskelijahuoltotyöryhmä hyvinvointialueen kanssa kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Hyvinvoinnin vuosikellon oppitunnit käytössä kaikilla kouluilla.

Vapaa-ajan palvelut:

- Osallisuustapahtumat 2 kertaa vuodessa toimintayksiköittäin ja osallistujien määrä tapahtumissa
- Sähköisiä kyselyitä ja osallistumistapoja on toteutettu talousarviokaudella

Varhaiskasvatuspalvelut:

- Perheohjaukseen osallistuvien perheiden määrä ja käyntikerrat

Tavoite: ”Turvallinen ja luotettava”

Mittarit:

Toimiala:

- Kiusaamisen ehkäisyn tilastointi: Someturvan käyttäjät. Lisäksi kouluterveyskyselyn tulosten seuranta kahden vuoden välein. Kouluterveyskysely toteutetaan seuraavan kerran 2024.
- Walk in talk -kävijämäärien tilastointi

Vapaa-ajan palvelut:

- Nuorten työpajatoiminnan osallistujamäärät: lähtötaso 36 osallistujaa vuodessa on maksimipaikkamäärä, tavoitteena on saada maksimimäärä täyteen 2023.
- Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät: Lähtötaso 261 asiakasta, tavoite 285 asiakasta
- Taidetestaajat -toiminnan tavoitavuus 100 prosenttia
- LaNuPo-työryhmän säännöllinen työskentely

KÄYTTÖTALOUSOSA: SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tavoite: ”Palveleva”

Mittarit:

Koulutuspalvelut & Varhaiskasvatus:

- Palveluverkkotyöryhmän kokoontuminen 3 kertaa talousarviokauden aikana.

Varhaiskasvatus:

- Simulaatiomalli käytössä talousarviokaudella.
- Psykososiaalisen kuormittavuuden kysely toteutettu keran vuodessa ja toimenpiteiden seuranta toteutettu säännöllisesti kauden aikana.

Vapaa-ajan palvelut:

- Tilojen esteettömyysarviointi suoritettu kaudella.
- Kaikukortin käyttöasteen seuranta, tavoitetaso 50 prosenttia ja kaksi uutta palveluntarjoajaa.
- Harrastamisen Suomen Malli -kerhojen määrä 120 kappaletta viikossa.

HENKILÖSTÖ

Sivistyslautakunta henkilöstömäärä yhteensä: **1684**

- Koulutuspalvelut: **789**
- Varhaiskasvatuksen palvelut: **731**
- Vapaa-ajan palvelut: **164**

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKA VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön poistuvuus ja saatavuuden vaikeus	4/5	4/5	Työn epätasainen jakautuminen, palveluntarjonnan ongelmat	Psykososiaalisen kuormituksen kartoitus ja työntekijä- ja työnantajamielikkyyden kohentaminen	Henkilöstö ja työmarkkina
Kustannusten kasvu	3/5	3/5	Määrärahojen riittävyys	Hankintojen priorisointi	Perustoiminta

TOIMIELIMEN TALOUS

Talousarvioiden määrärahamuutoksiin on aiemmissa tarkastuskertomuksissa kiinnitetty huomiota, koska ne ovat aiheutuneet matalammasta budjetoinnista toteutuneeseen palvelutarpeeseen verrattuna. Toteuma on ylittänyt budjetin varsinkin vaikeimmin ennakoitavan varhaiskasvatuksen osalta. Määrärahamuutosten tarpeen pienentämiseksi talousarviovuonna 2023 käytetään varhaiskasvatuksen osalta varovaisempaa kapasiteettilaskentaa, minkä tulisi vähentää talousarvion muutostarpeita jatkossa. Myös käyttöönotettava simulaatiomalli edesauttaa budjetoinnin tarkkuuden lisäämisessä.

Toimialan merkittävimmät kulut: Palkat ja palkkiot 82,29 miljoonaa euroa (kasvua 7,8 %); ostopalvelut 45,87 miljoonaa euroa (kasvua 11,6 %), vuokrat 31,83 miljoonaa euroa (kasvua 6,6 %). **Huomioitavaa:** Palkkakustannusten kasvu johtuu neuvotteluista kunta-alan palkankorotuksista, sekä varhaiskasvatuksen osalta palvelutarpeen kasvusta. Lisäksi hyvinvointialue-muutos nostaa palkkakustannuksia koulutuspalveluissa (Myllärin koulu). Ostopalveluiden kasvu johtuu varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvusta palveluseleiden muodossa, ja asiantuntijapalveluiden ostoista liittyen Kiinteistö Oy Lappi Areenan toimintamallimuutokseen. Vuokrien korotus johtuu korkeasta indeksistä johtuen yleisestä kustannustason noususta, sekä uusista kohteista jotka otetaan käyttöön vuonna 2023.

Toimialan merkittävimmät tulot: Ulkoiset myyntituotot 2,18 miljoonaa euroa, (kasvua 20,7 %), maksutuotot 3,46 miljoonaa euroa (vähennystä 8,6 %). **Huomioitavaa:** Myyntituotot kasvavat tähän kategoriaan kirjattavilla kotikuntakorvauksilla johtuen vieraspaikkakuntalaisten oppilasmäärien kasvusta koronan takia. Maksutuotot pienenevät pääosin johtuen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta, joka alentaa varhaiskasvatuksen maksutuottoja 1.3.2023 lähtien.

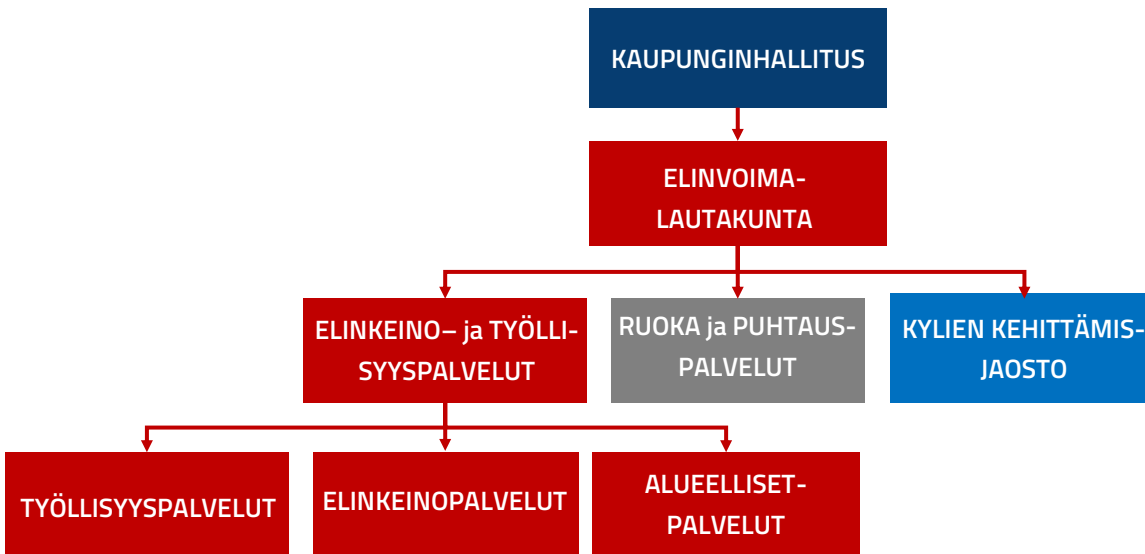
KÄYTTÖTALOUSOSA: SIVISTYSLAUTAKUNTA

TALouden TUNNUSLUVUT

SIVISTYSLAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	14 368	12 097	12 091	11 788
Koulutuspalvelut	5 980	4 852	4 546	3 818
Varhaiskasvatuspalvelut	4 513	3 998	4 159	3 961
Vapaa-ajan palvelut	3 875	3 247	3 386	4 009
TOIMINTAKULUT	-153 910	-141 054	-155 091	-167 905
Koulutuspalvelut	-78 906	-71 621	-79 750	-82 461
Varhaiskasvatuspalvelut	-53 298	-49 289	-53 526	-62 065
Vapaa-ajan palvelut	-21 706	-20 144	-21 815	-23 659
TOIMINTAKATE	-139 541	-128 957	-143 000	-156 397

*Rovaniemen kaupungin valtuusto päätti kokouksessaan, että Lapin alueteatteriyhdistyksen toiminta-avustuksen korotetaan **150 000 eurosta 250 000 euroon** (perusteluina teatterin merkitys osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ja jos teatteri joutuu tasapainottamaan talouttaan se kohdistuu lapsille kohdennettuihin esityksiin, sillä ne ovat vähiten "tuottavia").

4.1.6 ELINVOIMALAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Elinvoimalautakunta vastaa elinvoimapalveluista. Lautakunnan alaisuudessa toimii elinvoimapalvelut-toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut ja alueelliset palvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut. Ruoka- ja puhtauspalvelujen toiminta ja talous on kuvattu erillisellä kortilla. Toimialalla toimii lisäksi toimialan yhteiset palvelut.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii Kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktiivointityö.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Elinvoimalautakunnan kokous järjestetään pääsääntöisesti jokaisen kuukauden viimeisellä viikolla. Heinäkuussa elinvoimalautakunta ei kokoontu.

Kylien kehittämisjaoston kokous järjestetään noin 8 kertaa vuodessa sekä tarvittaessa tilanteen mukaan.

Elinvoimalautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointi huhtikuussa, osavuosi-katsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Elinvoimapalveluiden strategisena tavoitteen on rakentaa elinvoimaa monipuolisesti ja vastuullisesti koko kaupungin alueella. Matkailun osalta tavoitteena on, että pohjoisen lumo aukeaa vierailijoille ympärivuotisesti ja monipuolisesti. Elinkeino- ja työllisyyspalvelut panostaa vuonna 2023 erityisesti toimialan hankekokonaisuuksien koordinointiin ja tehostamme yrityksiä palvelutarpeisiin vastaamista.

Palvelupolkujen uudelleenmäärittystä ja markkinointia jatketaan. Tavoitteena on, että palveluneuvojien asiakaskohtaukset kasvavat.

Ensi vuonna toiminnan konkreettisina painopisteinä on TE-palveluiden siirtoon valmistautuminen sekä kotoutumispalveluiden organisointi osaksi työllisyyspalveluja ja työnhakija-asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen kehittäminen.

Varmistetaan Rovaniemen kyläalueiden asukkaiden ja toimijoiden osallistaminen ja vaikutusmahdollisuudet itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa osana Rovaniemen kaupungin kokonaisuutta ja päätöksentekoa.

Rovaniemen kaupunki tulee nostamaan elinkeinoelämän edistäminen rahoitusta lähemmäksi Lapin kuntien keskiarvoa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: ”Houkuttelemme Rovaniemelle uusia vastuullisia yritystoimijoita ja turvaamme nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.”

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut edistää valittua strategista tavoitetta seuraavilla toimenpiteillä:

- Kaupunkistrategian tulokortti numero kolmen mukainen toiminta.
- Vuonna 2023 elinkeinopalveluissa rakennetaan toimintamalli yritysten sijoittautumisen edistämiseksi. Toimintaa tukemaan laaditaan markkinointi- ja viestintäsuunnitelma.
- Mikroyritysten työllistämisedellytyksiä tuetaan yrityspalvelujen ja työllisyysyksikön yhteistyönä.
- Elinkeinopalvelut kasvattavat yhteydenottoja erityisesti alle yhdeksän henkilöä työllistäviin yrityksiin.

Strategiakirjaus: ”Olemme arktisen alueen kestävän matkailun monimuotoinen ja ympärivuotinen ykköskohde.”

- Matkailua kehitetään monimuotoisesti ja kestävän matkailun periaatteita noudattaen tavoitteen matkailun ympärivuotisuus. Vuoden 2023 painopisteitä ovat matkailun palveluverkoston digitaalisuus ja matkailun kestävän kehityksen toimenpideohjelman toteutus tiiviissä yhteistyössä valtion ja kaupungin välisen ekosysteemisopimuksen toteuttamisen kanssa.
- Markkinoimme Rovaniemeä arktisena ympärivuotisena matkailukohteena ja Joulupukin virallisenä kotikaupunkina.

Strategiakirjaus: ”Edistämme koulutuksen ja työmarkkinoiden kohtaamista sekä takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.”

- Oppilaitokset ovat kumppaneina mukana työllisyyspalvelujen toiminnassa.
- Järjestämme yksilöllisiä kohtaamisia sekä rekrytointitahtumia yhdessä oppilaitosten ja työnantajien kanssa.

Strategiakirjaus: ”Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä.”

- Tunnistetaan kyläalueita koskevia tarpeita ja haasteita sekä edistetään niiden ratkaisemista erilaisten verkostojen kanssa laatimalla kyläalueiden yrittäjyysuunnitelma.

MITTARIT

Perustoiminta

Mittarit:

- Asiakaskohtaamisten määrä kasvaa (elinkeinopalvelut yksi kappale lisää päivässä per asiakasneuvoja, työnhakijoiden asiakaspalvelun kasvu lähtötilanteeseen).
- Asiakaspalvelukokemuksen kehittäminen (NPS paranee)

- Aktivointiaste kasvaa lähtötilanteesta.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.
- Laaditaan kylien ja maaseudun elinvoimaisuuden, osallisuuden, vaikuttavuuden ja kehittämistyön vuosikello prosessien parantamiseksi.

Valitut painopisteet:

Tavoite: Hanketoiminnan organisointi ja kehittäminen koordinoituna

omistaja: elinkeinopalvelut

Mittarit:

- Elinkeinopalvelut on nimennyt toimialan hanketoiminnan vastuuhenkilön.
- Hanketoiminnan vuosikello ja organisointi toimialan osalta on määritelty 3/2023.
- Hankkeiden koonti toimii toimialalla vuosikellon mukaisesti ja ulkoisen rahoituksen määrä kasvaa kaupungin hankkeissa ja investoinneissa.
- Elinkeinopalvelut raportoivat hanketoiminnan edistymisestä säännöllisesti lautakunnan kokouksissa.
- Elinkeino-, hanke- ja yritystoiminnan yleisten edellytysten edistäminen ja tukeminen hyödyntäen omistajakunnalle palautuvia ylijäämiä.

Tavoite: Palvelupolkujen uudelleenmääritys ja markkinointi

omistaja: elinkeinopalvelut

Mittarit:

- Business Rovaniemen palvelupolut on räätälöity asiakaslähtöisesti ja integroitu osaksi toimintaa (verkkosivut ja toimintaprosessit).
- Sijoittautumista edistävien markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuusraportointi.

Tavoite: Toimintaympäristön muutoksiin valmistautuminen ja asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen parantaminen. Rakennamme toimivat yhteistyörakenteet hyvinvointialueen kanssa työttömien, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä monialaisen yhteistyön parantamiseksi.

omistaja: työllisyyspalvelut

Mittarit:

- TE-palveluiden siirron valmisteluun on laadittu tiekartta ja valmistelu etenee sen mukaisesti.
- Kykyviisari on otettu käyttöön asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen välineeksi.
- Työllistämistä tukevat toimenpiteet mikroyritysten osalta ovat määritelty.
- Monialaisessa yhteistyössä palvelujen asiakkaiden määrä ja työttömyysturvalla ansiotyöhön, koulutukseen tai muun etuuden piiriin siirtyneiden asiakkaiden määrä.

KÄYTTÖTALOUSOSA: ELINVOIMALAUTAKUNTA

Tavoite: kasvattaa Rovaniemen matkailijamäärää kestävä kehityksen kautta ympärivuotisesti.

Mittarit:

- Matkailun digitaalisen palvelupolun kehittämisen pidemmän aikavälin toimenpiteet on määritelty.
- Matkailun kokonaisvaltaisesta kehittämisestä vastaavan verkosto on luotu 6/2023.
- Verkosto on laatinut tilannekatsauksen matkailusta kaupungin päättäjien ja viranhaltijoiden käyttöön.

omistaja: elinkeinopalvelut

Tavoite: Kylien ja maaseudun elinvoimaisuutta edistävät hankkeet ja toimenpiteet

Mittarit:

- Rovaniemi kylässä -hankkeen tavoitteiden saavuttaminen.
- Maisemanhoitohankkeen onnistuminen yhteistyössä Lapin AMK:n kanssa.

omistaja: alueelliset palvelut

Strategia:

Mittarit:

- Kaupunkistrategian tuloskorttien ja tiekartan mukainen toiminta.
- Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty.
- Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.

HENKILÖSTÖ

Elinvoimalautakunta henkilöstömäärä yhteensä: **41,7**

Elinkeinopalvelut **9,5**

Alueelliset palvelut: **2**

Työllisyyspalvelut: **17**

Toimialan yhteiset palvelut: **13,2**

**Ruoka- ja puhtauspalvelujen henkilöstö on esitetty erillisessä kortissa.*

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen	2/5	3/5	Sairauspoissaolot kasvavat, palveluiden (mukaan lukien lakisääteisten palvelujen) tuottaminen ja uudistuksiin valmistautuminen vaikeutuu.	Resursoidaan tarvittava henkilöstö tavoitteiden saavuttamiseen. Henkilöstön hyvinvointia seurataan.	Esihenkilöt

TOIMIELIMEN TALOUS

Elinkeino ja työllisyyspalvelut -palvelualueen ja elinvoimalautakunnan toimintakate on yhteensä -11,15 miljoonaa euroa. Elinvoimalautakunnan suurin kuluerä ovat avustukset, joihin kirjautuu suurimpina kuluina työmarkkinatuen kuntaosuus (5,0 miljoonaa euroa, jossa kasvua 200 000 euroa), sekä maaseudun kehittämisavustus ja asukastoiminnan avustukset (800 000 euroa, jossa kasvua noin 430 000 euroa).

Palkat ja palkkiot pienentyvät noin 17,9 prosenttia, joka johtuu merkittävältä osin palkkatukityöllistämisen pienentymisestä. Kuntatyöllistämisen määrä vähenee hyvinvointialueen käynnistymisen vuoksi. Tämä vaikuttaa sekä menojen että maksutuottojen vähenemiseen kunnan palkkatukityöllistämässä.

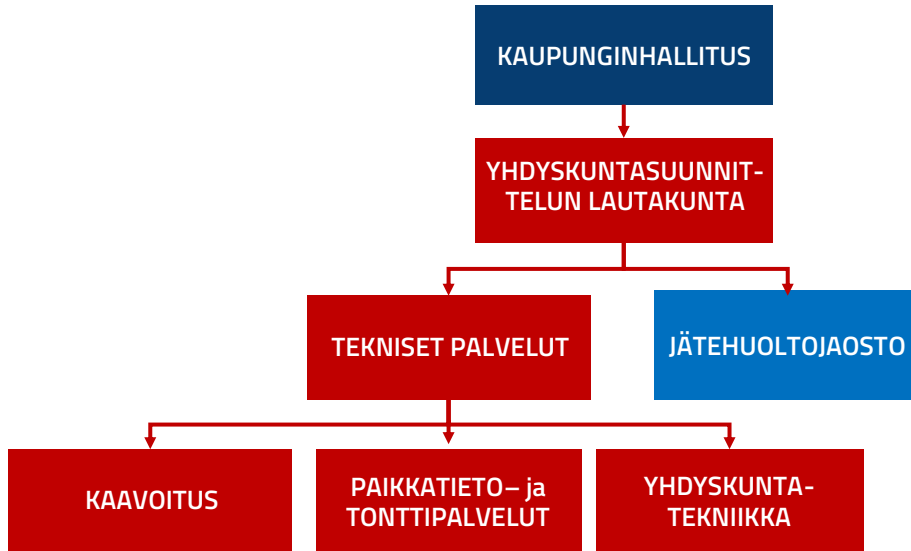
KÄYTTÖTALOUSOSA: ELINVOIMALAUTAKUNTA

TALouden TUNNUSLUVUT

ELINVOIMALAUTAKUNTA, 1000 eur	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	1 480	1 828	1 743	1 001
Toimielin	0	0	0	0
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	1 480	1 828	1 743	1 001
TOIMINTAKULUT	-12 521	-12 816	-12 761	-12 151
Toimielin	-17	-18	-15	-20
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-12 504	-12 798	-12 746	-12 131
TOIMINTAKATE	-11 041	-10 988	-11 018	-11 150

*TA2022 -sarakeessa on mukana 28.2.2022 § 19 muutettu organisaatorakenne, jossa elinvoimalautakunnasta eriytettiin yhdyskuntasuunnittelun lautakunta omaksi lautakunnaksi. Vastaava osuus on vertailtavuuden parantamiseksi esitetty vuosien 2021 ja vuosien 2017-2021 keskiarvossa. Lisäksi TA2022 -sarakeessa on huomioitu valtuuston 28.2.2022 § 19 tekemä määrärahan 18 000 euron lisäys.

4.1.7 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta vastaa elinvoimapaalveluiden yhdyskuntasuunnittelun palveluista. Lautakunta johtaa ja kehittää toimialansa palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Jätehuoltojaosto toimii jätelain mukaisena kunnan jätehuoltoviranomaisena.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan kokous järjestetään jokaisen kuukauden 16:sta ja 23:n päivän välisenä aikana. Heinäkuussa yhdyskuntasuunnittelun lautakunta ei kokoonnu.

Jätehuoltojaoston kokous järjestetään tarvittaessa 2-4 kertaa vuodessa.

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointi huhtikuussa, osavuosikatsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 painopisteinä yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan alaisessa toiminnassa ovat ympäristöön ja omaisuudenhallintaan liittyvien toimintojen kehittäminen.

Ympäristö-viitekehityksessä ovat keskiössä pilaantuneiden maa-ainesten ja hulevesien hallinta. Pilaantuneiden maa-ainesten hallinta sisältää kohteiden selvittämisen ja tutkimisen sekä toimenpiteiden hankinnan, valvonnan ja koordinoimisen. Hulevesien hallinta käsittää kaupungin hulevesiohjelman ja yleisten hulevesimääräysten laatimisen sekä hulevesityöryhmän toiminnan käynnistämisen.

Osana Rovaniemelle valmistuneen tulvasuojelun yleissuunnitelman toteutusta, kaupunki käynnistää yksityisille kiinteistöille sijoittuvien tulvasuojelu rakenteiden toteutusvaihtoehtojen selvittämisen ns Kittilän mallin pohjalta. Valmistelua

varten nimetään ohjausryhmä, jossa on myös alueen kiinteistönomistajien edustus

Omaisuu-denhallinta on tietoon perustuvaa ja johdonmukaista rakennetun ympäristön elinkaaren hallintaa. Vuonna 2023 toteutetaan katu- ja kevyenliikenteenverkon kuntokartoitustiedon päivittäminen ja siihen pohjautuvan korjausvelkailaskelman laatiminen sekä korjausohjelman päivittäminen kuntokartoitustiedon pohjalta. Vuoden 2023 kesäkuuhun mennessä arvioidaan ulkoalueiden hoitoon liittyvän sopimuksen sisältöä, sekä valmistellaan kilpailutusta huomioiden oman toiminnan mahdollisuus. Tulevassa toimintamallissa varmistetaan liittymien auras riippumatta toimintamuodosta.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: ”Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta.”

Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta eheyttämällä kaupunkirakennetta, ennakoimalla palvelutarpeiden muutosta sekä ohjausta pitkällä aikavälillä ja laatimalla kylien yleiskaava-alueille kehittämissuunnitelman tonttivarannon markkinoimiseksi sekä tiestön ja infran kehittämiseksi. Suunnitelma sisältää kustannusarvion ja rahoitusvaihtoehtot

- Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelman päivittäminen (MAATO) + Keskustan Master Plan

- Budjetti: 60 000 euroa

Omistaja: tekniset palvelut

Strategiakirjaukset: ”Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta” sekä ”takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen”.

Tekniset palvelut edistää valittuja strategiatavoitteita rakentamalla toimivaa infrastruktuuria ja parantamalla kevyen liikenteen olosuhteita. Tekniset palvelut edistää lasten ja nuorten turvallista kasvua luomalla turvallisia yhteyksiä kouluun ja harrastuksiin.

- Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman päivittäminen

Budjetti: 20 000 euroa

Omistaja: yhdyskuntatekniikka

Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta rakentamalla asemakaava-alueelle vehreää ja viihtyisää kaupunkiympäristöä, sekä laatimalla yleiskaava-alueiden kaupungin omistamille maille maisemanhoitosuunnitelman. Tekniset palvelut luo edellytyksiä lasten ja nuorten turvalliselle kasvulle rakentamalla esteetöntä, virikkeellistä ja turvallista kaupunkiympäristöä.

- Viheraluesuunnitelma
- Maisemanhoitosuunnitelma

Budjetti: 30 000 euroa

Omistaja: yhdyskuntatekniikka

Strategiakirjaus: ”Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla”.

Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta tunnistamalla keskeiset kaavoitustarpeet sekä kaavoittamalla asiakas- ja toimialalähtöisesti.

- Yleiskaava

Budjetti: 100 000 euroa (vuoden 2023 osuus)

Omistaja: kaavoitus

MITTARIT

Perustoiminta:

Mittarit:

- Luovutetut tontit 100 kpl (myynti kappaletta per vuokraus kappaletta), vertailu edeltävään vuoteen.
- Tonttivaranto per vapaat tontit 100 kappaletta, vertailu edeltävään vuoteen.
- Kaavavaranto 300 kappaletta, vertailu edeltävään vuoteen
- Paikallisliikenteen matkat (nousut) kappaletta, vertailu edeltävään vuoteen.

Valitut painopisteet:

Tavoite: Ympäristön- ja omaisuuden hallinnan toimintojen kehittäminen

Mittarit:

- Kaupungin maa-omaisuuden PIMA-kartoitus on aloitettu.
- Hulevesityöryhmä on aloittanut toimintansa.
- Hulevesimääräysten ja hulevesiohjelman laatiminen on aloitettu.
- Katu- ja kevyenliikenteenverkon kuntokartoitustieto on päivitetty.
- Katualueiden (yhdyskuntatekniikan) euromääräinen korjausvelka on määritelty ja viiden vuoden kunnossapitosuunnitelma on laadittu.

Strategia:

Mittarit:

- Maankäytön ja asumisen toteuttamissuunnitelma (MAATO) on päivitetty.
- Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma on päivitetty.
- Viheraluesuunnitelma ja maisemanhoito suunnitelma on laadittu.
- Yleiskaava on vireillä. Valmisteluvaiheen kuuleminen on pidetty.
- Kylien yleiskaava-alueiden kehittämissuunnitelma
- Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty.
- Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.

HENKILÖSTÖ

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta yhteensä: **50**

Paikkatieto- ja tonttipalvelut: **16**

Kaavoitus: **10**

Yhdyskuntatekniikka: **24**

KÄYTTÖTALOUSOSA: YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKA- VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön suuri ja ennakkoimaton vaihtuvuus	4/5	4/5	Asiakkaiden vasteaikojen piteneminen	Rekrytointiprosessien kehittäminen	toimiala
			Prosessien hidastuminen	Työpaikan houkuttelevuuden parantaminen	esihenkilöt
			Organisaation osaamistason laskeminen		
			Hiljaisen tiedon menettäminen		
			Työtehtävien siirtyminen toisille työntekijöille, kuormittavuuden nouseminen		
Ostopalvelukustannusten hallitsematon kasvu	3/5	4/5	Katujen ylläpidon MaKu indeksin mukaisesti alueurakan ostopalvelukustannukset nousevat ennakoitua enemmän	Toimintojen sopeuttaminen Lisämäärärahan tarve	toimiala

TOIMIELIMEN TALOUS

Tekniset palvelut -palvelualueen toimintatuotot ovat pääasiassa myyntituloja, joiden lisäksi tuottoja kertyy maksutuloista, avustuksista, vuokrista ja muista tuloista. Palvelualueen tuotot ovat yhteensä 3,60 miljoonaa euroa. Teknisten palvelujen merkittävimmät tulonlähteet ovat pysäköinninvalvonnan ja joukkoliikenteen tulot, yleisten alueiden vuokra- ja lupatulot sekä puunmyyntitulot.

Tekniset palvelut -palvelualueen toimintakulut koostuvat pääasiassa henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista. Palvelualueen toimintakulut ovat yhteensä -16,16 miljoonaa euroa. Teknisten palvelujen merkittävimmät kulut ovat henkilöstökulut ja ostopalvelut, joissa kustannukset kohdistuvat suurelta osin yleisten alueiden kunnossapidon alueurakkaan sekä joukkoliikenteen ostamiseen. Hintojen nousu kohdistuu erityisesti indeksiin sidottuihin ostopalvelusopimuksiin. Henkilöstökulut nousevat palkankorotusten myötä.

Tekniset palvelut -palvelualueen toimintakate on 12,56 miljoonaa euroa.

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan toimielimen kustannus on 20 000 euroa. Jätehuoltojaoston toiminta katetaan jätehuollon perusmaksuilla.

Tekniset palvelut -palvelualueen ja yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan toimintakate on yhteensä -12,58 miljoonaa euroa.

Tekniset palvelut -palvelualueen käyttösuunnitelmassa osoitetaan yksikköjen toimintatuotot, -kulut ja -kate kustannuspaikkakohtaisesti. Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta päättää Teknisten palvelujen käyttösuunnitelmasta joulukuussa.

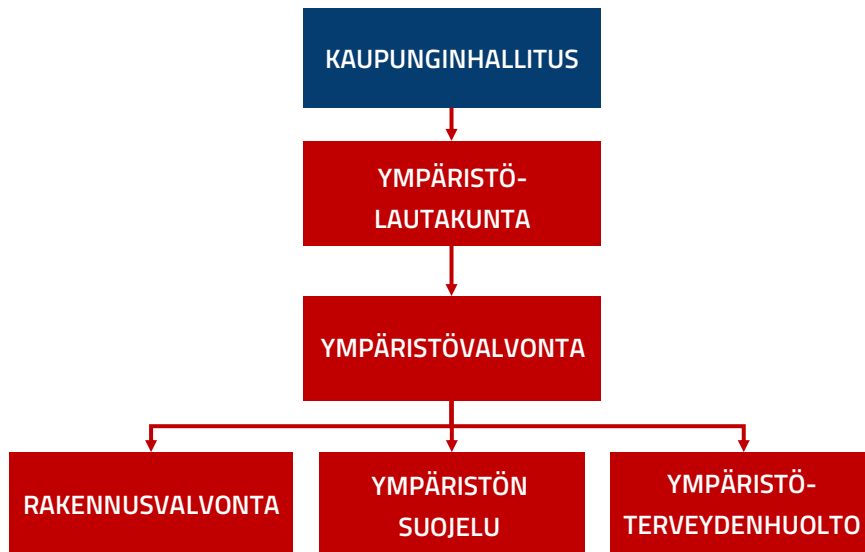
Käyttötaloussuunnitelmassa otetaan huomioon yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusmäärärahat vuoden 2022 suuruisina.

TALouden TUNNUSLUVUT

YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA, 1000eur	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	4 278	3 625	3 495	3 604
Toimielin	2	15	25	4
Tekniset palvelut	4 276	3 610	3 470	3 600
TOIMINTAKULUT	-14 040	-13 306	-15 047	-16 200
Toimielin	-2	-15	-25	-24
Tekniset palvelut	-14 038	-13 291	-15 022	-16 176
TOIMINTAKATE	-9 762	-9 681	-11 552	-12 596

*TA2022 -sarakeessa on mukana 28.2.2022 § 19 muutettu organisaatiorakenne, jossa elinvoimalautakunnasta eriytettiin yhdyskuntasuunnittelun lautakunta omaksi lautakunnaksi. Vastaava osuus on vertailtavuuden parantamiseksi esitetty vuosien 2021 ja vuosien 2017-2021 keskiarvossa.

4.1.8 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Hallintosäännössä osoitetut kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaistehtävät.

Ympäristölautakunta hoitaa myös seudullisesti kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävät Ranuan, Pellon, Ylitornion ja Kolarin kunnissa, ympäristönsuojelun Tervolan kunnassa sekä rakennusvalvonnan tehtäviä Ylitornion ja Ranuan kunnissa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Ympäristölautakunta kokoontuu lautakunnan toimintavuodeksi päättäminä aikoina kerran kuukaudessa.

Tilinpäätös käsitellään helmikuun kokouksen yhteydessä

Strategian tarkistus (revisiointi) huhtikuun kokouksessa

Osavuositarkastus elokuun kokouksessa

Talousarvio syyskuun kokouksessa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Ympäristölautakunnalle hallintosäännössä asetetut erityislakien mukaiset viranomaistehtävät huomioiden varsinaisia valtuuston asettamia erillisiä tavoitteita ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa. Ympäristölautakunta asettaa toiminnan vuosittaiset painopisteet käyttö- ja valvontasuunnitelmissa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Kaupunkistrategian toimintaperiaate: ”Kehitymme hallintokulttuurista palvelukulttuuriksi”

- Ympäristölautakunnan delegointipäätöksien tarkistaminen
- Valvojasta valmentajaksi, ohjauksen ja neuvonnan korostaminen päivittäisessä toiminnassa

Strategiakirjaus: ”Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla”

- Ympäristövalvonta toimii osana maankäytön prosessissa (muun muassa maankäyttö-, kaupunkikuvatyo-, teknisen katselmustyöryhmät)

KÄYTTÖTALOUSOSA: YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

MITTARIT

- 450 valmistunutta uutta asuntoa vuosittain
- rakennuslupien käsittelyaika (vertailu aikaisempiin vuosiin) tavoite 25 vuorokautta
- valvontasuunnitelman toteutumisen tavoiteprosentti (Ympäristölautakunta hyväksyy)

HENKILÖSTÖ

Ympäristölautakunta yhteensä: **35** virkaa tai tehtävää

Rakennusvalvonta:	8
Ympäristönsuojelu:	6
Ympäristöterveydenhuolto:	21

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstön jaksaminen	1/5	3/5	Sairauspoissaolot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, henkilöstömenot ylittyvät	Lisätään osa-aika, etätö ja muita työhön vaikuttamismahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt
Rakentamisen vähentyminen	2/5	3/5	Lupatulot pienenevät	Ei vaikutusmahdollisuutta	Toimiala
Henkilöstöpula eläinlääkinnässä	3/5	3/5	Lakisääteisen kiireellisen eläinlääkäriavun saatavuus vaarantuu. Olemassa olevan henkilöstön työsidonaisuus ja -kuormitus kasvaa.	Työolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantaminen.	Esihenkilöt

TOIMIELIMEN TALOUS

Merkittävin muutos ympäristölautakunnan talousarvioon on pelastuslaitoksen siirtyminen hyvinvointialueelle. Rovaniemen kaupungin maksuosuus pelastuspalveluista vuonna 2022 oli noin 5,54 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2023 ympäristölautakunnan suurin menoerä on palkkakulut. Menoja nostavat merkittävimmin palkkojen yleiskorotus ja sisäisten vyörytysten lisäys.

Ympäristölautakunnan menoista katetaan noin 50 prosenttia lupa- ja valvontamaksuilla sekä kuntayhteistyön tuloilla.

TALouden TUNNUSLUVUT

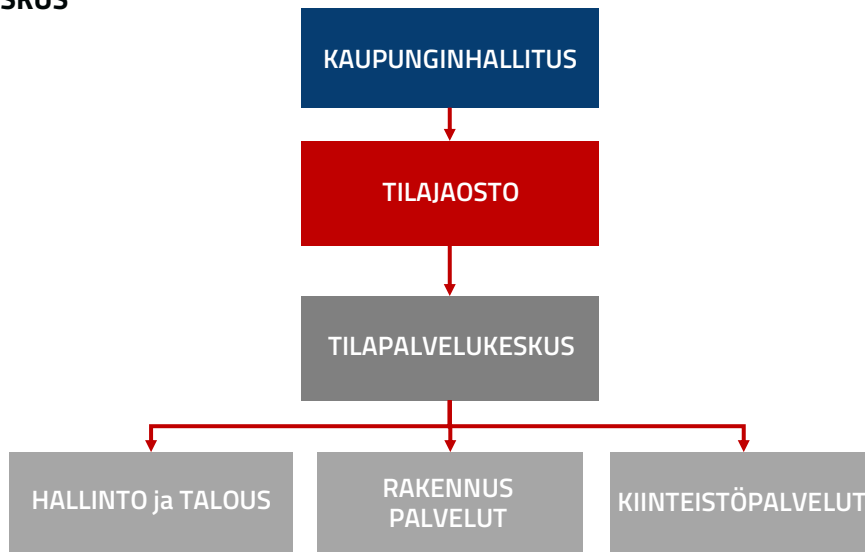
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	2 013	1 853	1 792	1 816
Toimielin	0	0	0	0
Ympäristövalvonta	2 013	1 853	1 792	1 816
TOIMINTAKULUT	-8 109	-7 756	-8 882	-3 720
Toimielin	-20	-16	-17	-20
Ympäristövalvonta	-8 089	-7 740	-8 866	-3 700
TOIMINTAKATE	-6 096	-5 903	-7 090	-1 904

4.2 KÄYTTÖTALOUSOSA KOHDERAHOITETUT YKSIKÖT

Rovaniemen kaupungilla on kaksi kohderahoitettua yksikköä: tilapalvelukeskus ja ruoka- ja puhtauspalvelut. Kohderahoitetut yksiköt sijoittuvat kaupunginhallituksen alaiseen tilapalvelukeskukseen ja elinvoimalautakunnan alaiseen ruoka- ja puhtauspalveluihin.

Tilapalvelukeskus toimii osana konsernihallintoa, hallinto- ja henkilöstöpalveluiden alaisuudessa, kun taas ruoka- ja puhtauspalvelut ovat osa elinvoimapalveluita kuten elinkeino- ja työllisyyspalvelut.

4.2.1 TILAPALVELUKESKUS

TILAPALVELUKESKUKSEN TOIMINTA

Rovaniemen kaupungin tilapalvelukeskus on laskennallinen taseyksikkö, joka on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Vastaamme rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Lisäksi vastaamme kaupungin investointi- ja peruskorjausohjelmiin sisältyvien kohteiden investointiluonteisista töistä kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman.

TILAPALVELUKESKUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Tilajaosto kokoontuu kuukausittain vuoden 2023 aikana lukuun ottamatta heinäkuuta. Tilinpäätös tullaan käsittelemään 17.3.2023 mennessä, strategian tarkistus (revisiointi) 20.4. mennessä, osavuosisikatsaus elokuussa ja talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 painopisteinä tilajaoston alaisessa toiminnassa ovat mm.:

- Tilojen käytön energia- ja tilatehokkuuden parantaminen.
- Tilojen käyttöasteiden kasvattaminen.
- Sopeutetaan uusia tilatarpeita sijoittamalla toimintoja olemassa oleviin tiloihin.
- Luovutaan turhista tiloista myymällä ja purkamalla rakennuksia.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaus: ”Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä laadukkaan koulutuksen”

Rakennamme uusia tiloja ja peruskorjaamme olemassa olevia tiloja määrärahojen puitteissa tarpeen mukaisesti.

- Investoinnit ja työohjelmat
- **Budjetti:** Investointisuunnitelman mukaisesti kohteittain
- **Omistaja:** Tilapalvelukeskus

Strategiakirjaus: ”Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja laadukkaan koulutuksen”

Huolehdimme siitä, että tilat ovat turvallisia, terveellisiä ja mahdollisimman esteettömiä.

- Toimenpiteet esteettömyyden poistamiseksi seuraavana kiireellisyysjärjestyksessä olevissa kohteissa

Budjetti: 60 000 euroa

Omistaja: Tilapalvelukeskus

Strategiakirjaus: ”Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan”

Uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa huomioidaan hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet.

- Investoinnit ja työohjelmat

Budjetti: Investointisuunnitelman mukaisesti kohteittain

Omistaja: Tilapalvelukeskus

KÄYTTÖTALOUSOSA: TILAPALVELUKESKUS

Purkukohteissa maksimoidaan kiertotalous.

- Vaaranlammen koulurakennusten purku-urakka
- **Budjetti:** Sisältyy urakkasopimukseen
- **Omistaja:** Tilapalvelukeskus

rakennuksissa ja tämä huomioidaan pitkän tähtäimen (PTS) korjaussuunnitelmissa.

- Varautumistoimenpiteitä toteutetaan vaiheittain ja määrärahojen puitteissa valikoiduissa kohteissa.

MITTARIT

Perustoiminta

Mittarit:

- Tyhjiällä olevien rakennusten määrä vähenee.
- Tyhjiällä olevien tilojen ylläpitokustannukset vähenevät.
- Kiertotaloutta maksimoidaan vähintään yhdessä (1) purkukohteessa.

Valitut painopisteet

Mittarit:

- Kaupungintalon peruskorjaus toteutetaan tilatehokkuutta parantamalla ja tilojen käyttöastetta kasvattaen.
- Rakennusten kuntoluokka arvioidaan vuosittain kaikissa

Strategia

Mittarit:

- Pitkän tähtäimen (PTS) korjaussuunnitelma on laadittu.
- Kiinteistökehitystyöryhmän työskentelyä jatketaan.

HENKILÖSTÖ

Tilapalvelukeskuksen henkilöstö yhteensä: **60,5**

Hallinto ja talous: **6** henkilöä

Rakennuspalvelut: **29,5** henkilöä

Kiinteistöpalvelut: **25** henkilöä

*Lisäksi kausityöntekijät, velvoitetyöllistettävät ja työllistettävät työntekijät. Kokonaisarvio on yhteensä 70 henkilöä vuodelle 2023 huomioiden käynnissä olevat investoinnit.

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKA-VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstöriski	3/5	4/5	Ikääntyvä henkilöstö, eläköitymisen johdosta tietotaito häviää, sairauspoissaolot kasvavat.	Rekrytoidaan eläköityvän henkilön tilalle uusi henkilö ennen työsuhteen päättymistä. Pyritään tekemään työpaikoista houkuttelevat. Lisätään osa-aika, etätyö ja muita työhön vaikuttamismahdollisuuksia. Henkilöstön hyvinvointia seurataan ,	Esihenkilöt, kaupunginvaltuusto
Talouteen liittyvät riskit	2/5	4/5	Rakennusten ylläpitotason vaativalla tasolla ei onnistu	Rakennusten elinkaaren vaativat korjaukset, pitkän tähtäimen suunnitelmat.	Kaupunginvaltuusto, Tilajaosto
Infrastuktuurin toiminnan häiriöt	2/5	4/5	Häiriöiden aiheutuminen toimintaan.	Yhteistyö pelastusviranomaisten ja energianjakelu-yhtiöiden kanssa.	Tilapalvelukeskus
Sisäilmaongelmat, äkilliset ja ennalta arvaamattomat	2/5	5/5	Toiminnan ja henkilöstön siirto pois rakennuksesta.	Etukäteistarkastukset, rakennuksen riittävä kunnonosapito, talousarvio.	Henkilöstö, Tilajaosto, kaupunginhallitus
Tietoturva- ja tietosuojariski	1/5	2/5	Tietoturvan vaarantuminen, tietosuojan vaarantuminen.	Koulutukset ja koe kolmen vuoden välein-	Työntekijät

KÄYTTÖTALOUSOSA: TILAPALVELUKESKUS

TILAPALVELUKESKUKSEN TALOUS

Merkittävä muutos tilapalvelukeskuksen talousarvioon vuonna 2023 on hyvinvointialueen alkaminen 1.1.2023. Rovaniemen kaupungin sosiaali- ja terveystoimelle vuokratut sisäiset vuokrat siirtyvät ulkoisiin vuokriin. Lisäksi myös välivuokrakohteiden vuokrasopimukset, jotka on tehty sosiaali- ja terveystoimen toimintoja varten, siirtyvät suoraan hyvinvointialueelle.

Hallinto- ja henkilöstöpalveluiden alaisen tilapalvelukeskuksen oleelliset toimintakulut ovat muun muassa välivuokrakohteiden vuokrat 9,2 miljoonaa euroa, energiakulut 5,2 miljoonaa euroa ja rakennusten vuosikorjaukset 3,8 miljoonaa euroa. Tilapalveluiden sisäiset toimintatulot muodostuvat vuokratuloista, jotka ovat 26,8 miljoonaa euroa ja ulkoiset vuokrat 8,1 miljoonaa euroa.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

TILAPALVELUKESKUS, 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	34 451	30 717	31 979	34 996
TOIMINTAKULUT	-24 117	-20 418	-21 859	-23 681
TOIMINTAKATE	10 335	10 299	10 120	11 314

4.2.2 RUOKA- ja PUHTAUSPALVELUT

RUOKA- ja PUHTAUSPALVELUIDEN TOIMINTA

Tehtävänä on tuottaa kustannustietoisesti laadukkaita ruoka- ja puhtauspalveluja vahvalla osaamisella hyödyntäen eri alojen yrittäjyyttä. Ruoka- ja puhtauspalveluja tuotetaan kaikille kaupungin toimijoille ja kiinteästi kaupungin toimintaan liittyville yhteisöille.

YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Elinvoimalautakunta käsittelee talous- ja strategia-asiat seuraavasti: tilinpäätös maaliskuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, strategian revisiointi huhtikuussa, osavuosi-katsaus elokuussa ennen kaupunginhallituksen kokousta, talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Ruoka- ja puhtauspalvelut toimii elinvoimalautakunnan alaisena palvelualueena nettoperiaatteella. Toimintatulot muodostuvat palvelujen käyttäjien arvioimista palvelutarpeista. Palvelun taso määritellään palvelusopimuksella. Palvelusopimuksissa kiinnitetään huomiota mahdollisiin mm. elintarvikkeiden hinnankehitykseen. Toimintaa sopeutetaan tilaajien toiminnassa tapahtuvien muutosten mukaisesti.

Toiminnan tavoitteena on 0-tulos.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Strategiakirjaukset: ”Edistämme terveellisiä elintapoja ja kaventamme hyvinvointi- ja terveyseroja” ja ”Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä koulutuksen.”

- Kuntalaisten hyvinvointia edistetään tarjoamalla terveellisiä ravitsemussuosittelun ja kriteerien mukaisia aterioita.
- Osallistutaan ruokakasvatusta edistäviin hankkeisiin.

Strategiakirjaus: ”Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan”.

- Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestävästä ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.

- Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on korkea kotimaisuusaste, mikäli se on hankintalain ja toimintaan sekä talouteen soveltuvien reunaehtojen mukaista.

MITTARIT

Toiminnan mittarit

- Palvelusopimusten määrä
- Toteutuneet arviointikeskustelut palvelun tarpeesta ja laadusta
- Puhtaustasojen laatu ei laske
- Toiminnan ja palvelutarpeen yhteensovittaminen saavuttamalla 0-tulos

Strategiset mittarit

Tarjotaan terveellisiä ravitsemussuosittelun ja kriteerien mukaisia aterioita.

- Sydänmerkin prosentuaalinen osuus ruokalistasta ruokalistaista selvitetään
- Asiakaskysely vuoden 2022 ruokalistauudistuksen onnistumisesta lapsille ja nuorille keväällä 2023

Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestävästä ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.

- Ruokahävikin seuranta ja toimenpiteet sen vähentämiseksi, tavoite päästä ruokahävikin määrässä
- Isot kuumennuskeittiöt ja koulujen palvelukeittiöt 8 prosenttia
- Pienet kuumennuskeittiöt 10 prosenttia
- Päiväkotien palvelukeittiöt 12 prosenttia
- Hävikkiruoan jakaminen kolmannen sektorin toimijoille jatkuu koronapandemian aiheuttamasta katkoksesta huolimatta.

KÄYTTÖTALOUSOSA: RUOKA JA PUHTAUSPALVELUT

Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on kasvattaa lähellä tuotetun ruoan ja kotimaisuuden astetta.

- Kotimaisuusasteen tavoite 80 prosenttia
- Käytettävän lähellä tuotetun ruoan määrä kiloina ja prosentteina kokonaisuudesta
- Yhteistyön ylläpitäminen elintarviketoimijoiden kanssa.

HENKILÖSTÖ

Ruoka- ja puhtauspalvelut yhteensä: **91** henkilöä

* tämän lisäksi 30-50 osapäiväistä vuokratyöntekijää koulujen toimintakauden aikana.

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Elintarvike- ja ruokaturvallisuus	1/5	4/5	Elintarvike- ja ruokaturvallisuuden vaarantuminen on turvallisuusriski asiakkaille (sairastuminen) Ruokatuotannon katkeaminen	Toiminnan riskien tiedostaminen: käsitellään henkilöstön kanssa jatkuvan kehittämisen keinoin. Toimitaan jokaisessa yksikössä olevan oma- valvontasuunnitelman mukaisesti. Erityisruokavalio osaamisen ylläpitäminen.	koko henkilöstö
Toimintavarmuus monimuotoisessa palveluverkossa	2/5	3/5	Ruoka- tai puhtauspalvelut jäävät saamatta tai vajavaisiksi sopimukseen nähden.	Seurataan tiiviisti asiakkaiden toiminnan muutoksia ja ennakoidaan niiden vaikutuksia omaan palvelutuotantoon. Pidetään säännöllisesti yhteyttä tilaaja-asiakkaiden kanssa. Poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään tarpeen mukaan. Sopimustoimittajilta edellytetään toimintavarmuutta. Poikkeustilanteiden nopean hallinnan on mahdollistanut henkilöstön joustavuus. Koneiden ja laitteiden kunnon varmistamiseksi tarvitaan suunnitelma.	Esihenkilöt, työntekijät, ulkoiset ja sisäiset sopimus-kumppanit

KÄYTTÖTALOUSOSA: RUOKA JA PUHTAUSPALVELUT

RISKI	TODENNÄKÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE
Henkilöstöriskit	4/5	4/5	Sairauspoissaolot kasvavat, henkilöstö väsy sijaistamaan oman työn ohella toista, kun sijaisia ei ole tarjolla. Henkilöstön palkanmaksun oikeellisuuden ja oikea-aikaisuuden puutteet saattavat vaikuttaa työnantajana kiinnostavuuden vähenemiseen.	Varhaisen tuen ja kuuluksi tuleminen työtavat, henkilöstön hyvinvoinnin toimenpiteitä toteutetaan matalalla kynnyksellä. Selvitetään oppilaitosten kanssa koulutusmahdollisuuden kasvattamista rekrytointiin panostamalla. Huolehditaan työnantajan velvollisuuksista.	Esihenkilöt Henkilöstöhallinto
Talouteen liittyvät riskit	3/5	4/5	Raaka-aineiden ja palvelujen hintojen nousu jatkuu hallitsemattomana. Palvelujen ostajien käytävissä olevien käyttöalouksien riittävyys.	Neuvottelut yhteistyökumppanien kanssa miten hintojen nousua voidaan yhdessä toimien hillitä. Toimintatapojen muuttaminen. Ruokalajien vaihtaminen. Palvelutason muuttaminen.	Esihenkilöt, Yhteistyökumppanit, Koko henkilöstö
Kemikaalien käytön turvallisuus	1/5	2/5	mahdollinen sairauspoissaolo	Pidetään kemikaaliluetelot ajan tasalla, käyttöopastus, hyvä yleisilmanvaihto, suljettu järjestelmä, suojaimet	Esihenkilöt, koko henkilöstö
Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät riskit	1/5	2/5	yksilön tietosuojan vaarantuminen	Koulutus ja huolellinen toiminta, tietosuojaselosteen ajan tasalla pitäminen	Esihenkilöt, koko henkilöstö

TOIMIELIMEN TALOUS

Ruoka- ja puhtauspalvelut toimii kohderahoitettuna yksikkönä. Toiminnan tulot muodostuvat palvelujen käyttäjien arvioimasta palvelutarpeesta. Tavoitteena on 0-tulos. Toimintaa sopeutetaan tilaajien palveluverkossa tapahtuvien muutosten mukaisesti.

Hyvinvointialueen aloittaminen vaikuttaa ruoka- ja puhtauspalveluihin asiakasmäärää ja henkilöstöä vähentävästi. Sote -keittiön henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle ja puhtauspalvelun työmäärä vähenee urakoinnin alihankinnan vähenemisen kautta. Ruoka- ja puhtauspalveluiden hallinnosta vähenee henkilöstöä eläköitymisen myötä.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärien on arvioitu kasvavan. Kuvataidekoulu tarvitsee puhtauspalvelut muuttaessaan uusiin tiloihin.

Elintarvikkeiden ja muiden palvelujen hintojen nousuun on varauduttu. Jos niiden nousu kuitenkin jatkuu ennakoimattoman suurena, eivätkä niiden hillitsemiseen olemassa olevat muut keinot riitä, niin hinnanmuutoksista kesken sopimuskauden pidetään erillinen neuvottelu osapuolten kanssa. Valtuuston asettama tavoite lähiruuan osalta palveluissa on 20%

On mahdollista, että ruoka- ja puhtauspalveluissa joudutaan palkkaamaan omia sijaisia poissaolojen paikkaamiseen, jos tilanne henkilöstövuokrauksessa ei parane.

TALouden TUNNUSLUVUT

RUOKA- ja PUHTAUSPALVELUT 1000 eur.	TP2021	TP2017-2021 k.a	TA2022	TA2023
TOIMINTATUOTOT	11 226	11 026	11 370	8 896
TOIMINTAKULUT	-11 201	-11 001	-11 370	-8 896
TOIMINTAKATE	25	25	0	0

5. KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA ja TALOUS

Konserniyhteisöt

Rovaniemen kaupungin konserniyhteisöjen toimintaa ja taloutta esitellään seuraavilla sivuilla. Konserniyhtiöiden rakenteessa on pyritty esittämään myös näihin kuuluvat tytäryhteisöt, jotta konserniyhtiöiden toiminnan laajuus avautuu lukijalle mahdollisimman hyvin.

Talousarviossa konserniyhteisöt on jaoteltu seuraavasti:

- Merkittävimmät tytäryhtiöt
- Kuntayhtymät
- Muut yhteisöt.

Rovaniemen yhteisöomistusten omistajapolitiikassa on määritelty yhteisöjen toimintaa koskevat tavoitteet sekä tavat, joilla kaupunki edistää tavoitteitaan ja vaikuttaa yhteisöjen toimintaan.

	Osinkotuotot perus- pääomien korot	Korkotuotot	Provisiotulo	Yhteensä
TYTÄRYHTEISÖT				
Rovaniemen Energia ja Vesi -konserni	2 368 000	6 913 000	19 000	9 300 000
Rovaseudun Markkinakiinteistöt -konserni	300 000	839 000	98 000	1 237 000
Napapiirin Residuum Oy		51 700	9 000	60 700
Kiinteistö Oy Lappi Areena		7 000		
YHTEENSÄ	2 668 000	7 810 700	126 000	10 604 700
KUNTAYHTYMÄT				
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	59 000	833		59 833
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	1 371 492			1 371 492
YHTEENSÄ	1 430 492	833		1 431 325
OSAKKUUSYHTEISÖT				
KAS -asunnot Oy				
Rovakaira Oy	513 000			
YHTEENSÄ	513 000	-		513 000
YLLÄMAINITUT YHTEENSÄ:	4 611 492	7 811 533	126 000	12 549 025

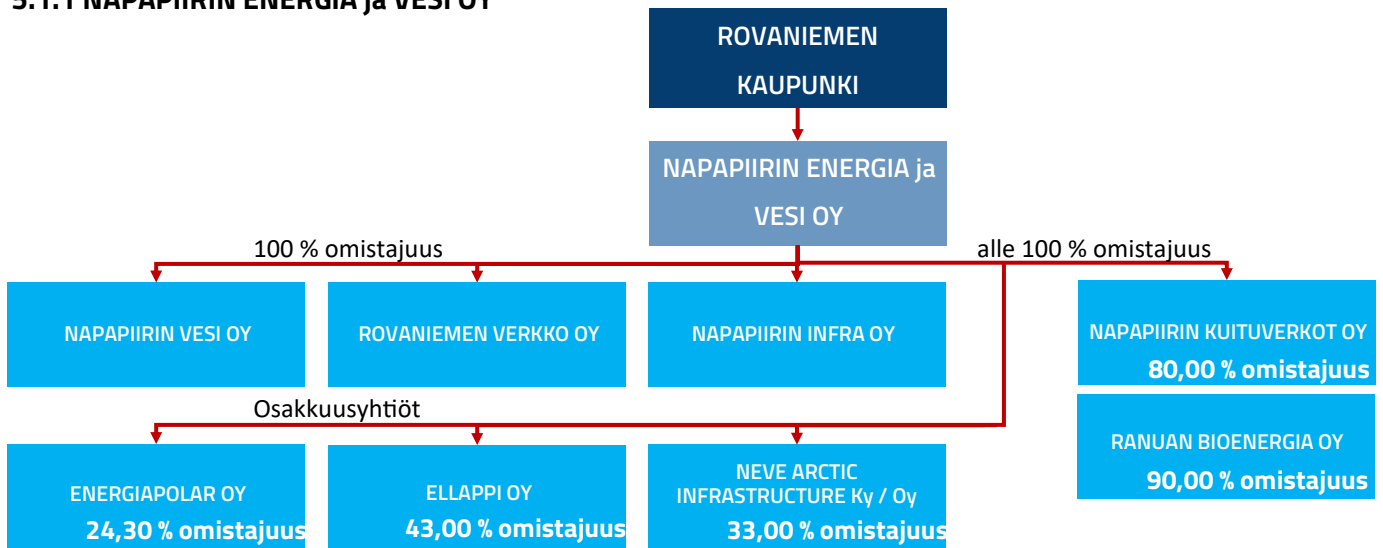
5.1 MERKITTÄVIMMÄT TYTÄRYHTIÖT

Rovaniemen talousarviossa käsiteltäviä kaupungin merkittävimpiä tytäryhtiöitä ovat:

- Napapiirin Energia ja Vesi Oy
- Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy
- Napapiirin Residuum Oy
- Työterveys Lappica Oy
- Kiinteistö Oy Lappi Areena

Konserniyhtiöitä koskevat tulostavoitteet on määritelty tarkemmin Rovaniemen yhteisöomistusten omistajapolitiikassa, joka on talousarvio 2023 liitteenä.

5.1.1 NAPAPIIRIN ENERGIA ja VESI OY

OMISTUSSUHTEET

Kaupungin omistus emosta 100 prosenttia, Napapiiriin Energia ja Vesi Oy

YHTIÖN JA TYTÄRYHTIÖIDEN PERUSTEHTÄVÄ

Napapiirin Energia ja Vesi Oy

Yhtiön toimialana on energia-, tuhkalannoite-, vesi-, tietoliikenne- ja valokuituliiketoiminta sekä niihin liittyvä urakointi- ja palveluliiketoiminta. Yhtiö voi hankkia, tuottaa, siirtää ja myydä sähkö- ja lämpöenergiaa ja polttoaineita, ostaa, rakentaa ja ylläpitää tietoliikennedyhteyksiä sekä hoitaa alueen vesi- ja jätevesihuoltoa yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Yhtiön toimialaan kuuluu lisäksi tarjota toimialaan liittyviä käyttö-, kunnossapito- ja asennuspalveluita sekä muita oheispalveluita.

Napapiirin Vesi Oy

Yhtiön toimialana on vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa Rovaniemen kaupungin vahvistamalla toiminta-alueella. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut.

Rovaniemen Verkko Oy

Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, rakentaa ja rakennuttaa sähkön- ja tietoliikenteen jakelu- ja siirtoverkostoa sekä myydä niihin liittyvää urakointi- ja palvelutoimintaa Rovaniemen kantakaupungin alueella.

Napapiirin Infra Oy

Yhtiön toimialana on vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen. Infra tuottaa palveluita in-house statuksen mukaisesti konsernin muille tytäryhtiöille, sekä emoyhtiölle. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä

sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut.

Merkittävin asiakas Infra-yhtiölle on Napapiirin Vesi Oy.

Napapiirin Kuituverkot Oy

Yhtiön toimiala on tietoliikennetoiminta ja siihen liittyvien palveluiden tuottaminen. Liiketoimintaan kuuluu Lapin alueella tapahtuva tiedonsiirron runkoverkkojen rakentaminen, runkoverkkoyhteyksien vuokraaminen itselle sekä operaattoreille sekä runkoverkkoyhteyksiin liittyvä operaattoritoiminta. Laajakaista liiketoiminta sisältää Lapin alueella tapahtuvan kiinteiden ja mobiilien laajakaistayhteyksien rakentamisen, vuokraamisen ja omistamisen tuottaakseen loppuasiakkaille laajakaistayhteyksiä sekä laajakaistayhteyksiin liittyviä tiedonsiirtoon perustuvia lisäarvopalveluita.

Ranuan Bioenergia Oy

Yhtiön toimialana on soiden moninaiskäyttö, turveteollisuuden ja siihen olennaisesti liittyvien toimintojen harjoittaminen, turpeesta saatavien tuotteiden valmistus, kehittäminen, myynti ja markkinointi. Muun biomassan tuotanto, kehittäminen, myynti ja markkinointi sekä yhtiössä olevan tietotaidon hyödyntäminen sekä muiden asiantuntijapalveluiden myynti ja markkinointi. Yhtiön turpeen tuotantoalue sijaitsee Ranualla.

UUODEN 2023 TOIMINNAN PAINOPISTEET

Yhtiön oma toiminta

- Kilpailukykyemme varmistaa tulevaisuutemme
- Palvelemme tehokkaasti paikallisuutta tukien
- Löydämme kannattavat kasvupolut
- Asiakkaillemme parhaat ratkaisut
- Luomme erinomaisen henkilöstökokemuksen

Rovaniemen kaupunkistrategiaa tukevat painopisteet

- Kohtuulliset asumiskustannukset- hinnoittelumme on alle valtakunnallisen keskitason
- Kyber- ja alueturvallisuuden parantaminen
- Bioenergian käytön lisääminen ja lappilainen yhteistyö
- Sekajätteen energiakäytön selvittäminen
- Toimitusvarmuuden parantaminen- keskeytysaikojen lyhentäminen asiakkaille
- Huoltovarmuuden parantaminen

TOIMINNAN RISKIT, RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

keskeiset investoinnit

Napapiirin Energia ja Vesi Oy (emo) 7,4 miljoonaa euroa

- kaukolämpöverkosto 2,5 miljoonaa euroa
- Tuotantolaitos 4,5 miljoonaa euroa
- Digitaaliset palvelut 0,4 miljoonaa euroa

Napapiirin Vesi Oy 13,5 miljoonaa euroa

- vesiverkosto 6,2 miljoonaa euroa
- vesilaitoksiin 7,4 miljoonaa euroa

Rovaniemen Verkko Oy 3,1 miljoonaa euroa

- verkostoon (sis. muuntamot ym.)

Napapiirin Kuituverkot 850 000 euroa

- Rovaniemi, Koillis-Lappi ja Enontekiö

VALITUT MITTARIT ja TAVOITETASOT:

- Asiakastyytyväisyys: NPS 65
- Henkilöstötyytyväisyys: eNPS 20
- Tapaturmataajuus < 5

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

Yllä olevilla ja kuukausittain talousraportilla (tuloslaskelma pohjainen)

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

Yhtiön taloutta seurataan suhteessa budjettiin kuukausittain tulokseen perustuen sekä tuloksen pohjalta tehtävän rullaa- van vuosienusteen pohjalta.

Yhtiön talous:

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Yhtiön tulosenusteen liittyy tämänhetkessä energiamaarkinoiden tilanteessa paljon epävarmuutta.

Tuloksemme riippuu pitkälti sähkönmarkkinahinnan muutoksesta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Energiantuotannon polttoaineet, -polttoaineverot sekä päästöoikeuksien hankinta.

- Monipuolinen kotimainen polttoaineen hankinta sekä päästöoikeuksien onnistunut hankinta.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Sähköntuotanto, kaukolämmön myynti, veden myynti ja sähkön siirto.

- Sähkön hintasuojaukset yhtiön riskikäsikirjan mukaisesti.
- Hinnoittelun kustannusvastaavuus.

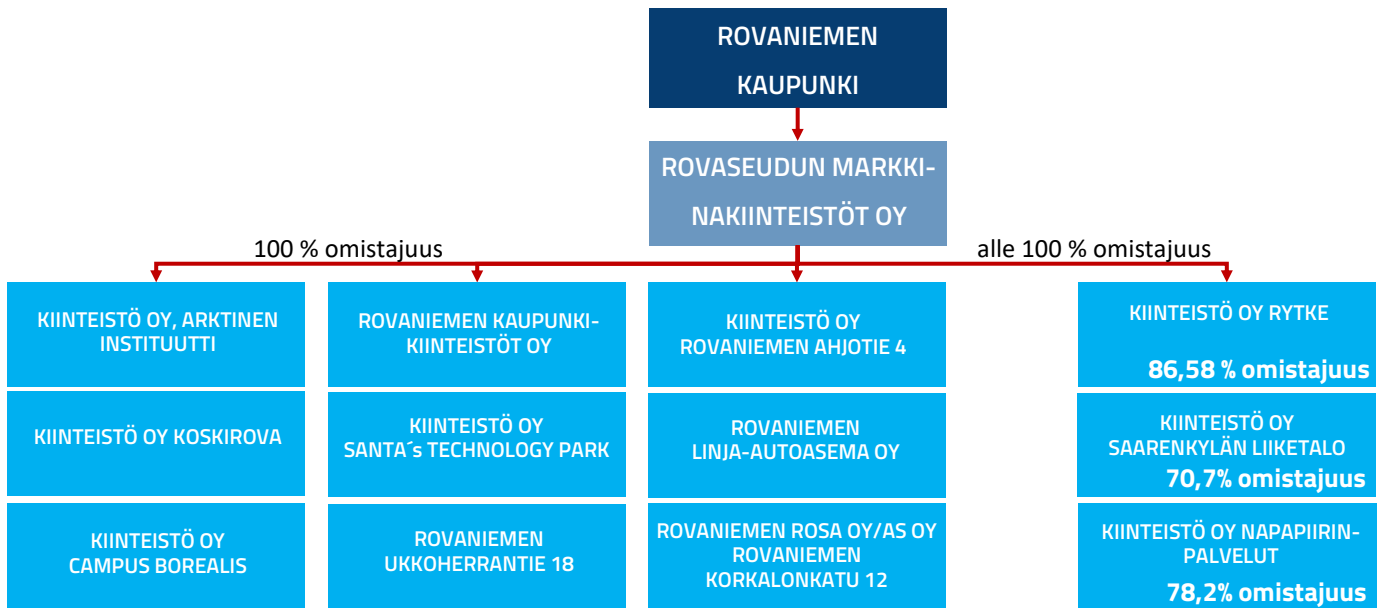
KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA ja TALOUS: NAPAPIIRIN ENERGIA JA VESI

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

NAPAPIIRIN ENERGIA ja VESI OY	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	83 527	72 045	106 574	93 403	83826	88 813
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	81	71 630	104 737	87 139	82 575	86 875
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	16 908	3 073	24 826	12 529	2 613	5 161
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	28 400	22 580	24 983	20 367	20 422	20 122
Nettoinvestoinnit (1000 €)	26 541	20 721	23 124	18 508	18 563	18 263
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	13 396	2 438	735	480	293	176
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	161 762	164 033	165 304	164 575	163 847	163 118
Omavaraisuusaste (%)	29,6	29,4	29,3	29,2	29,2	29,2
Henkilöstömäärä (lkm)	130	130	130	130	130	130
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

KÄYTTÖTALOUSOSA

5.1.2 ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY

OMISTUSSUHTEET

Kaupungin omistus emosta 100 prosenttia.

PERUSTEHTÄVÄ

Elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä yhdessä muiden toimijoiden kanssa vuokraamalla sekä kehittämällä yritystiloja.

Alueen elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja vahvistaminen, yritysten toimintaympäristöä kehittämällä. Tilojen vuokraaminen täällä laajentaville kasvuyrityksille ja alueelle muuttaville uusille yrityksille.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

oma toiminta

- Uuden strategian jalkauttaminen
- Aktiivinen rooli alueen toimitilamarkkinoiden kehittäjänä

kaupunkistrategiaa tukevat painopisteet

- Korjaus- ja investointihankkeissa kestävän kehityksen huomiointi
- Monipuolisella toimitilatarjonnalla yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen sekä joustot liiketoiminnan muutoksissa

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- Asiakassuhteiden päättymisen, monipuolisen kiinteistökannan ylläpito
- Korjausvelka, kiinteistökohtaiset PTS:t
- Geopoliittiset riskit, tiedostetaan ja varaudutaan mahdollisuuksien mukaan suojautumalla.

KESKEISET INVESTOINNIT

- 1-3 kiinteistöinvestointia
- 1-3 isompaa korjausrakennusinvestointia

VALITUT MITTARIT ja TAVOITETASOT

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

- Vuokratertymän nousu
- Henkilöstön kouluttautuminen
- 20 kiinteistöjen ostoa/myynti 2025 mennessä

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

- Vuokratertymän nousu: 3 % vuosi
- Henkilöstön kouluttautuminen: 10 päivää / hlö / vuosi
- 20 kiinteistöjen ostoa/myynti 2025 mennessä: 7 kiinteistötransaktiota / vuosi

YHTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

- 2023: toimitilojen kysyntä on korkeampaa kuin tarjonta mm. toimistotiloissa. Riskinä on inflaation aiheuttama kustannusten nousu. Pelko staglaatiosta, nähdäksemme Rovaniemellä on kuitenkin elinkeinorakenteen ansiosta, mahdollista selviytyä hyvin.
- 2024–2026: toipumisen vuosia maailman taloudessa, jolloin keskeistä pystyä tarjoamaan erityyppisiä toimitiloja 2023/2024 mahdollisesti haastavaista vuosista aiheutuvista taloudellisista haasteista huolimatta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

- Korjausrakentaminen
- Inflaation vaikutus ennakkoon budjetoituun -> karsitaan korjausoperaatioiden määrää
- Henkilöstö
- Ennakoimaton poistuma -> Sitoutetaan henkilöstöä

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

- Vuokratulot
- Inflaatio, hallitaan indeksikorotusten kautta
- Luottotappiot, hallitaan joustamalla tilakokoratkaisuissa (muutokset myös pienempiin tiloihin mahdollisia) sekä asiakassuhteen aktiivisella seurannalla.

TALouden TUNNUSLUVUT

ROVASEUDUN MARKKINAKIINTEISTÖT OY	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	12 488	14 653	14 777	14 867	15 134	15 408
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	41 %	40 %	40 %			
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-1 307	1 086	1 541	1 417	2 312	2 448
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	13 533	100	2 560	-	-	-
Nettoinvestoinnit (1000 €)	8 805	100	2 560	-	-	-
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	31 625	26 506	22 765	20 537	18 330	16 483
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	28 519	32 518	31 125	29 515	27 905	26 294
Omavaraisuusaste (%)	36,3	37 %	36,5	36,6	36,1	36,5
Henkilöstömäärä (lkm)	5	6	7	7	7	7
Henkilöstömäärä (hvt) mikäli seurataan	n.a	n.a	n,a	n.a	n.a	n.a

5.1.3 NAPAPIIRIN RESIDUUM OY

OMISTUSSUHTEET

Napapiirin Residuum Oy on Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö, ja kaupunki omistaa siitä 90,08 prosenttia. Muut omistajakunnat ovat Pello (5,42 prosenttia) ja Ranua (4,50 prosenttia).

PERUSTEHTÄVÄ

Yhtiön tehtävä on jätehuoltopalvelujen tuottamienne kustannustehokkaasti ympäristönäkökohtat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää omistajakunnissa kierrätyspuistoja, ja huolehtii jätteen kierrätyksestä, hyödyntämisestä, loppusijoituksesta ja vaarallisten jätteiden jätehuollosta toimialueellaan jätelain ja sopimusten mukaisesti.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

- uudistuneen jätelain tuomat muutokset
- Kierrätyspuisto Residuumin sekä Pellon ja Ranuan kierrätysasemien kehittäminen
- Kuusiselän alueen kehittäminen

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Rovaniemen kiertotalouden tiekartan jätehuoltotavoitteiden edistäminen ja muuttuneen jätelainsäädännön edellyttämien muutosten huomioiminen omassa toiminnassa ja palveluissa.

- kunnallisen jätehuollon kehittäminen sekä liikenteen vähähiilisyden pienentäminen uusiutuvia polttoaineita hyödyntämällä
- Kaatopaikkajätteelle uusi loppusijoituspaikka ja Kuusiselän kaatopaikan sulkeminen

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- Jätehuollossa on olemassa ympäristön pilaantumisen riski, jota hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella toiminnalla. Suuret toiminnalliset muutokset aiheuttavat pientä taloudellista riskiä, jota hallitaan palvelujen oikealla hinnoittelulla.

keskeiset investoinnit

- Kierrätyspuisto Residuumin sosiaalitulojen uudistaminen
- astiahankinnat kunnan järjestämää bio- ja pakkausjätteiden keräystä ja kuljetusta varten
- Alakorkalon Hyötykiepin alueen loppuun rakentaminen

VALITUT MITTARIT ja NIIDENTAVOITETASOT

Napapiirin Residuum Oy:n tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen toiminnallinen tulos ilman omistajien lisäjoitoksia ja kattaa tulo-rahoituksellaan vieraanpääoman lyhennykset ja korot. Yhtiön tulee varautua lain mukaisiin kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta (sisältää tavoitetasot):

Maksuvalmius = Current ratio valillä 1-2

Vakavaraisuus = Omavaraisuusaste prosentti noin 50

Kannattavuus = Liikevoitto prosentti välillä 5-15

YHTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Liikevaihdon odotetaan hieman kasvavan bio- ja pakkausjättekeräyksen siirtyessä Napapiirin Residuumin alle 07/2023 alkaen. Jätevirtojen odotetaan pysyvän suhteellisen vakioina, toki kierrätysasteen nousua on odotettavissa kun bio- ja pakkausjätteiden keräysvelvoitteet astuvat voimaan vuosien 2023-2024 aikana.

Mikäli koko Residuumin alueella tehdään jätehuoltojaoston toimesta päätös vuoden 2022 lopulla siirtyä kunnan järjestämään jätteenkeräykseen polttokelpoisen jätteen osalta vuo-

KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA ja TALOUS: NAPAPIIRIN RESIDUUM

teen 2025 mennessä, toisi tämä suuren muutoksen Residuumin alueen jätteenkuljetus- ja keräysjärjestelmälle.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Polttokelpoisen sekä lajittelemattoman jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset ovat noin 35 % Residuumin liikevaihdosta. Käsittelyhinnat ovat kiinnitetty tulevaksi viideksi vuodeksi, mutta kuljetuskustannusten nousu on edelleen mahdollinen riski, johon varautuminen on haastavaa.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluva jäte (TSV) oli vuonna 2021 noin 30 % yhtiön liikevaihdosta. Kuntavastuullinen jäte oli noin 26 % yhtiön liikevaihdosta. TSV-jätteen määrät voivat pienentyä tulevina vuosina, mihin Residuumilla ei ole vaikutusmahdollisuuksia.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

NAPAPIIRIN RESIDUUM OY	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	7 043	6 700	7 100	7 500	8 000	8 000
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	8	8	8	8	8	8
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	209	300	300	300	300	300
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	329	400	1 500	300	300	400
Nettoinvestoinnit (1000 €)	329	400	1 500	300	300	400
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	1 398	969	540	111		
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	1 650	1550	1 450	1 350	1 250	1 150
Omavaraisuusaste (%)	49,7	51	52	52	52	52
Henkilöstömäärä (lkm)	14	15	15	16	16	16
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan						

5.1.4 TYÖTERVEYS LAPPICA OY

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 93,81 prosenttia

PERUSTEHTÄVÄ

Lappica Oy:n perustehtävä on tuottaa Rovaniemi kaupunkikonsernin ja omistaja-asiakkaiden; (Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä = 1.1.2023 Lapin hyvinvointialue, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Ranuan kunta, Sodankylän kunta ja Ylitornion kunta) henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut (ns. sidosyksikkönä).

Lappica Oy toteuttaa omalta osaltaan Lapin hyvinvointialueelle siirtyvää työterveyshuollon järjestämisvastuuta; tarjoamalla alueen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimukseen perustuvaa kohtuuhintaista työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita.

Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluita sekä saavuttaa positiivinen tulos, kattaen kaikki toiminnasta aiheutuvat kulut ja kehittämismenot (ml. investoinnit).

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Uuden potilastietojärjestelmän käyttöönotto ja tiedolla johtamisen tueksi tuotettavan raportoinnin kehittäminen

Tavoite: Yhtiön kokonaisarkkitehtuurin toiminnallisuus, henkilöstön työtyytyväisyys ja kustannustehokas järjestelmä toiminnan tukena. Raportointi tiedolla johtamisen tueksi yhtiön johdolle, hallitukselle, omistajille ja asiakasyrityksille.

Toteutus: Yhtiön tietojärjestelmäarkkitehtuuri kuvataan ja järjestelmämuutoksiin varaudutaan budjetoimalla ict-kuluihin.

Moniammatillisen tiimityön kehittäminen

Tavoite: Selkeät ydinprosessit, yhteiset toimintamallit, kustannustehokas moniammatillinen tiimityö ja henkilöstön työkyvyn tukeminen.

Toteutus: Moniammatillista tiimityötä lisäämällä nopeutetaan ydinprosessien läpimeno aikaa. Toimintamallien jalokauttamista läpi organisaation tehostetaan perehdytystä keskittämällä.

Sisäiseen tiedottamiseen ja ohjeistamiseen luodaan selkeät toimintamallit ja digitaaliset kanavat. Sisäistä ja ulkoista koulutusta järjestetään tarvelähtöisesti.

Palveluprosessien kehittäminen Lapin hyvinvointialueella

Tavoite: Sujuvat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palveluprosessit. Yhtenäinen palvelutaso ja asiakaslähtöisyys.

Toteutus: Digitaalisten ja sähköisten palvelujen käyttöön-otto tukemaan matalan kynnyksen palvelumahdollisuuksia. Palvelupolkujen kuvaaminen ja ongelmakohtien ratkaiseminen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Sujuvat ja asukaslähtöiset palvelut:

- Ennaltaehkäisevät palvelut
- Paikkariippumattomat

Lappica Oy edistää valittua strategiatavoitetta keskittymällä työikäisen henkilöstön työterveyshuollon ennaltaehkäisevien palvelujen kehittämiseen yhdessä omistaja-asiakkaiden ja asiakasyritysten kanssa. Lappica Oy:n tarjoamat digitaaliset palvelut ja etävastaanotto mahdollistavat moniammatillisten palvelujen tuottamisen paikkariippumattomasti koko Lapin alueella.

TOIMINNAN RISKIT

- Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haaste mm. työterveyslääkärit ja työterveyshoitajat. Yhtenäisten terveellisten ja turvallisten toimitilojen puute Rovaniemellä heijastuu suoraan henkilöstön rekrytointiin, pysyvyyteen, työkykyyn ja työhyvinvointiin.

YHTIÖN TALOUS

- Potilastietojärjestelmän vaihtumisesta syntyvät riskit; projekti aikataulussa pysyminen, integraatioiden toiminnallisuus, henkilöstöresurssien riittävyys projektin aikana.
- Omistajastrateginen päätöksenteko vaikuttaa pitkántähtäimen suunnitteluun ja yritysstrategiaan.

riskejä vähentävät toimenpiteet

- Mielikuvamarkkinoinnin kehittäminen työnantajana.
- Sisäilmakyselyn (v.2022) perusteella nousevien ongelmien ratkaiseminen ja tilasuunnittelun jatkaminen Rovaniemen kaupungin kanssa.
- Potilastietojärjestelmän käyttöönottoprojektin aktiivinen seuranta ohjausryhmässä ja nopea reagointi integraatio ongelmiin ja henkilöstöresurssin riittävyteen.

keskeiset investoinnit

Vuoden 2023 aikana valmistaudutaan mahdollisiin investointeihin toimitilojen osalta Rovaniemelle.

VALITUT MITTARIT ja NIIDEN TAVOITETASO 2023:**Perustoiminta:****Mittari:**

in-house aseman säilyvyys, tavoitetaso: ulosmyynti < 5 prosenttia ja 500 000€ (ei lakisääteinen toiminta) ennalta ehkäisevän palvelun osuus liikevaihdosta, tavoitetaso > 55 prosenttia

Valitut painopisteet:**Mittari:**

- potilaskokemus (palvelun käyttäjä) NPS (suositteluaste), tavoitetaso > 85
- asiakaskokemus (johto- ja päättäjätaso) NPS (suositteluaste), tavoitetaso > 40
- henkilöstön työtyytyväisyys eNPS, tavoitetaso >5

Strategia:**Mittari:**

- etäpalvelut-% kaikista käynneistä, tavoitetaso >30 prosenttia asiakaspoistuma (yritykset/yritykset) eli churn, tavoitetaso <1 prosenttia

Talouden ja toiminnan mittarit sekä tavoitetasot:

- omavaraisuusaste, tavoitetaso: >35 prosenttia
- liikevoitto-%, tavoitetaso: > 10 prosenttia
- Quick-ratio, tavoitetaso: >1

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Korona-ajan vaikutukset ja omistaja-asiakkaiden säästötoimet näkyvät edelleen yhtiön liikevaihdon kehityksessä. Lakisääteisen työterveyshuollon toiminta on saatu normalisoitua viimeisen kahden vuoden aikana ja liikevaihdon kehitys on nyt vakaalla pohjalla. Yleinen kustannustason nousu v. 2022-2023 on keskimäärin 6,5 prosenttia, jonka yhtiö huomioi vuoden 2023 hinnoittelussa. Tilikauden voiton arvio on 66 000 euroa, 1 prosentti liikevaihdosta.

Lappica Oy:n talousnäkömään tulevana vuosina vaikuttaa Lapin hyvinvointialueen päätökset työterveyshuollon palveluiden järjestämisestä koko Lapin alueella.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Henkilöstökulut 3,5 miljoonaa euroa (+ 6 prosenttia), ulkoisten palvelujen ostot 1,8 miljoonaa euroa (+/- 2 prosenttia) ja muut liiketoiminnan kulut 1,5 miljoonaa euroa (+7 prosenttia).

Riskit: Henkilöstön rekrytointi ja palvelujen ja tarvikkeiden hintojen korotukset. **Huomioitavaa:** Yhtiön palkkakustannusten kasvu johtuu työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista ja tarvelähtöisen henkilöstön palkkaamisesta. Ulkoisten palvelujen ostoon vaikuttaa oman palvelutuotannon määrä ja palvelutarpeen kasvu. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtuu toiminnallisista muutoksista sekä yleisestä kustannustason noususta.

Merkittävimmät tulo/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Työterveyshuollon maksut 5,7 miljoonaa euroa + (+8,5 prosenttia). **Riskit:** Osaavan henkilöstön vaje mm. työterveyslääkärit- ja hoitajat, omistajien päätökset ja asiakkaiden maksuvalmius. **Huomioitavaa:** Työterveyshuollon palvelujen kysynnän ja myynnin arvioidaan kasvavan vuoden 2023 aikana. Liiketoiminnan muiden tuottojen toteutumiseen vaikuttaa mm. koronapandemian jatkuminen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

TYÖTERVEYS LAPPICA OY	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	6 159	5 821	6 548	6 679	6 679	6 679
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	32	35	80	80	80	80
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	2 180	300	66	0	0	0
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0					
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0					
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0					
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0					
Omavaraisuusaste (%)	64,4	>20	>30	>30		
Henkilöstömäärä (lkm)	53	52	55	56		
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	43	48	49,5	50		

5.1.5 KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 100 prosenttia.

PERUSTEHTÄVÄ

Kiinteistö Oy Lappi Areena omistaa ja hallitsee asemakaavan mukaista Rovaniemen 4. kaupunginosan korttelin 422 tonttia 5 ja sille rakennettavia rakennuksia ja rakennelmia. Tiloja vuokrataan jääurheilijoiden, messujen, konserttien ym. tilaisuuksien järjestäjien käyttöön.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

Omassa toiminnassa

Kiinteistöosakeyhtiö Lappi Areenan tavoitteena on ylläpitää jäähallirakennuksia siten, että yhtiön tulo-rahoitus riittää kattamaan kiinteistön hallinnasta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut ja turvaa omaisuuden arvon säilymisen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Vastuullisuus:

- Yhtiön toimintaperiaatteena on tuottaa vastuullisesti tuotettuja palveluita. Jäähallien toiminnan energiatehokkuutta parannetaan peruskorjaustoimenpiteillä.

Innovatiivisuus:

- Yhtiö etsii jatkuvasti uusia toimintatapoja sekä asiakaskokemuksen että kiinteistön ylläpidon parantamiseksi. Otamme käyttöön mm. uuden varausjärjestelmän ja huoltokirjan.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- Kiinteistöriskit, jotka voivat aiheuttaa ennakoimattomia kuluja yhtiölle. Riskeihin on varauduttu peruskorjauksilla ja vakuutuksilla.
- Kiinteistön peruskorjaustoimenpiteet jatkuvat lähivuodet. Harjoitushalli 2:n lisärakennuksen suunnittelu käynnistään tulevana vuonna.

KESKEISET INVESTOINNIT

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

- Jääurheilun määrä: jäävuorojen määrä kuukausittain / vuosittain

VALITUT MITTARIT ja NIIDEN TAVOITETASOT

- Tapahtumien määrä: tapahtumien määrä ja liikevaihto vuosittain
- Taloudelliset tunnusluvut: tuloslaskelma, tase

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

- Jääurheilun määrä yli 6000 tuntia vuodessa
- Muita tapahtumia 10 / vuosi

YHTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Kiinteistössä on edelleen paljon korjausvelkaa, ja peruskorjauksia toteutetaan hallitusti.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kiinteistöriskit

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

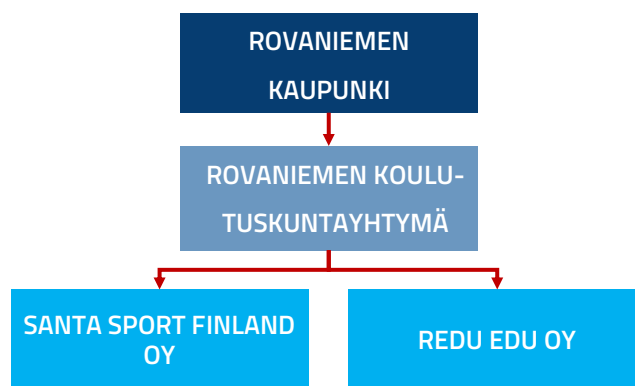
- Jääurheiluseurojen maksulliset vuorot muodostavat toiminnan perustan
- Tapahtumamyynnillä saadaan lisätuloja
- Kaupungin yhteistyösopimus uusitaan vuosittain

TALouden TUNNUSLUVUT

KIINTEISTÖ OY LAPPI AREENA	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	381	402	500	500	550	550
Yhteistoimintasopimus		400	900	900	900	900
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-189	-54	10	10	10	10
Bruttoinvestoinnit (1000 €)		68	480	470	300	700
Nettoinvestoinnit (1000 €)		68	480	470	300	700
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)						
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	4 300	4 300	4 700	5 000	5 300	6 000
Omavaraisuusaste (%)	27	25	25	25	25	25
Henkilöstömäärä (lkm)	0	9	9	9	9	9
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan						

5.2 KUNTAYHTYMÄT

5.2.1 ROVANIEMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 65 prosenttia.

PERUSTEHTÄVÄ

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikunnan koulutuskeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santasport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen. Santasport kokonaisuuteen kuuluu myös REDUn 100 %:sti omistama Santasport Finland Oy. Sen tehtävänä on toimia markkinaehtoisesti kilpailuilla markkinoilla. Samoin toimii myös 100 %:sti REDUn omistama 2019 perustettu REDU Edu Oy.

REDU ylläpitää myös Lapin kesäyliopistoa, joka järjestää avointa yliopisto-opetusta, ammatillista täydennyskoulutusta, kielikoulutusta, nuorten valmentavaa koulutusta sekä ikäänntyvien yliopistotoimintaa ympäri vuoden.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Asiakaslähtöisyys

- Opiskelijälähtöisyyden ja henkilökohtaistamisen vahvistaminen.
- Työelämän osaamistarpeisiin ja maakunnan väestökehitykseen perustuva monipuolinen, alueellisesti kattava ja vetovoimainen koulutustarjonta

Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistamien ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen

- Vahvistetaan ja käyttöön otetaan työelämäyhteyksien ja palvelujen kokonaisuus

Innovatiivinen kehittäminen

- Vahvistetaan digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä kestävyden, vihreän siirtymän, hiilineutraalisuuden sekä vastuullisuuden osaamista REDUn toiminnassa.

Tasapainoinen talous

- Kehitetään talouden ja toiminnan tulosten vastuullista seurantaa sekä ennakointia johtamisen ja toiminnan ohjauksen työkaluna.
- Kiinteistöstrategian valmistuminen ja toimeenpano-ohjelma

Osaava ja sitoutunut henkilöstö

- Vahvistetaan henkilöstön hyvinvointia, ajantasaisia osaamista ja saatavuutta.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET

• Asiakaslähtöisyys

REDUn tavoitteena on vastata työelämän osaamistarpeisiin kattavalla ja vetovoimaisella koulutustarjonnalla.

• Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistamien ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen

REDU palvelee Rovaniemen kaupunkia vahvistamalla työelämäyhteyksiään ja selkiyttämällä työelämäpalveluitaan.

• Innovatiivinen kehittäminen

Kuntayhtymän kehittämistoiminta vahvistaa digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä kestävyden, vihreän siirtymän, hiilineutraalisuuden sekä vastuullisuuden osaamista omassa toiminnassaan heijastuen koko ympäröivään toimintaympäristöön.

• Tasapainoinen talous

REDU laatii kiinteistöstrategiaansa yhteistyössä omistajiensa kanssa.

• Osaava ja sitoutunut henkilöstö

REDU vahvistaa omilla toimillaan henkilöstönsä hyvinvointia, ajantasaista osaamista ja saatavuutta. Nämä toimet tukevat osaltaan myös Rovaniemen kaupunkistrategiaa.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- **Opiskelijavuosien, tutkintojen ja tutkinnonosien tavoitteiden saavuttaminen. Redu menettää nykyistä asemaansa koulutuksenjärjestäjien keskinäisessä vertailussa.**

REDU on kehittänyt toimintaansa siten, että opiskelijavuositavoite on saavutettu.

- **Ennakointi ei tuota tarvittavaa tai käyttökelpoista osamistarvetietoa uusien koulutustarpeiden toteuttamiseen. Maakunnan negatiiviseen väestöennusteeseen REDU ei reagoi ajoissa.**

Ajantasainen ennakointi ja vahva toiminta erilaisissa verkostoissa varmistavat ajantasaisen tiedon opetuksen volyymien suuntaamisessa.

REDUn kiinteistöstrategian laatiminen on osa niitä toimia, joilla väestöennusteeseen vastataan.

- **Ei saada osaavaa ja sitoutunutta henkilökuntaa.**

REDU tekee aktiivisesti työnantajamielikuvaa kehittäviä toimia.

- **Kuntayhtymäkonsernissa toimivien yhtiöiden ja emon tavoitteiden yhteensovittaminen ei onnistu.**

Sisäisten toimijoiden aktiivinen vuoropuhelu on avain tavoitteiden yhteensovittamiseen.

KESKEISET INVESTOINNIT

Investointikehitys vuodelle 2023 on yhteensä 2,4 miljoonaa euroa, josta rakennushankkeisiin 1,4 miljoonaa euroa ja kalusto- ja laitehankintoihin yhteensä 1 miljoonaa euroa. Rakentamisen korjaussuunnitelmaan sisältyvät investoinnit ovat pääosin toiminnalle riskiä aiheuttavan ikääntyneen tekniikan uusimista. Kiinteistöstrategian keskeneräisyydestä johtuen koulutus kuntayhtymän investointiohjelma tulee tarkentumaan vuosille 2024 ja 2025 kiinteistöinvestointien osalta strategiatyön edetessä.

Valitut mittarit ja niiden tavoitetasot/Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:

- Opiskelijavuodet (vähintään ministeriön suoritepäätöksen mukainen)
- Suoritetut tutkinnot ja osatutkinnot (1300)
- Opiskelijapalaute (4,3 %)
- Vuosikate (2 miljoonaa euroa)
- Omavaraisuusaste (> 70 %)

KUNTAYHTYMÄN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Näkymät tuleville vuosille ovat haasteelliset johtuen rahoitusjärjestelmän muutoksesta sekä kustannusten nousun merkittävästä kasvusta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kiinteistökustannukset nousevat tulevana vuosina voimakkaasti ylläpitokustannusten ja korjausinvestointien johdosta.

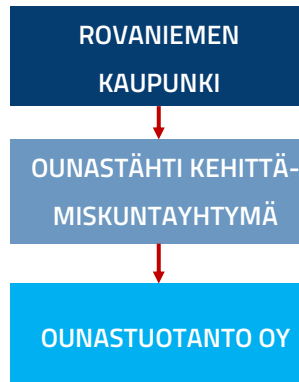
Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus muodostaa kuntayhtymän tuloista yli 70 prosenttia. Rahoitusjärjestelmään on suunnitteilla muutos, joka voi johtaa merkittävään ministeriön rahoituksen vähenemiseen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

ROVANIEMEN KOULUTUS- KUNTAYHTYMÄ	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot (1000 €)	50 443	49 215	48 643	48 500	48 500	
Tilikauden tulos (1000 €)	- 1 778	-2 235	-2 110	-2 000	-2 000	
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	5 917	4 870	2 680	2 000	2 000	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	4 441	4 500	2 400	2 000	2 000	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	14 528	13 496	12 505	11 513	10 522	
Omavaraisuusaste (%)	71 %	71 %	71 %	71 %	71 %	
Henkilöstömäärä (lkm)	525	530	520	520	520	

5.2.2 OUNASTÄHTI KEHITTÄMISKUNTAYHTYMÄ

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus **42,33 prosenttia**.

Muut omistajat: Kittilän kunta (30,37 prosenttia)
Sodankylän kunta (27,30 prosenttia)

PERUSTEHTÄVÄ

Ounastähti kuntayhtymän tehtävänä on edistää ja tukea jäsenkuntien alueilla elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä jäsenkuntien energiayhteistyötä.

Ounastuotanto Oy:n toimialana on sähkön tuottaminen ja myynti.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Kuntayhtymä jakaa jäsenkunnille vuoden 2022 tuloksesta ylijäämää keväällä 2023 yhteensä 11 000 000 euroa, josta Rovaniemen kaupungin osuus on 4 656 300 euroa. Lopullisen päätöksen palautuksesta tekee yhtymäkokous keväällä 2023.

Peruspääomalle maksetaan 4,5 %:n korko.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Rovaniemi käyttää saamansa ylijäämän kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti elinkeino- ja yritystoiminnan yleisten edellytysten toteuttamiseen esim. kaupunkistrategiassa määritettyjen elinympäristön, elinvoimaisten ja monipuolisten elinkeinojen toteuttamiseen.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

Sähkön tuotantomäärät ja hinta vaihtelevat vuosittain.

Näihin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa.

KESKEISET INVESTOINNIT

Lestijärven tuulivoimahanke, sekä aurinkosähköinvestointi

Valitut mittarit ja niiden tavoitetasot:

Tasainen tulovirta omistajakunnille

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

Liikevaihdon kehitys ja tulos

YHTEISÖN TALOUS

Kuntayhtymän talous on vakaa ja erinomainen.

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Sähkön hintatason oletetaan pysyvän korkeana.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

OUNASTÄHTI KEHITTÄMIS- KUNTAYHTYMÄ	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	15 532	30 654	27 109	12 527	8 299	
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	9 216	18 518	17 919	6 937	3 626	
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	121	605	952	150	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	121	605	952	150	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	725	295	148	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	26 068	26 068	26 068	26 068	26 068	
Omavaraisuusaste (%)	99	99	99	100	100	
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	1	1	
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

5.3 MUUT KONSERNIYHTEISÖT

5.3.1 LAPIN ALUETEATTERI RY

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki määräysvalta

PERUSTEHTÄVÄ

Lapin Alueteatteriyhdistys ylläpitää Rovaniemen Teatteri-Lapin Alueteatteria. Teatteri tuottaa teatteripalveluita Rovaniemellä ja Lapin maakunnassa edistään niiden alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta. Teatteri vuokraa tilojaan myös kokous-, kulttuuri- ja juhlatilaisuuksiin.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

Rovaniemen Teatteri tuottaa Suomen arktiselle päänäyttämölle korkeatasoista ja monipuolista ohjelmistoa. Teatteri on alueen asukkaille merkittävä voimanlähde, joka edistää henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia. Teatteritoiminta vahvistaa Rovaniemen kaupungin kulttuuripääomaa sekä houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta asuinpaikkana. Kotimaisten ja pohjoisten kirjailijoiden lisäksi ohjelmistossa on myös ulkomaista draamaa, komediaa sekä musiikkiteatterituotantoja. Koko perheen esitykset ja lastenteatteri ovat tärkeä osa ohjelmistoa. Lappia-talon lisäksi teatteri tuottaa esityksiä myös lähialueen hoiva- ja palvelukoteihin sekä Lapin kiertueelle.

VALITUT MITTARIT ja NÄIDEN TAVOITTEET

Ohjelmistossa on vähintään kuusi uutta ensi-iltaa jatkavien produktioiden sekä vierailuesitysten lisäksi. Näytäntöjä on vuodessa noin 300, josta kiertueella noin 70. Tapahtumia ja tilaisuuksia on noin 100. Teatterin palveluksessa olevaa henkilöstöä on yhteensä 58 henkilötyövuotta. Teatteri hakee omaan tulonhankintaan kasvua ja tavoittaa yli 50 000 asiakasta. Oma tulonhankinta on 25 prosenttia kaikista tuloista.

TALOUDELLINEN TILANNE

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Riittävä rahoitus turvaa laadukkaat ja monipuoliset teatteripalvelut eri väestöryhmille. Teatteri on budjetoitunut kasvua omaan tulonhankintaan. Teatteri saa toteutuneisiin henkilötyövuosiin perustuvaa valtionosuusrahoitusta ja alueteatteritoimintaan korotettua valtionosuutta. Valtionosuus muodostaa rahoituksesta noin kolmasosan. Omaan tulonhankintaan sekä kaupungin toimintaan suunnattua rahoitusta on kehitettävä, jotta teatteri säilyttää sille myönnetyn valtionosuusrahoituksen. Toiminta-avustus on huomattavan alhainen suhteessa valtakunnalliseen keskiarvoon, jolloin se haastaa teatterin mahdollisuutta rekrytoida riittävästi henkilöstöä.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

Yleinen kustannustason nousu on kiihtynyt vuoden 2022 aikana ja näkyy materiaali- ja henkilöstökustannusten nousuna. Teatterin kulurakenne muodostuu henkilöstökuluista 55 prosenttia, tilavuokrasta 31 prosenttia sekä materiaali- ja palveluhankinnoista 14 prosenttia.

Lappia-talon vuokra on korkea. Kaupungin toiminta-avustukseen on kohdistunut leikkauksia vuosina 2016-2018 eikä indeksikorotuksia ole tehty. Tilanteen korjaamiseksi teatteri on esittänyt Lappia-talon poistoaajan pidentämistä ja siitä vapautuvien varojen suuntaamista toiminta-avustukseen. Asian käsittely ensitilassa turvaisi valtionrahoituksen tason säilymistä sekä laadukkaiden teatteripalveluiden tuottamista kaiken ikäisille.

Ohjelmiston suunnittelu-aika on 1-2 vuotta, tekijänoikeus- ja tuotantosopimukset ovat laadittuna kesään 2024 saakka.

TALouden TUNNUSLUVUT

LAPIN ALUETEATTERI RY	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	458	1 250	1 350	1 350	1 350	1 350
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	96 %	98 %	98 %	98 %	98 %	98 %
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	0	0	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)						
Henkilöstömäärä (lkm)						
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	49	56	58	59	59	59

*Rovaniemen kaupungin valtuusto päätti kokouksessaan, että Lapin alueteatteriyhdistyksen toiminta-avustuksen korotetaan **150 000 eurosta 250 000 euroon** (perusteluina teatterin merkitys osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ja jos teatteri joutuu tasapainottamaan talouttaan se kohdistuu lapsille kohdennettuihin esityksiin, sillä ne ovat vähiten "tuottavia").

5.3.2 ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

OMISTUSSUHTEET

Sääntömääräinen määräysvalta: Rovaniemen kaupunki

PERUSTEHTÄVÄ

Säätiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien ja elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkaiden hyvinvointia.

Yleishyödyllisen tarkoituksen toteuttamiseksi säätiö voi järjestää, tukea ja avustaa tapahtumia, hankkeita ja toimintoja, jotka lisäävät Rovaniemen kyläalueiden vetovoimaisuutta sekä edistävät niiden kulttuuri-, virkistys- ja elinkeinotoimintaa.

Säätiön varoja ei käytetä kaupungin lakisääteisten toimintojen rahoittamiseen.

VUODEN 2023 PAINOPISTEALUEET

Omassa toiminnassa

- kylien omaehtoiset ja osallistavat investointi- ja kehittämishankkeet – osallistava budjetointi
- yhteiset kaikkia kyliä koskevat kehittämishankkeet, joissa on mukana myös muuta ulkopuolista rahoitusta
- yrityssetelit
- yhdistysten maksuvalmiuslainat EU:n ja valtion rahoittamiin hankkeisiin

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Elämyksellinen ja toimiva elinympäristö

- kylät toteuttavat lähiliikuntapaikkoja, reittejä, kokoontumistiloja, maisemanhoito- ja vesistöjen kunnostushankkeita
- kylätapahtumat yhteistyössä mm. Rovaniemen kulttuuritoimen kanssa

Sujuvat ja asukaslähtöiset palvelut

- kylätilat ja niihin hankittu tekniikka mahdollistavat monipuolisesti lähipalveluiden toteuttamisen

- tietoliikenneyhteyksien edistäminen
- yksityistielain mukaisten tiekuntien perustaminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen esim. kotiapupalveluihin
- kylätoimijoiden jaksamiseen panostaminen ja uusien toimijoiden mukaan saaminen

Elinvoimaiset ja monipuoliset elinkeinot

- yrityksiä kannustetaan oman toiminnan kehittämiseen esim. yritysseteli
- yritysten välisen yhteistyön kehittäminen esim. Joulupukin Pajakylän ja ympäröivän maaseudun yhteistyöllä
- kylän ja lähialueen kylien yhteiset yritysten kehittämissuunnitelmat ja niiden totuttaminen
- ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen yrityshankkeisiin esim. Peräpohjolan Leader

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

- sijoitustoiminnan tuottokehitys vaihtelee vuosittain
- sijoitukset on laajasti hajautettu
- säätiön salkkuja hoitavat ammattivarainhoitajat.
- säätiö on vakavarainen ja kokonaistalous on hallinnassa

keskeiset investoinnit

- säätiö ei itse investoi, mutta mahdollistaa yhdistysten ja yritysten investoinnit

VALITUT MITTARIT ja NIIDEN TAVOITETASOT

- sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottokehitys 4-5 % inflaation jälkeen
- jaetut määrärahat päätetään vuosittain

SÄÄTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Sijoitusten tuottokehitys tulee olemaan matala vuonna 2023, mutta tilanteen odotetaan normalisoituvan seuraavina vuosina. Säätiön sijoitustoiminta on järjestelmällistä ja pitkäjänteistä.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Tuotto-osuuksien käyttö säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Säätiö on pieni ja ketterä toimija, jonka on helppo sopeuttaa kulut tuottopohjaan.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Sijoitustoiminnasta saatava tuotto käytetään säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Sijoitusten tuotot ovat riippuvaisia maailmanmarkkinoiden kehitymisestä.

TALouden TUNNUSLUVUT

ROVANIEMEN KYLIEN KEHITTÄMISSÄÄTIÖ	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	2 730	860	220	750	800	
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	2730	860	220	750	800	
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	2 115	82	-413	69	66	
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	
Nettoinvestoinnit (1000 €)	0	0	0	0	0	
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	
Omavaraisuusaste (%)	100	100	100	100	100	
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	1	1	
Henkilöstömäärä (htv) mikäli seurataan	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	

5.3.3 EDURO-SÄÄTIÖ

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki ja Ranuan kunta

PERUSTEHTÄVÄ

Säätiön tarkoituksena on toimia eri henkilöryhmien työkykyisyyden ja ammattitaidon ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi sekä heidän henkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvointinsa kohottamiseksi. Säätiö voi myös kehittää, tukea ja avustaa toimintoja, jotka tarjoavat vaihtoehtoja nykyiselle työllistämistoiminnalle ja edistävät työllistämistoimenpiteitä, sekä muiden mahdollisten, samaa tavoitetta toteuttavien vaihtoehtojen toimintaa.

Eduro tuottaa hyvinvointiin liittyviä palveluja. Eduron hyvinvointipalvelut jakaantuvat: 1) osallisuutta tukeviin palveluihin 2) työkykypalveluihin sekä 3) tuettuun työllistämiseen, työssä oppimiseen ja työllistymisen tukemiseen. Vuoden 2023 aikana säätiö tuottaa lakisääteisiä sosiaalipalveluja Lapin hyvinvointialueelle, ammatillisen kuntoutuspalveluja Kelalle ja työllisyyspalveluja Lapin ELY-keskukselle.

VUODEN 2023 PAINOPISTEET

omassa toiminnassa

Eduro-säätiö sr pyrkii Lapin maakunnan laaja-alaiseksi hyvinvointipalvelujen tuottajaksi. Eduro kuuluu Rovaniemen kaupunkikonserniin toimien markkinoilla. Eduro kehittää palvelujaan ja toiminnan rakenteita oman kehittämissäytönsä avulla.

Vuoden 2023 painopiste on keskittyä erityisesti tuetun työllistämisen palvelukokonaisuuksien, jossa osaamisen vahvistamisen ja tuetun työllistämisen palveluja tuotetaan osatyökykyisille, maahanmuuttajille ja pitkäaikaistyöttömille henkilöasiakkaille. Yrityspalveluja, jotka painottuvat työn uudelleen organisointiin ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseen, tuotetaan Rovaniemen alueen työnantajille.

Toiminta- ja työkykypalvelut painottuvat nuoriin alle 29-vuotiaisiin. Talousarviovuoden aikana toiminnan painopistettä tullaan lisäämään oppilaitosten, Rovaniemen kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen kanssa käytävään yhteistyöhön.

Osallisuuspalveluilla kehitetään edelleen vahvistamalla monialaisia ja monimenetelmällisiä osallisuuspalveluja asiakkaille, jotka ovat työmarkkinoiden ulkopuolella. Näiden palveluiden tuottamista laajennetaan koko Lapin maakunnan alueelle.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

Eduro-säätiön toimintaa ohjaa säätiölaki. Säätiön strategisessa toimintasuunnitelmassa tavoitteet tukevat kaupunkistrategian toimenpanoa.

•Asiakkaiden tarpeiden huomioiminen, palvelujen monipuolisuus ja asioimisen helppous

Asiakasnäkökulmasta säätiön toimintaperiaatteena on asiakasymmärryksen kasvattaminen ja asiakkaalle tuotettu arvoketju, joka perustuu kumppanuuteen verkostotoimijoiden kanssa ja kesken. Tuotteistamisen avulla asiakkaille tarjotaan parasta ratkaisua.

•Asiakkaan palveluprosessit tuottavat yksilötason vaikutuksia ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta

Toiminnan näkökulmasta säätiön toimintaperiaatteena on asiakasohjauksen oikea-aikaisuuteen panostaminen. Asiakasprosessit tukevat asiakkaan osallisuutta, vastuunottoa sekä asiakkaan optimaalisia tarpeita. Kehittämistyönä parannetaan asiakkaiden tarpeisiin kehitettyjä palveluprosesseja ja niissä käytettyjä ohjaustyön menetelmiä ja keinoja hyödyntäen myös digitalisaatiota.

•Säätiön toiminta on taloudellista, tehokasta ja tuottavuutta parantavaa

Tuottavuuden näkökulmasta toimintaperiaatteena on digitalisaation hyödyntäminen ja Lean-periaatteet, joita toteutetaan koko talon toiminnassa ja prosesseissa.

- **Säätiö on osaava, dynaaminen ja innovatiivinen asian-tuntijaorganisaatio**

Säätiön toimintaperiaatteena on luottamuksellinen, avoin ja osallistava organisaatiokulttuuri. Henkilökunnalla on käytös-sään uusimmat menetelmät ja ajantasainen osaaminen. Tutkimukset ja hankkeet innovoivat säätiön palvelutuotantoa.

TOIMINNAN RISKIT ja RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKA- VUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE
Säätiön liikevaihto pienenee ja tulos heikkenee	3/5	5/5	Säätiön toiminta kutistuu/ näivettyy Henkilöstömäärä vähenee => osaa- mispääomankato	Tarjouslaskentaprosessiin kiinnitettävä erityistä huomiota. Tuottavuutta parannettava Asiakashankintaan panostettava
Henkilöstön rekrytointiongelmät	3/5	4/5	Osaavaa henkilöstöä ei saada rekrytoitua	Säätiön työnantajakuvaan panostaminen
Säätiön asiakashallintajärjestelmä ei sovellu Kantajjärjestelmän vaatimuksiin	2/5	5/5	Vuoden 2026 jälkeen säätiö ei voi tuottaa palveluja Hyvinvointialueelle, mikäli järjestelmiä ei saada yhteensopiviksi	Käynnistetään asiakashallintajärjestelmän kehittämistyö ja toimeenpano huomioiden järjestelmien yhteensopivuus, tietoturva ja tietosuoja asiat sekä dokumentointiin liittyvät asiat Kehittämistyössä hyödynnetään hankerahoitusta ja huomioidaan kaikki Lapin säätiöt

KESKEISET INVESTOINNIT

- Arvi-asiakashallintajärjestelmän kehittäminen

Valitut mittarit ja niiden tavoitetasot:

- Asiakaskokemus on hyvällä tasolla ja asiakkaat suosittelivat Eduron palveluja
- Asiakkaiden aktiivinen osallistuminen toimintaan sekä asiakastason vaikutukset ja siirtymät
- Toiminta on tehokasta ja tuottavaa
- Henkilöstön työpäiväkokemus

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

- Asiakastyytyväisyys 4 (1-5)
- Asiakassuosituksat 80 %
- Osallisuusaste 90 %
- Siirtymät muuhun kuin työttömyyteen 70 %
- Asiakasmäärän kasvu +15 %
- Käyttöaste 100 %
- Tilikauden tulos 50 000 €
- Työn psykososiaalinen kuormittavuus 2,5 (ka 3)

SÄÄTIÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Vuonna 2023 toimialalla on paljon uudistuksia, mm. Lapin hyvinvointialueen käynnistyminen sekä palkkatuki uudistus. Nämä molemmat ovat merkittäviä säätiön toimintaan vaikuttavia muutoksia, joissa säätiön on pysyttävä mukana ja kehitettävä toimintaansa siten, että säätiö säilyy elinvoimaisena. Säätiö tavoittelee 2,8 miljoonan liikevaihtoa vuodelle 2023. Vuonna 2025 työllisyyspalvelut siirtyvät valtion järjestämisvastuulta kuntien vastuulle. Suuret toimintaympäristön muutokset mahdollistavat säätiön palveluiden tuottamisen laajemmalle alueelle kuin nykyisellään. Tulevaisuudessa säätiö kasvaa ja vakiinnuttaa paikkansa Lapin alueen hyvinvointipalvelujen tuottajana.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Suurimmat kuluerät ovat henkilöstö- ja toimitilakulut. Mikäli liikevaihtotavoitetta ei saavuteta, on riskinä, että henkilöstökulut suhteessa liikevaihtoon kasvavat liian suuriksi ja tulos painuu tappiolliseksi. Ennakoinnilla ja henkilöstöresurssien sopeuttamisella pyritään riskin minimoimiseen. Toimitilakulujen osalta on jo reagoitu ja tehty säästöjä jo vuonna 2022.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Merkittävä osa säätiön liikevaihdosta on tullut Rovaniemen kaupungille tuotetuista palveluista. Hyvinvointialueen myötä palvelut tulevat kilpailutukseen (tai on kilpailutettu). Säätiö on osallistunut (ja osallistuu) kilpailutuksiin. Riskinä on, ettei säätiö menesty kilpailutuksissa ja liikevaihtotavoite jää saavuttamatta. Muut merkittävät tulonlähteet ovat KELA:lle ja TE-hallinnolle myytävät palvelut sekä hankerahoitus.

TALouden TUNNUSLUVUT

EDURO-SÄÄTIÖ	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto (1000 €)	2 794	2 500	2 800	3 000	3 200	3 400
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (%)	41%	50%	91%	85%	80%	75%
Tilikauden voitto / tappio (1000 €) (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-180	50	50	53	57	60
Bruttoinvestoinnit (1000 €)	128	0	73	0	0	0
Nettoinvestoinnit (1000 €)	33	0	-14	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat (1000 €, 31.12)	0	0	0	0	0	0
Omavaraisuusaste (%)	79	70	70	70	70	70
Henkilöstömäärä (lkm)	38	38	37	39	42	44
Henkilöstömäärä (hvt) mikäli seurataan	0	0	0	0	0	0

6. TULOSLASKELMAOSA

6.1 PERUSKAUPUNKI

Tuloslaskelma osoittaa, miten kaupungin tulo-rahoitus riittää kaupungin palveluiden järjestämisestä aiheutuviin menoihin, korkoihin ja muihin rahoituskuluihin sekä käyttöomaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tuloslaskelmaosan sitovat erät: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot. Kunnan tuloslaskelmaosaan yhdistellään toimintatulot, -menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosalle yhdistetään käyttötalousosan luvut. Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut on avattu talousarvion luvussa 9.

TULOSLASKELMA, 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATULOT	124 038	106 892	76 148	77 671	79 225	80 809
Myyntitulot	35 145	39 418	19 235	19 619	20 012	20 412
Maksutulot	16 208	16 221	6 318	6 444	6 573	6 705
Tuet ja avustukset	24 957	4 983	3 336	3 403	3 471	3 540
Muut toimintatulot	47 632	46 169	47 159	48 103	49 065	50 046
Valmistus omaan käyttöön	96	100	100	102	104	106
TOIMINTAMENOT	-505 082	-520 922	-248 611	-254 638	-260 471	-266 453
Henkilöstömenot	-156 476	-165 209	-104 553	-107 975	-111 333	-114 795
Palvelujen ostot	-256 309	-263 681	-73 994	-75 938	-77 456	-79 005
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 007	-19 208	-11 973	-11 927	-12 166	-12 409
Avustukset	-20 398	-20 206	-12 661	-12 914	-13 172	-13 435
Muut toimintamenot	-51 892	-52 618	-45 431	-45 885	-46 344	-46 807
TOIMINTAKATE	-381 044	-414 030	-172 463	-176 967	-181 246	-185 644
VEROTULOT	284 026	285 312	163 395	161 065	169 884	175 504
VALTIONOSUUDET	113 772	126 362	18 000	14 811	17 096	21 058
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	9 599	11 449	9 186	12 000	12 000	12 000
Korkotulot	8 087	8 100	8 297	8 355	8 422	8 498
Muut rahoitustulot	12 517	14 053	12 479	15 316	15 343	15 373
Korkomenot	-2 596	-2 500	-3 108	-3 130	-3 155	-3 183
Muut rahoitusmenot	-8 409	-8 204	-8 482	-8 541	-8 610	-8 687
VUOSIKATE	26 353	9 093	18 118	10 909	17 734	22 918
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 050	-13 274	-14 797	-18 451	-19 616	-21 412
Suunnitelman mukaiset poistot	-961	0	0			
Arvonalentumiset	0	0	0			
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0			
Satunnaiset tulot	0	0	0			
Satunnaiset menot	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	11 303	-4 181	3 322	-7 542	-1 882	1 507
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	313	310	310	310	310	310
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 060	0	0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12 676	-3 871	3 632	-7 232	-1 571	1 817

*TA2022-sarakkeessa on mukana valtuuston 28.2.2022 § 19 mukainen 64 240 ja 17 700 euron määrärahan lisäykset. Tuloslaskelma on esitetty muodossa ulkoinen / sisäinen. Rovaniemen kaupungin ulkoinen tuloslaskelma on esitetty luvussa 9.

TULOSLASKELMA

Vuoden 2023 talousarvio on noin 3,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuosikate on noin 18,1 miljoonaa euroa. Vuosi 2023 on taloudellisen puskurin kerryttämisen vuosi, jolla varaudutaan tulevien vuosien verorahoituksen muutoksiin. Peruskaupungin talouden haasteena on, että toimintamenot kasvavat tulo- ja rahoitustuotosta voimakkaammin. Toimintamenojen tulo- ja rahoitustuotosta voimakkaampi kasvu kasvattaa velkaa. Todella suuri epävarmuustekijä on myös hyvinvointialueelle siirtyvien kustannusten lopullinen toteutuminen loppuvuodelle ja niiden vaikutus verorahoitusten suuruuteen vuosille 2024-2026. Verotulojen tilitykset sisältävät ansiotuloista maksettavan kunnallisen tuloveron, yhteisövero-osuuden ja kiinteistöverot. Vuonna 2023 verotuloja arvioidaan tilitettävän yhteensä noin 163,4 miljoonaa euroa. Verotulojen tilitysarvio on laadittu kuntaliiton vero-ennustekehikon pohjalta. Verotulot ja valtionosuudet on budjetoitu varovaisuuden periaatteella. Valtionosuuksia Rovaniemelle arvioidaan kokonaisuutena saatavan 18 miljoonaa euroa. Verotulot ja valtionosuudet on tarkemmin avattu luvussa 2.5.1.

Korko- ja rahoitustuotot on arvioitu kaupungin antolainojen ja konserniyhtiöistä saatavien tulojen mukaisesti varovaisuuden periaatteella. Korkomenot on arvioitu kaupungin lainakannan ja lainakannan muutosten ehtojen mukaisesti. Rahoitustuotosten muutoksessa on huomioitu kuntayhtymissä tapahtuva muutos. Rahoitustuotot sisältää myös laskennallisen koron toimialojen ja kaupunginhallituksen käytössä olevasta käyttöomaisuudesta. Muut rahoitusmenot sisältää muun muassa luottoprovisiot ja lainojen hoitokulut. Rahoitustuottojen ja -kulujen summa vuodelle 2023 on 9,2 miljoonaa euroa. Käyttöomaisuuden (taseeseen aktivoitavien investointien ja pitkäaikaisten hankintamenojen) poistot merkitään tuloslaskelmaan kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Koko kaupungin poistojen kokonaissumma vuodelle 2023 on 14,8 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungilla oli 31.12.2021 taseessa kertynyttä ylijäämää 38,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelma on laadittu siten, että

kaupungin käyttötalous ei ole tasapainossa suunnittelukauden loppuun mennessä vaan suunnittelukauden (2023-2026) alijäämä on noin 3,4 miljoonaa euroa. Investointiohjelman suuruus suhteessa taloudellisesti kestävään rahoitus-pohjaan ei ole tasapainossa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaisissa tarkoitettuna uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Rovaniemen kaupungin tulee sopeuttaa taloutta ennakoitujen painottaen erityisesti vuoden 2024-2026 näkyvä investointiohjelman ja tulo- ja rahoitustuotosten muutosten vaikutusta. Taloussuunnitelma- ja vuosien talouden ennustaminen on haastavaa, sillä vasta syksyllä 2023 saadaan tietoa, miten vuodelle 2023 kohdistuvat muutokset tulevat tuleviin vuosiin vaikuttamaan. Esimerkiksi valtionosuudet ja verotulojen kehitys sekä jako kuntien ja hyvinvointialueiden kesken sisältää paljon epävarmuustekijöitä. Myös eduskuntavaalit ja uusi hallituskausi tulevat väistämättä vaikuttamaan tulevien vuosien kuntatalouden näkyymiin. Taloussuunnitelmissa ei ole pystytty täysin ennakoimaan, kuinka esimerkiksi energiakustannukset, henkilöstön määrä ja palkkakustannukset sekä esimerkiksi kiinteistökatantaan ja omistuksiin tehtävät ratkaisut tulevat heijastumaan tulevien vuosien talouteen. Suunnitelmassa ei ole pystytty täysin huomioimaan esimerkiksi rakennuksien purkamiseen ja uusien investointien käyttötalouden tuloihin ja menoihin heijastuvia vaikutuksia. Myöskään tilinpäätössiirtoja ei ole huomioitu vuosien TS2024-2026 luvuisissa. Vuosien 2024-2026 osalta on vielä täysin epävarmaa, miten TE-palvelu-uudistus tulee vaikuttamaan kaupungin talouteen ja tulevien vuosien verorahoitukseen.

6.2 KONSERNIYHTEISÖT

Rovaniemen konserniyhteisöille on annettu yleiset tavoitteet, jotka koskevat kaikkia konserniyhteisöjä. Yleiset tavoitteet on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

YHTEISÖJÄ KOSKEVAT YLEISET TAVOITTEET

TILIKAUDEN TULOS

- Tilikauden tulos on positiivinen

TULORAHOITUS

- Yhteisön tulo- ja rahoitus kattaa liiketoiminnan käyttö- ja pääomakulut

RISKIENHALLINTA

- Riskienhallinta on suunnitelmallista.

TYÖLLISTÄMISTAVOITE

Näiden lisäksi konserniyhtiöittäin annettavia tavoitteita on kuvattu tämän tämän asiakirjan liitteestä neljä Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikka.

7. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään käyttöomaisuuden hankinnat. Investointiosassa varataan tarvittavat määrärahat talousarviovuodelle sekä esitetään arviot kolmelle suunnitelmavuodelle. Lisäksi liitteessä esitetään alustavaa suunnitelmaa investoinneista vuoteen 2032 saakka.

Jos investointihankkeen toteutuminen viivästyy arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin määrärahatarve uudelleen suunnitteluvuosille.

KAUPUNGIN INVESTOINTIEN KEHITYS ja INVESTOINTITASO SUUNNITELMAKAUDELLA

Vuonna 2023 kaupungin nettoinvestoinnit ovat 32,04 miljoonaa euroa. Vuoteen 2022 verrattuna investoinnit ovat noin kaksi kertaa suuremmat.

Kaupungin poistot vuonna 2023 ovat 15 miljoonaa euroa, joten investointitaso on puolet suurempi. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitarvetta. Investointien määrä on suunnitelmakaudella nousussa vuosina 2023-2025. Suunnitelmakaudelle kohdistuu useampia isoja rakennushankkeita, jotka nostavat kaupungin investointitason.

Investointien määrällä, priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa merkittävästi Rovaniemen kaupungin talouden tasapainoon. Investointien tulee ensisijaisesti palvella julkisten palveluiden tuotantoa, asumisen, liikkumisen ja elinkeinojen tarpeita sekä edistää tasapainoisen talouden kehi-

tystä. Toimitilahankkeita koskevat tarveselvitykset, hanke-suunnitelmat ja vuokrasopimukset on hyväksyttävä ennen investointihankkeen aloittamista siinä toimielimessä, jonka määrärahoista tiloja käytävä toiminta rahoitetaan. Tarkemmin investointien menettelytavoista lausutaan talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

KAUPUNKIKONSERNIN INVESTOINTIEN KEHITYS ja INVESTOINTITASO SUUNNITELMAKAUDELLA

Kaupunkikonsernin investoinnit ovat 60,29 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja koko suunnittelukaudella vuosina 2023-2026 248,4 miljoonaa euroa.

Suunnittelukaudella 2023-2026 vuokrahankkeita toteutetaan tapauskohtaisesti. Jokaisen investoinnin toteutusmalli arvioidaan hankekohtaisesti.

Rovaniemen kaupungin investoinnit 2023-

2026 (1000 eur)	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Yhteensä
Kaupunginhallitus (sis. tilapalvelukeskus)	-5 055	-7 550	-18 325	-31 795	-25 956	-7 285	-83 361
Sivistyslautakunta	-177	-1 100	-655	-1 030	-5 515	-1 700	-8 900
Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta	-8 273	-9 400	-13 060	-12 900	-11 900	-15 080	-52 940
Kaupunki yhteensä	-13 505	-18 050	-32 040	-45 725	-43 371	-24 065	-145 201

*TA2022-sarakkeessa on mukana 28.2.2022 § 19 mukainen 400 000 euron määrärahalisäys aggregaattivaunujen hankintaa varten. Tämän lisäksi alkuperäiset TA2022 -mukaiset elinvoimalautakunnan investointimäärärahat on siirretty yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan investointimäärärahoiksi, valtuusto 28.2.2022 § 19. Edellämainitut muutokset näkyvät myös lautakunta-kohtaisissa investointimäärärahoissa (s.97 ja s.99) TA2022-sarakkeessa.

INVESTOINTIOSA

7.1 KAUPUNGINHALLITUS

KAUPUNGINHALLITUS 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Omaisuu den myynti	303	3 000	3 000	2 500	2 500	2 500
Investointitulot yhteensä	303	3 000	3 000	2 500	2 500	2 500
Maan hankinta	-755	-1 300	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Osakkeet ja osuudet	-18	-300	-300	-300	-300	-300
Taidehankinnat	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Koneet ja kalusto		-400	-15			
Aineeton omaisuus (tieto- ja henkilöstöhallinnon järjestelmähankinnat)			-485	-435	-435	-435
Investointimenot yhteensä	-823	-2 050	-2 250	-1 785	-1 785	-1 785

TILAPALVELUKESKUS

Kaupungintalon peruskorjaus	-1 187	-1 000	-3 700	-6 300		
Vaaranlammen koulu			-4 000	-13 000	-6 486	
Napapiirin koulu		-1 000	-7 625	-9 710	-13 685	
Nivavaaran ala-aste		-1 000			-3 000	-4 000
Muut korjaustyöt ja suunnitellut työhjelmat	-3 126	-5 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Investointien valmistelu	-222	-500	-500	-500	-500	-500
Uimahallin vesiliikumäki			-250			
Investointimenot yhteensä	-4 535	-8 500	-18 325	-32 510	-26 671	-7 500

Kaupunginhallitus yhteensä

-5 055 -7 550 -18 325 -31 795 -25 956 -7 285

KAUPUNGIHALLITUKSEN INVESTOINNIT

Kaupunginhallituksen investointimäärärahoissa on varaukset myytäviksi tonteiksi ostettavan raakamaan oston. Lisäksi varataan määrärahat osakkeisiin ja osuuksiin mahdollisia yhtiöiden investointien rahoittamiseen pääoma- tai muut vastaavat -sijoituksina. Taidemuseon kokoelmien täydentämiseen varataan 50 000 euroa.

Vuoden 2023 talousarvioon on varattu tietohallinnon tietojärjestelmähankintoja varten määrärahat, jotka aiemmin budjetoitu kokonaisuudessaan käyttötalouteen. Ohjelmistohankinnat sisältävät palkanlaskennan ohjelmiston hankinnan.

Yhteensä kaupunginhallituksen investoinnit (mukaan lukien Tilapalvelukeskus) vaikuttavat laskennallisesti vuoden 2024 poistoihin 680 000 euroa.

TILAPALVELUKESKUKSEN INVESTOINNIT

Vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu kaupungintalon peruskorjaukseen, Napapiirin koulun ja Vaaranlammen koulun rakentamiseen.

Tilapalvelukeskuksen tekemillä rakennusteknisillä korjauksilla ylläpidetään rakennuksien terveellisyyttä ja turvalli-

suutta. Tilapalvelukeskus valmistelelee yksilöidyn työhjelman kustannusarvioineen tilajaostolle hyväksyttäväksi. Investointien suunnittelu sisältää myös vuokrahankeiden valmistelun. Investointikohteiden toteuttamistapa arvioidaan tapauskohtaisesti.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.12.2019 hyväksyä kaupungintaloa koskevan hankesuunnitelman. Hankesuunnitelmassa kustannusarvio on 19,7 miljoonaa euroa. Kaupungintalon AB-osan peruskorjaukseen on varattu vuosille 2023-2024 on 10 miljoonaa euroa.

Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaara -monitoimitalo toteutetaan vuosina 2022-2025. Monitoimitalon kokonaiskustannusarvio on noin 39,2 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2023 on varattu määrärahat uimahallin vesiliikumäkeen, josta sivistyslautakunta teki päätöksen 27.10.2022.

Häkinvaaran päiväkotitoteutetaan suunnittelukaudella, kun hankkeeseen kohdistuvat kustannukset ja suunnitelmat ovat tarkentuneet.

Liikunnallinen nuorisotila/skeittihalli toteutetaan suunnittelukaudella, kun hankkeeseen kohdistuvat kustannukset ja suunnitelmat ovat tarkentuneet.

INVESTOINTIOSA

7.2 SIVISTYSLAUTAKUNTA

SIVISTYSLAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
<i>Liikuntapaikat, lähiliikuntapaikat ja kulttuuripaikat</i>		-60	-50	-150	-50	-50
<i>Ounasvaaran liikuntapuisto</i>	-60	-50	-50	-50	-500	-1 000
<i>Ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen</i>			-150			
<i>Keskusurheilukentän kunnostus</i>		-350	-150		-500	
<i>Ounashallin peruskorjaus</i>		-150	-110			
<i>Korkalovaaran kentän kunnostus</i>				-150		
<i>Korkalovaaran ladun kunnostus</i>				-50		
<i>Napapiirin lähiliikuntapaikka</i>				-600	-600	
<i>Susivoudin kentän kunnostus</i>						-150
<i>Vennivaaran liikuntapaikat</i>						-500
<i>Maakuntamuseon perusnäyttelyn valaistuksen uusiminen</i>			-40			
<i>Koneet ja kalusto</i>		-490	-105	-30	-3 865	
Investointimenot yhteensä	-60	-1 100	-655	-1 030	-5 515	-1 700

SIVISTYSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT

Sivistyspalveluiden investoinnit koostuvat liikuntapalveluiden investoinneista ulkoliikuntapaikkoihin ja Ounashalliin, nuorisopalveluiden investoinnista Rovaniemen liikennepuistoon sekä kulttuuripalveluiden investoinneista kirjastoon sekä maakuntamuseoon.

INVESTOINTIOSA

7.3 YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA, 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Vennivaara-Lämnsikangas	-890					
Kaukolammen kaava-alueen rakentaminen	-676					
Mustikkaharjun kaava-alueen rakentaminen	-383					
Vennivaaran kaava-alueen rakentaminen		-1 000	-1 000			
Mäntyvaaran kaava-alueen rakentaminen				-1 000	-800	
Pöyliörannan kaava-alueen rakentaminen					-900	-1 100
Saarenkolmion kaava-alueen rakentaminen		-700	-1 660	-400		-80
Napapiirin kaava-alueen rakentaminen			-1 200	-1 000	-300	-1 400
Jääskeläisen teollisuusalueen rakentaminen	-582			-700		
Pientalokaava-alueen rakentaminen (Vennivaara, Pöykkölä)						-1 100
Kemijoen ranta (Vt4-Jätkänkynttilä: pyöräkatu, baana, venesatama, puistot, inapolku - Yliopistonkatu: pyöräkatu, baana, puistot))			-1700	-1 600	-1 200	-1 200
Kemijoen ranta (Konttisenpuiston WC, uusi katettu kesäteatteri)			-100	-300		
Valtakadun peruskorjaus (Hallituskatu-Toripuistikko-Lainaankatu)		-1 100	-1 100		-700	-600
Hulevesilinjan katutyöt (Paljetie, Alakorkalontien jkpp, Pappilantie)			-400	-300		
Teollisuustien peruskorjaus (Suosiolantie-Isonaavantie)				-1 500	-1 500	-500
Kt78 - Porokatu liittymän parantaminen						-800
Ounasrinteentien peruskorjaus (Kivikaudentie-Matkajängäntie)	-1 252	-300				-1 500
Ruokasenkadun peruskorjaus	-632					
Katujen peruskorjaukset työohjelman mukaan (tonttikadut)	-2 331	-3 500	-3 400	-3 400	-3 800	-3 800
Elinkaarta pidentävät toimenpiteet (tonttikadut)		-400	-300	-300	-300	-300
Jalankulku- ja pyörätiet		-300	-300	-300	-400	-400
Katujen päällystäminen ja viimeistelytyöt	-566	-500	-400	-400	-400	-400
Ympäristö- ja puistorakentaminen	-631	-800	-700	-900	-900	-900
Liikenne- ja yleisten alueiden suunnittelu	-236	-400	-400	-400	-400	-400
Tulvasuojelu		-100	-100	-100		
Kaavat ja selvitykset	-96	-200	-200	-200	-200	-200
Yleiskaava		-100	-100	-100	-100	
Investointimenot yhteensä	-8 273	-9 400	-13 060	-12 900	-11 900	-15 080

KATUVERKON PERUSKORJAUSHANKKEET

Suunnittelukaudella toteutetaan Poromiehentien, Valtakadun ja Teollisuustien peruskorjaukset. Elinkaarta pidentäviä korjaustoimenpiteitä suoritetaan pääsääntöisesti 1980-luvulla rakennetuilla tonttikaduilla. Työohjelman mukaiset katujen peruskorjauksen määrärahat käytetään elinkaarensa lopussa olevien katujen peruskorjaukseen. Määrärahoja käytetään myös olemassa olevan katuverkon liikennejärjestelyiden kehittämisen vaatimiin muutos- ja täydennysrakentamiskohteisiin. Katujen peruskorjauskohteiden valinta tehdään yhteistyössä Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n kanssa, jolloin kadun alla olevien putkien ja johtojen uusiminen voidaan toteuttaa kadun rakentamisen yhteydessä. Määrärahalla parannetaan myös esteettömyyttä ja liikenneturvallisuutta yksittäisissä ongelmakohdissa. Katuvalaistuksen osalta määrärahaa käytetään olemassa olevan valaistusverkon saneeraamiseen, esimerkiksi huonokuntoisten pylväiden uusimiseen ja säästökytkennän laajentamiseen. Kohteet päätetään työohjelman hyväksymisen yhteydessä.

KATUVERKON UUDISHANKKEET

Suunnittelukaudella toteutetaan Vennivaaran, Mäntyvaaran, Pöyliörannan ja Saarenkolmion kaava-alueet. Ruokasenkadun sillan uudelleen arviointi osana laajempaa suunnitelmaa (nelostien kattaminen) taloussuunnitelmakaudella. Katujen päällystäminen ja viimeistelytöt-määrärahalla viimeistellään aiempina vuosina rakennettujen kaava-alueiden katuja.

KEHITTÄMISHANKKEET

Suunnittelukaudella toteutetaan Kemijoen ranta-alueen kehittämishankkeita ja tulvasuojelun toimenpiteitä sekä rakennetaan Napapiirin kaava-alueen katuja. Tämän lisäksi haetaan aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta vihreään siirtymään sekä ilmasto- ja ympäristötoimiin liittyen.

TEKNISTEN PALVELUJEN HANKKEET

Jalankulku- ja pyörätiet-määrärahalla kehitetään kevyenliikenteen olosuhteita peruskorjauksilla ja uudishankkeilla. Kohteet päätetään työohjelman hyväksymisen yhteydessä. Ympäristö- ja puistorakentamisen määrärahalla toteutetaan ympäristö-, puisto- ja leikkipaikkarakentamista sekä kalusteiden ja laitteiden hankkimista kohteisiin. Ympäristörakentamishankkeista laaditaan erillinen työohjelma vuosittain.

Puistojen ja leikkipaikkojen osalta painopiste on leikkipaikkojen peruskorjauksessa, joilla pyritään mm. täyttämään EN-turvavaateet. Vuonna 2017 päivitettiin Leikkipaikkojen peruskorjausohjelma, jonka tavoitteena on peruskorjata vähintään 3-4 leikkipaikkaa vuodessa. Määrärahalla toteutetaan myös uusien asuntoalueiden leikkipaikkojen rakentamistyöt, sekä Angry Birds- ja Vanhan Torin -leikkipuistojen saniteettitila ja Konttisen kesäteatterin kattaminen. Puisto-kohteista laaditaan erillinen työohjelma.

Liikenne- ja yleisten alueiden suunnittelumäärärahat on varattu liikenteen, liikenneväylien ja niihin liittyvän raken-

tamisen suunnittelun teettämiseen. Määrärahalla teetetään liikennejärjestelmäsuunnitelmia, yleissuunnitelmia, katusuunnitelmia sekä liikenteenohjaus- ja liikennevalosuunnitelmia. Suunnitelmien laatimisen yhteydessä teetetään tarvittavia liikenneselvityksiä, liikennetutkimuksia, liikennemalleja, maastomittauksia ja maaperäselvityksiä. Hankkeet pohjautuvat seuraaviin laadittuihin suunnitelmiin ja tarveselvityksiin: Rovaniemen pää- ja kokoojakatujen kuntokartoitukset, Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn toimenpideohjelma, Rovaniemen tie- ja katuverkkosuunnitelma, Rovaniemen joukkoliikennesuunnitelma, Rovaniemen liikennejärjestelmä 2030, siltojen kuntokartoitukset, teknisten palveluiden palvelutyytyväisyystutkimukset, maapoliittinen toteuttamisohjelma, yleiskaava ja vahvistetut asemakaavat, katujen kunnan seuranta ja asiakaspalautteet.

Ulkopuoliseen kaavoitustyöhön ja kaavojen erityisosaamista vaativien selvitysten laatimiseen sekä kaavojen edellyttämien pohjakarttojen uudistamiseen varataan vuosittain noin 200 000 euroa. Yleiskaavatyön toteuttamiseen on varattu suunnittelukaudella yhteensä 300 000 euroa.

YHDYSKUNTASUUNNITTELUN LAUTAKUNTA

YHTEENSÄ

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan investoinnit vuonna 2023 ovat yhteensä 13,1 miljoonaa euroa ja suunnittelukaudella 2023–2026 yhteensä 52,9 miljoonaa euroa. Elinvoimailautakunnan vuoden 2023 investointien laskennallinen vaikutus poistoihin vuositasona on noin 870 000 euroa ja suunnittelukaudella yhteensä 3,6 miljoonaa euroa.

INVESTOINTIOSA

7.4 KONSERNIYHTEISÖT

KONSERNIYHTEISÖT, 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	-21 846	-22 500	-23 900	-19 800	-20 400	-20 100
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	-11 266	-100	-2 560	-8 740	-1 500	-1 500
Kiinteistö Oy Lappi Areena	0	-100	-290	-500	-400	-700
Napapiirin Residuum Oy	-329	-600	-1 500	-600	-300	-400
Investointimenot yhteensä	-33 441	-23 300	-28 250	-29 640	-22 600	-22 700

KONSERNIYHTEISÖT YHTEENSÄ

Konserniyhteisöjen investoinnit yhteensä vuonna 2023 ovat 28,25 miljoonaa euroa. Investointien laskennallinen vaikutus poistoihin on 2,98 miljoonaa euroa vuonna 2024.

Konserniyhtiöiden investoinneista suurin osa muodostuu Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n verkostoinvestoinneista. Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:llä on suunniteltu isona investointina vuodelle 2023 Korundin taidemuseon peruskorjaus. Napapiirin Residuum Oy investoi kierrätyspuistoihin ja yhteiskeräyspisteisiin. Lisäksi vuonna 2023 on varattu määrärahat Kuusiselän kaatopaikan sulkemiseen.

ROVANIEMEN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT 2023-2026,

1000 eur.

	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Yhteensä
Kiinteistö Oy Lappi Areena	290	500	400	700	1 890
Napapiirin Energia ja Vesi	23 900	19 800	20 400	20 100	84 200
Napapiirin Residuum Oy	1 500	600	300	400	2 800
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	2 560	8 740	1 500	1 500	14 300
Tytäryhtiöt yhteensä	28 250	29 640	22 600	22 700	103 190

8. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelmassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Niiden nettomäärä osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella. Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi lainarahoitusta investointeihin, lainan lyhennyksiin ja muihin rahoitusmenoihin. Rahoituslaskelmassa osoitetaan myös miten rahoitustarve katetaan. Määrärahojen sitovuus on avattu talousarvion luvussa 3.1. Rahoitusosassa kuvataan kunnan maksuvalmiutta ja sen riittävyttä. Rahoituslaskelman tunnusluvut on avattu kohdattu 9. koonti.

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka palveluiden järjestämiskustannusten maksamisen jälkeen on kaupungin pankkitilillä käytettävissä investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyttä arvioidaan vuosikatteen perusteella:

- Kunnan talous vahvistuu, kun vuosikate kattaa sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennykset että poistonalaiset investoinnit.
- Kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Poistojen on vastattava keskimääräistä poistonalaisten investointien tasoa.
- Kunnan talous heikkenee, kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen.
- Mikäli vuosikate on negatiivinen, tulorahoitus ei riitä palveluiden järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointien vuotuinen määrä ylittää kassavaroissa käytettävissä olevan rahamäärän, joka tarkoittaa, että suurin osa talousarviosuunnitelmakauden investoinneista tulee rahoittaa lainarahoituksella. Taloussuunnitelmavuosien rahoituslaskelman luvuissa on huomioitu lainanlyhennysten määrän kasvu. Lainakannan muutokset kuvataan rahoituslaskelmalla rahoituksen rahavirrassa. Jokainen vuoden aikana tapahtuva mahdollinen määrärahamuutos, tilikauden tuloksen yläpuolelle vaikuttava määräraha käyttötaloudessa tai investointiosan päivitys muuttaa rahoitustarvetta. Taloussuunnitelmakauden alijäämä tulee huomioida suunnitelmavuosien talouden suunnittelussa.

Vuonna 2023 peruskaupungin suunniteltu vuosikate on 18,1 miljoonaa euroa. Suunnittelukaudella 2023–2026 peruskaupungin vuosikate kattaa vain 50 prosenttia investoinneista. Peruskaupungin vuoden 2023 investointisuunnitelma on yhteensä 32 miljoonaa euroa. Talousarviovuotena 2023 peruskaupungin nykyinen tulorahoitus ei riitä käyttö- ja investointimenojen kattamiseen. Mikäli peruskaupungin talous toteutuu investointi- ja käyttötalouden osan edellyttämällä tavalla, tarvitaan vuodelle 2023 uutta ulkopuolista rahoitusta jopa viisinkertainen määrä vuoteen 2022 verrattuna. Antolainasaamisten lisäykset sisältävät varauksen konserniyhteisöille myönnettävistä lainoista. Antolainasaamisten vähenyksiin on laskettu konserniyhteisöjen lainasuunnitelmien mukaiset lyhennykset kaupungille.

Pitkäaikaisia lainoja otetaan pitkävaikutteisten investointien rahoittamiseen. Vuonna 2023 peruskaupungille on arvioitu otettavan uutta pitkäaikaista lainaa jopa 32 miljoonaa euroa ja koko suunnittelukaudella 2023–2026 yhteensä 167 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset on merkitty talousarvion laadintahetkeen mennessä otettujen ja seuraavana vuonna otettavien lainojen arvioitujen lyhennysaikataulujen mukaan.

Vuonna 2023 lainoja lyhennetään 17,3 miljoonaa euroa (sisältää myös yhteisöille annettujen lainojen lyhennykset) ja koko suunnittelukaudella 2023–2026 yhteensä 93,9 miljoonaa euroa. Lainakanta tulee lisääntymään vuosina 2023–2026 noin 73,5 miljoonaa euroa, mikäli investoinnit toteutetaan suunnitelman mukaan ja peruskaupungin nettokäyttömenot toteutuvat suunnitellulla tasolla. Kaupungin konsernitilin maksuvalmiuden ylläpitämiseksi otetaan tarpeen mukaan lyhytaikaista enintään vuoden laina-ajalla olevaa lainaa kaupunginhallituksen päättämien ohjeiden mukaisesti. Vuonna 2023 peruskaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on 16,9 miljoonaa euroa negatiivinen ja koko suunnittelukaudella 2023–2026 on 86 miljoonaa euroa negatiivinen.

RAHOITUSOSA

8.1 PERUSKAUPUNKI

RAHOITUSLASKELMA , 1000 euroa	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	26 354	9 093	18 118	10 909	17 734	22 918
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-3 959	-500	-3 000	-2 500	-2 500	-2 500
Toiminnan rahavirta	22 395	8 593	15 118	8 409	15 234	20 418
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-14 014	-21 050	-35 040	-48 225	-45 871	-26 065
Rahoitusosuudet investointimenoihin	188	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 240	4 399	3 000	2 500	2 500	2 000
Investoinnit yht.	-9 586	-16 651	-32 040	-45 725	-43 371	-24 065
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	12 809	-8 058	-16 922	-37 316	-28 137	-3 647
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-13 134	0	-1 400	-1 500	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	830	2 585	2 450	2 450	2 450	2 450
Antolainauksen muutokset yht.	-12 304	2 585	1 050	950	2 450	2 450
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 600	7 294	32 000	55 000	50 000	30 380
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 158	-17 430	-17 270	-19 954	-25 814	-30 814
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20 678	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yht.	21 120	-10 136	14 730	35 046	24 186	-434
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yht.	8 816	-7 551	15 780	35 996	26 636	2 016
Vaikutus maksuvalmiuteen	21 625	-15 609	-1 142	-1 320	-1 501	-1 631

*TA2022–vuosikate sarakkeessa on mukana valtuuston 28.2.2022 § 19 mukainen 64 240 ja 17 700 euron määrärahalisäykset. Lisäksi toiminnan ja investointien rahavirrassa TA2022–sarakeessa on mukana 28.2.2022 § 19 mukainen 400 000 euron määrärahalisäys aggregaattivaunujen hankintaa varten.

9.KOONTI

PERUSKAUPUNKI (ULKOINEN)	TP2021	*TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kunnallisveroprosentti (%)	21,50	21,50	8,86	8,86	8,86	8,86
Asukasmäärä	64 194	64 210	64 637	64 953	65 253	65 538
Toimintatuotot 1000 €	74 799	52 760	35 398	36 106	36 828	37 565
Valmistus omaan käyttöön	96	100	100	102	104	106
Toimintakulut 1000 €	-455 938	-466 826	-207 961	-213 175	-218 178	-223 315
Toimintakate	-381 044	-413 966	-172 463	-176 967	-181 246	-185 644
Muutos 1000 €	-7 166	-31 022	241 567	-4 649	-4 279	-4 398
Muutos-%	-2	-8	58	-3	-2	-2
Toimintatuotot, % toimintakuluista	16	11	17	17	17	17
Verotulot 1000 €	284 026	285 312	163 395	161 065	169 884	175 504
Verotulot €/asukas	4 424	4 443	2 528	2 480	2 603	2 678
Valtionosuudet 1000 €	113 772	126 362	18 000	14 811	17 096	21 058
Valtionosuudet €/asukas	1 772	1 968	278	228	262	321
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 €	9 599	11 449	9 187	12 000	12 000	12 000
Vuosikate 1000 €	26 353	9 157	18 119	10 909	17 734	22 918
Vuosikate €/asukas	411	143	280	168	272	350
Vuosikate % poistoista	175	69	122	59	90	107
Poistot 1000 €	15 050	13 254	14 797	18 451	19 616	21 412
Satunnaiset erät 1000 €	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos 1000 €	11 303	-4 097	3 321	-7 542	-1 881	1 507
Poistoeron muutos 1000 €	313	310	310	310	310	310
Rahastojen muutos 1000 €	1 060	0	0	0	0	0
Ylijäämä/alijäämä 1000 €	12 676	-3 787	3 632	-7 232	-1 571	1 817
Kertynyt ylijäämä/alijäämä 1000 €	38 871	**35 084	31 129	34 761	27 529	25 958
Kertynyt ylijäämä/alijäämä €/asukas	606	546	482	535	422	396
Investoinnit 1000 €	13 505	20 350	32 040	45 725	43 371	24 065
Lainakanta 1000 €	290 009	261 120	312 797	347 843	372 029	371 595
Lainakanta €/asukas	4 518	4 067	4 839	5 355	5 701	5 670
Vuokravastuut 1000 €	204 620	146 154	184 027	179 398	175 991	173 126
Vuokravastuut €/asukas	3 188	2 291	2 847	2 762	2 697	2 642
Leasingvastuut 1000 €	3 840	4 588	2 167	2 210	2 254	2 299
Leasingvastuut €/asukas	60	72	34	34	35	35
Kaupunkikonserni	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Vuosikate 1000 €	85 040	35 157	44 119	36 909	43 734	48 918
Investoinnit 1000 €	46 963	44 350	60 290	75 365	65 971	46 765
Lainakanta 1000 €	363 478	346 850	398 527	433 573	457 759	457 325
Lainakanta €/asukas	5 662	5 402	6 166	6 675	7 015	6 978

*TA2022-sarakkeen luvut ovat 15.11.2021 §136 kaupunginvaltuuston hyväksymät.

**TA2022-Kertynyt ylijäämä (laskukaava on tehty vahvistetun TP2021 mukaan)

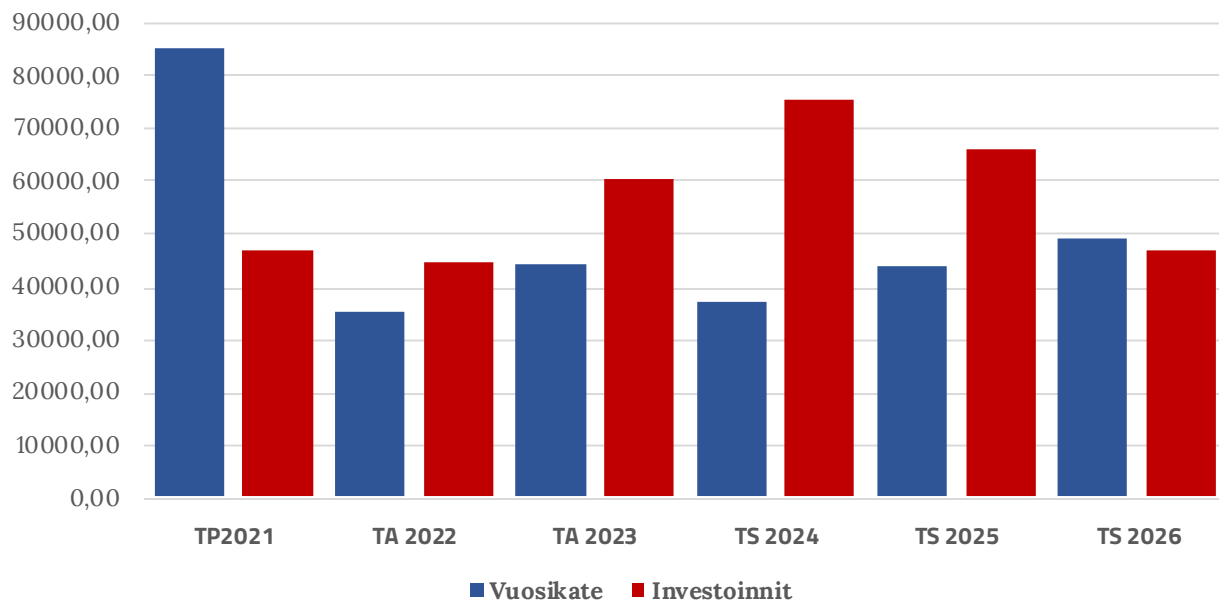
KOONTI

TULOSLASKELMA (ULKOINEN), 1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATULOT	74 894	53 267	35 498	36 208	36 932	37 671
Myyntitulot	16 218	13 860	5 914	6 032	6 153	6 276
Maksutulot	16 115	16 125	6 180	6 303	6 429	6 558
Tuet ja avustukset	24 934	4 983	3 336	3 403	3 471	3 540
Muut toimintatulot	17 531	18 199	19 968	20 368	20 775	21 190
Valmistus omaan käyttöön	96	100	100	102	104	106
TOIMINTAMENOT	-455 938	-467 297	-207 961	-213 175	-218 178	-223 315
Henkilöstömenot	-156 476	-165 209	-104 553	-107 804	-111 159	-114 618
Palvelujen ostot	-237 408	-238 016	-60 512	-61 799	-62 760	-63 739
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 733	-19 208	-11 973	-12 213	-12 457	-12 706
Avustukset	-20 117	-20 206	-12 661	-12 914	-13 172	-13 435
Muut toimintamenot	-22 144	-24 658	-18 263	-18 445	-18 630	-18 816
TOIMINTAKATE	-381 044	-414 030	-172 463	-176 967	-181 246	-185 644
VEROTULOT	284 026	285 312	163 395	161 065	169 884	175 504
VALTIONOSUUDET	113 772	126 362	18 000	14 811	17 096	21 058
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	9 599	11 449	9 187	12 000	12 000	12 000
Korkotulot	8 087	8 100	8 297	8 355	8 422	8 498
Muut rahoitustulot	4 201	5 917	4 018	15 316	15 343	15 373
Korkomenot	-2 596	-2 500	-3 108	-3 130	-3 155	-3 183
Muut rahoitusmenot	-93	-68	-21	-8 541	-8 610	-8 687
VUOSIKATE	26 353	9 093	18 118	10 908	17 734	22 918
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 050	-13 274	-14 797	-18 451	-19 616	-21 412
Suunnitelman mukaiset poistot	-961	0	0			
Arvonalentumiset	0	0	0			
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0			
Satunnaiset tulot	0	0	0			
Satunnaiset menot	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	11 303	-4 181	3 321	-7 542	-1 881	1 506
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	313	310	310	310	310	310
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 060	0	0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12 676	-3 871	3 632	-7 232	-1 571	1 817

*TA2022-sarakkeen luvuissa on huomioitu valtuuston 28.2.2022 § 19 tekemät talousarviomuutokset.

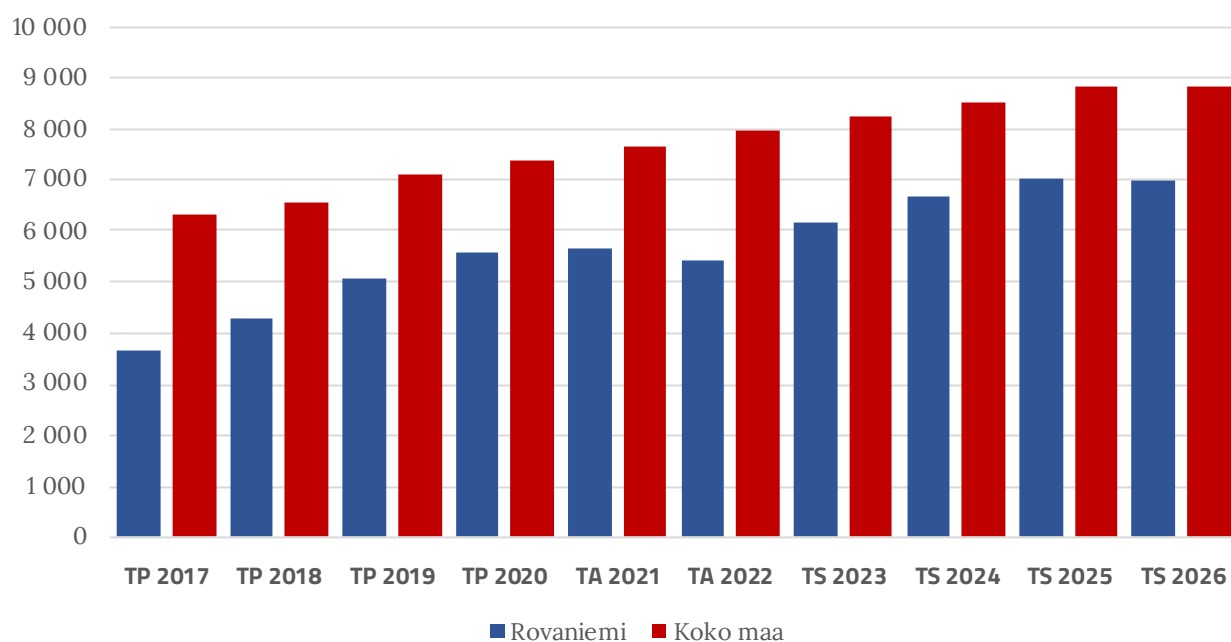
KOONTI

Kaupunkikonsernin vuosikate ja investoinnit (1000 euroa)

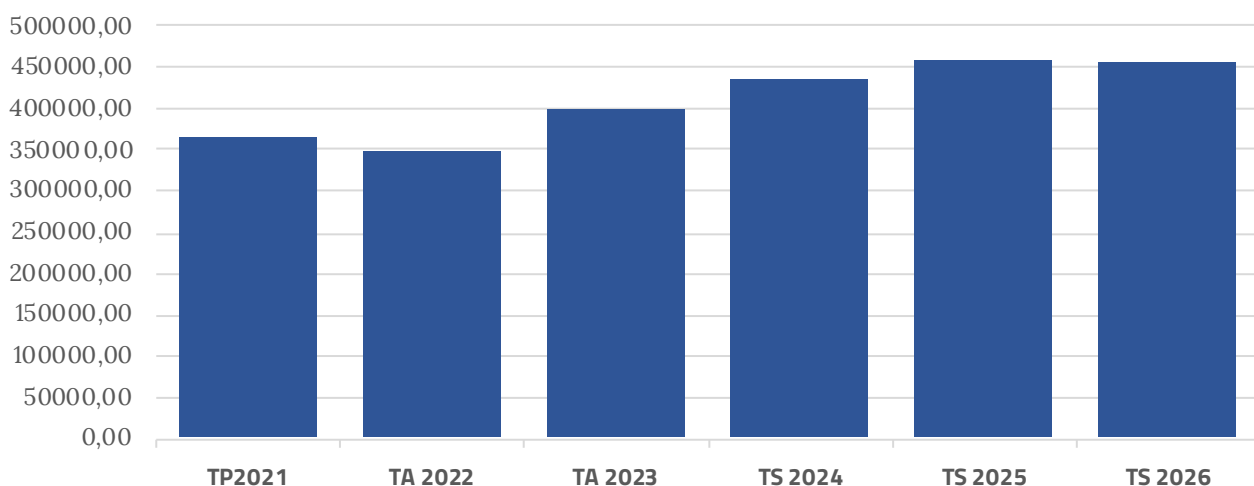
1000 eur.	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Vuosikate	85 040	35 157	44 119	36 909	43 734	48 918
Investoinnit	46 963	44 350	60 290	75 365	65 971	46 765
Lainakanta	363 478	346 850	398 527	433 573	457 759	457 325

Kaupunkikonsernin lainat euroa per asukas

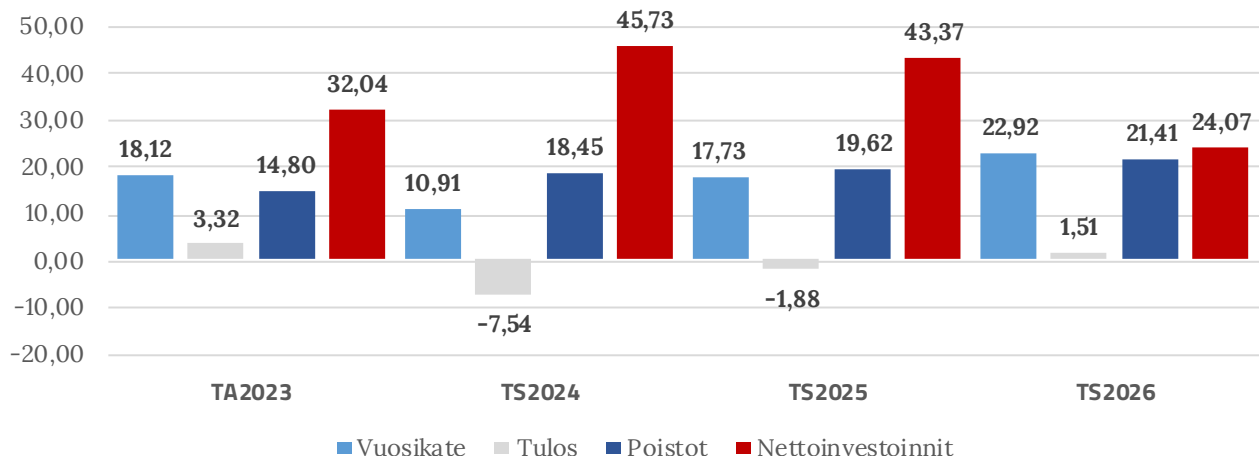

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Rovaniemi	3 647	4 268	5 068	5 580	5 662	5 402	6 166	6 675	7 015	6 978
Koko maa	6 299	6 540	7 084	7 372	7 660	7 949	8 237	8 525	8 813	8 813

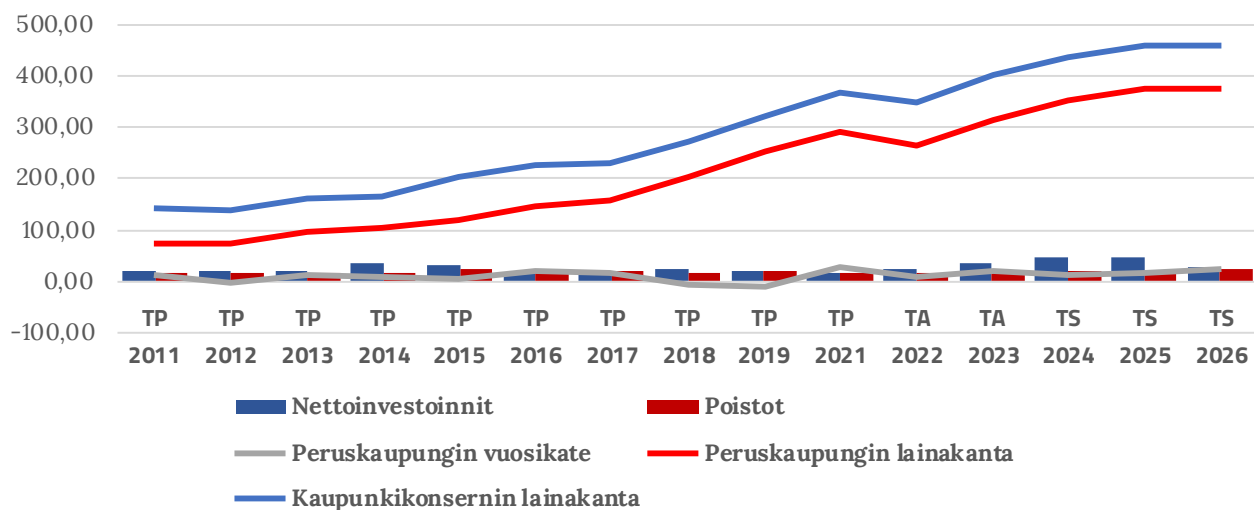
Kaupunkikonsernin lainat (1000 €)

Rovaniemen kaupungin vuosikate, tulos, poistot ja nettoinvestoinnit TA2023 - TS2026

Peruskaupungin nettoinvestoinnit, poistot, vuosikate ja lainakanta sekä kaupunkikonsernin lainakanta (miljoonaa euroa)

Talousarvion liitteet:

1. KAUPUNKISTRATEGIA 2030
2. ROVANIEMEN KAUPUNGIN YHTEISÖOMISTUSTEN OMISTAJAPOLITIIKKA
3. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA2023 ja TS2024-2026
4. HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSUUNNITELMA 2022–2025